

DZIŚ DODATEK SPORTOWY24

LECHIA GDAŃSK ZWYCIĘSKA

PIŁKARZE ARKI GDYNIA NIESPODZIEWANIE STRACILI PUNKTY. STR. 15

Nr ISSN 2353-6160

Nr indeksu 350-028

www.dziennikbałtycki.pl

Nr 201 (24 863) | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT)

Poniedziałek, 31.08.2026

81
lat

Dziennik Bałtycki

Relaks

Krzyżówki
do kawy.
Nowości
w programie TV

Pomorze

Przyszłość.pl.
Karol Nawrocki
rozmawiał
z młodzieżą

Witam w Juracie naszą przyszłość, przyszłość Polski - mówił do młodzieży prezydent Karol Nawrocki. Na spotkanie przybyło ok. 800 osób.
- Str. 2

Pomorze

Nowa,
przełomowa
jednostka rodem
z Gdańska

Gdański Sunreef Yachts znów będzie na ustach żeglarskiego świata. Nowa, przełomowa jednostka zadebiutuje na prestiżowych targach.
- Str. 7

Kolejne kulisy afery Zondacrypto.
Aresztowanie szefa PKOl i trudne pytania do polityków prawicy.
- Str. 8

Gala Medalu Wolności Słowa.

W gdańskim ECS po raz szósty wręczono Medale Wolności Słowa. Wśród uhonorowanych jest siostra Małgorzata Chmielewska - Str. 10

FOT. KAROLINA MISZTAŁ

Gdańsk

Rada zgadza się na miasto w metropolii, ale obywatele chcą większego wpływu

Radosław Konczyński

Jak będzie funkcjonowała metropolia? Jaką kontrolę nad jej organami będzie miało miasto Gdańsk? Kto będzie zasiadał w zarządzie związku metropolitalnego? Czy naprawdę uda się stworzyć sprawny, zintegrowany transport na całym obszarze? To chcieli wiedzieć gdańscy radni przy okazji głosowania nad uchwałą ws. przystąpienia do związku.

Przypomnijmy, że obecnie istnieje jeszcze Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot, do którego należy 61 samorządów (gmin i powiatów) z Trójmiasta, części Kaszub, Kociewia, Powiśla i Żuław. Na mocy tzw. ustawy metropolitalnej, która weszła w życie miesiąc temu, OMGGS przekształci się w związek metropolitalny. Niedawno uchwałę w tej sprawie podjęło Walne Zebranie Członków (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci, starostowie). Obecnie w poszczególnych samorządach członkowskich podejmowane są

FOT. DOMINIK PASZLINSKI/GDAŃSK.PL

Gdańscy radni zagłosowali za przystąpieniem miasta do metropolii

uchwały w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii na temat przekształcenia stowarzyszenia w związek i przystąpienia danego samorządu do metropolii. 70 procent członków OMGGS musi być na „tak”, by mogło dojść do utworzenia związku. To zdaje się być formalnością.

- Metropolia to coś, o co walczymy wspólnie od kilkunastu lat.

Rok 2026 jest naprawdę historyczny dla nas. Bardzo proszę: kupmy los na loterii, dajmy sobie szansę, dajmy szansę naszym dzieciom, kolejnym pokoleniom na to, żeby korzystać z dobrodziejstw związku metropolitalnego - apelowała Aleksandra Dulkiwicz, prezydent Gdańska, do radnych podczas ostatniej sesji.

Z kolei do władz miasta apelują stowarzyszenia mieszkańców. Domagają się włączenia obywateli w proces tworzenia statutu metropolii. Uważają, że sprawa jest zbyt ważna, by ponad ich głowami decydowali sami wójtowie, burmistrzowie, prezydenci i starostowie, którzy wejdą w skład zgromadzenia związku.

- Str. 4

Dwa dni, które zapisały się w historii Polski

Gdańsk pamięta. Obchody w Stoczni i na Westerplatte

Tomasz Chudzyński

Dziś w Gdańsku kulminacyjny dzień obchodów rocznicy Sierpnia '80. Z kolei 1 września prezydent i premier będą na Westerplatte.

Nie będzie dziś w Gdańsku nic ważniejszego od Święta Solidarności i Wolności. Uroczystości zaplanowane

zostały przez Europejskie Centrum Solidarności oraz NSZZ „Solidarność”. Punktualnie o godzinie 12 nastąpi symboliczne otwarcie Bramy nr 2 Stoczni Gdańskiej, z udziałem sygnatariuszy Porozumienia Gdańskiego sprzed 46 lat. Z kolei działacze „S” oraz goście uroczystości pojawią się pod Bramą nr 2 z wiązkami kwiatów. Będzie modlitwa i upamiętnienie strajku-

jących w sierpniu 1980 roku. Dzisiejsze uroczystości będą kulminacyjnym momentem trwających od 14 sierpnia obchodów Sierpnia '80.

Na Westerplatte skierowana będzie, jak co roku, uława 1 września. Na terenie bitwy, jaką żołnierze polskiej Wojskowej Składnicy Tranzytowej stoczyli z Niemcami w 1939 r., odbędą się uroczystości 87. rocznicy

wybuchu II wojny światowej, w ceremoniale wojskowym. Wezmą w nich udział prezydent Karol Nawrocki, premier Donald Tusk i szef MON i wicepremier Władysław Kosiniak-Kamysz. Tego dnia w miejscach pamięci na terenie Gdańska odbędą się uroczystości upamiętniające wszystkich, którzy stawiali opór niemieckiej agresji.

- Str. 3

POLECAMY

JUTRO: Te zawody mogą wkrótce zniknąć ŚRODA: Zachwycający kurort tuż za polską granicą

31.08.2026

Poniedziałek

Dzisiaj imieniny: Bohdana, Rajmunda, Izabeli
Telefon alarmowy: 112

KALENDARIUM

Gdańsk

Porozumienia Sierpniowe

W 1980 r., w Sali BHP Stoczni Gdańskiej Lech Wałęsa i wicepremier Mieczysław Jagielski, reprezentujący komunistyczny rząd podpisali Porozumienia Sierpniowe (21 postulatów). Była to swego rodzaju ugoda między władzą a strajkującymi od 14 sierpnia 1980 r. stoczniowcami. Dzień wcześniej podobne porozumienie zostało zawarte w Szczecinie, a w kolejnych tygodniach w Jastrzębiu Zdroju (KWK Manifest Lipcowy) i Dąbrowie Górniczej (Huta Katowice).

W pierwszym punkcie porozumień szczecińskich i gdańskich stwierdzano, że działalność związków zawodowych nie spełnia nadziei i oczekiwań pracowników, dlatego uznaje się za celowe powołanie nowych, samorządnych związków zawodowych, które byłyby autentycznym reprezentantem klasy pracującej. Na podstawie tego punktu dopuszczono do zarejestrowania NSZZ „Solidarność”.

W dalszej części rząd zobowiązał się m.in. do wniesienia do Sejmu ustawy o ograniczeniu cenzury. Władze zobowią-

zały się do ponownego zatrudnienia osób zwolnionych z pracy po wydarzeniach Grudnia 1970 i Czerwca 1976. W kwestii gospodarczej władze zobowiązały się do opublikowania podstawowych założeń reformy i umożliwienia nad nią publicznej dyskusji. Reforma miała opierać się na zwiększonej samodzielności przedsiębiorstw i udziale samorządu robotniczego w zarządzaniu. Przemiany związane z działalnością NSZZ „Solidarność” zostały drastycznie przerwane w wyniku wprowadzenia w Polsce stanu wojennego 13 grudnia 1981 i delegalizacji ponad dziesięć milionowego ruchu społecznego. (R)

I Rzeczpospolita

Zawarto

I Pakt Wileński

Tego dnia w 1559 roku Zygmunt II August, jako wielki książę litewski, zawarł I pakt wileński z ostatnim mistrzem krajowym inflanckiej gałęzi Zakonu Krzyżackiego Gotthardem Kettlerem. Na jego mocy litewski władca objął protektorat nad Inflantami, a rekojmia tego porozumienia było oddanie załogom litewskim kilku zamków inflanckich. (R)

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj
„Dziennik
Bałtycki”

tel. 58 728 08 17
 bok.prenumerata@polskapress.pl
 prenumerata.dziennikbaltycki.pl

POGODA

dzisiaj
24°C/18°C

jutro
20°C/16°C

Redaktor naczelny
 Maciej Sandecki
Z-ca redaktora naczelnego
 Mariusz Leśniewski
Wydawca
 Tomasz Chudzyński, Krzysztof Juras, Mariusz Lesniewski, Dariusz Olejniczak

www.dziennikbaltycki.pl

Polska Press
Makroregion Pomorze
Redakcja
 ul. Poleże 3,
 80-720 Gdańsk, tel. 32 634 21 00
 internet@dziennikbaltycki.pl
Prezes Makroregionu
 Piotr Grabowski
Dyrektor reklamy
 Ewa Żelazko
Dyrektor marketingu
 Robert Gromowski
Druk
 Polska Press Oddział Poligrafia,
 85-438 Bydgoszcz,
 ul. Grunwaldzka 229

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
 ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
 tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
p.o. Prezes Zarządu Polska Press Grupy
 Elżbieta Żuraw
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
 Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
 Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biurowisko Konsumenta PPG
 biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.dziennikbaltycki.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

POMORZE

Przyszłość.pl Karola Nawrockiego. Prezydent zaprosił młodzież na Hel

Radosław Konczyński

Prezydent Karol Nawrocki zapewnił młodzież w czasie spotkania na plaży w swojej letniej rezydencji, że „to nie jest spotkanie polityczne”. Dodawał, że chciałby, „aby to spotkanie było też drogą do budowania narodowej wspólnoty pomiędzy generacjami”.

Około 800 młodych ludzi w wieku 18-26 lat z całej Polski gościło przez dwa dni w prezydenckiej posiadłości na Helu. Para prezydencka zaprosiła ich na nowe wydarzenie pod nazwą „Przyszłość.pl”.

Głównym punktem programu były spotkania i bezpośrednie rozmowy z prezydentem Karolem Nawrockim i jego małżonką, Martą. Głowa państwa powitała część uczestników w sobotnie popołudnie na plaży przyległej do rezydencji.

- Z przyszłością mamy tego typu problem, że przede wszystkim jest nieprzewidywalna - mówił prezydent w nawiązaniu do nazwy wydarzenia. - Możemy tylko ją prognozować. Przyszłość naszej narodowej wspólnoty, Polski i nas wszystkich jest także siłą rzeczy wypadkową tego, co dzieje się na całym świecie. Ale oczywiście my, Polacy, władza, prezydent, kolejne władze - mamy możliwość, żeby ją kształtować. Jedno jest pewne i jedno chcę wam przekazać: że mimo tych znaków zapytania nie ma przyszłości Rzeczypospolitej Polskiej bez was, bez młodzieży, bez tych, którzy w kolejnych dekadach będą brali odpowiedzialność za to, jak rozwija się Polska.

Prezydent stwierdził, że „chce spojrzeć na świat oczami młodych”, dlatego organizuje spotkanie „Przyszłość.pl”.

- Ja, jako przedstawiciel średniego pokolenia, jestem odpowiedzialny za to, żeby budować przyszłość Polski z mocno słyszalnym głosem młodzieży, z szacunkiem do tych, od których możemy się uczyć, bo są do-

FOT. PRZEMYSŁAW SWIDERSKI

Prezydent Karol Nawrocki w rozmowie z młodzieżą na plaży w ramach spotkania Przyszłość.pl

świadczeni, są starsi od nas. Tylko połączenie pokoleń daje nam siłę, rozwój i świadomość, że idziemy do przyszłości. Dlatego dopóki będę prezydentem, do tego czasu będę słuchał młodzieży przy podejmowaniu swoich dyskusji. Gwarantuję wam to - powiedział prezydent.

Jak zapewnił, że dla niego zupełnie naturalną rzeczą jest spędzanie czasu z młodzieżą.

- Nie tylko dlatego, że mam trójkę dzieci: 8-letnią córeczkę, 15-letniego syna i 23-letniego syna, ale także w całej swojej ścieżce zawodowej zawsze zwracałem się do młodzieży z pytaniami o to, co myśli o teraźniejszości, co myśli o przyszłości. Świat zmienia się na naszych oczach i dzisiaj dyskusowanie o przyszłości Polski bez młodzieży nie jest z całą pewnością pełne - mówił Karol Nawrocki.

Karol Nawrocki przypomniał, że bezrobocie i problemy mieszkaniowe to jedne z tych spraw, które budzą największe obawy w młodym pokoleniu. - Gubimy w XXI wieku to, co piękne, to, co poprowadziło nas do zwycięstwa, do wolności, do demokracji, do wolnego słowa. Gubimy gdzieś ideały wielkiej „Solidarności” z sierpnia roku 1980. I to także w diagnozach na temat młodzieży wybrzmiewa. Nie sama utrata „Solidarności” z sierpnia 1980, ale wybrzmiewa to,

że dzisiaj młodzi ludzie, ale też starsi ludzie mają problem z budowaniem pewnych - mniejszych i większych wspólnot. Wyobraźcie sobie, że w roku 1980 nie było komunikatorów, nie było WhatsAppów, nie było SMS-ów, nie było telefonów komórkowych i udało się zbudować wielką „Solidarność”, która zaprowadziła nas do wolności - mówił Karol Nawrocki.

Prezydent zapewnił też młodzież, że „to nie jest spotkanie polityczne”.

Wśród prelegentów spotkania Przyszłość.pl byli m.in. Przemysław Babiarczyk - dobrze znany dziennikarz i komentator sportowy TVP, Jakub Dymek i Marcin Giełzak - publicyści, współtwórcy podcastu „Dwie Lewe Ręce”, Piotr Gursztyn - historyk, Kacper Kita - analityk polityki międzynarodowej, Jarosław Królewski - właściciel Wisły Kraków, prezes firmy Synerise specjalizującej się w sztucznej inteligencji, prof. Andrzej Nowak - historyk, Tomasz Leśniak - szef kuchni piłkarskiej reprezentacji polski.

Jeśli chodzi o część rozrywkową, artystyczną, największą uwagę przykuł Skolim, czyli Konrad Skolimowski nazywany „królem italo disco”. Na Kancelarię Prezydenta RP spadła fala krytyki za to, że zaprasza muzyka, w którego utworach nie brak wulgarnych treści i przedmiotowego traktowania kobiet.

GDAŃSK

Dwa dni, dwie rocznice. Od Stoczni po Westerplatte

Tomasz Chudzyński

To są jedne z najważniejszych dat w historii Polski, obie mają związek z Gdańskiem: Sierpień 80 i niemiecki atak na polską Wojskową Składnicę Tranzytową na Westerplatte rozpoczynający II wojnę światową. Dziś i jutro odbędą się rocznicowe uroczystości. Przybędą prezydent Karol Nawrocki, premier Donald Tusk i szef MON, Władysław Kosiniak-Kamysz.

Dziś w Gdańsku kulminacyjny dzień obchodów rocznicy Sierpnia 80. Punktualnie o godzinie 12 nastąpi symboliczne otwarcie Bramy nr 2 Stoczni Gdańskiej, z udziałem sygnatariuszy Porozumienia Gdańskiego sprzed 46 lat, m.in. Lecha Wałęsy, Bogdana Lisa czy Henryki Krzywonos-Strycharskiej.

Magdalena Mistat, p.o. dyrektora Europejskiego Centrum Solidarności podkreśliła, że moment ten przypomina o „sile wspólnoty, która była jednym z fundamentów Sierpnia '80”. Otwarcie bramy to także wspomnienie momentu, gdy zakończył się strajk, a robotnicy ruszyli do domów. Na Placu Solidarności zabrzmiały pieśni protestu z różnych kręgów kulturowych, również tych, w których muzyka wciąż pozostaje głosem walki o wolność i prawa człowieka.

Odnaczenia, KOR i bezpieczeństwo

Tego dnia w ECS przyznane zostaną po raz drugi Odznaki Solidarności i Praw Człowieka ECS. Odnaczenia zostaną: Zbigniew Hołdys, Jerzy Kiszkis, Agnieszka Lichnerowicz, Chris Niedenthal i Piotr Olech. Święto Solidarności i Wolności w ECS zakończy rocznicowa debata poświęcona Komitetowi Obrony Robotników (mija właśnie 50 lat od utworzenia KOR), pierwszej antykomunistycznej

Otwarcie Bramy nr 2 Stoczni Gdańskiej - symboliczny moment obchodów Święta Solidarności i Wolności

organizacji utworzonej w PRL. Uczestnikami rozmowy będą: Konrad Bieliński, Bogdan Borusewicz, Bożena Rybicka-Grzywaczewska i Joanna Szczesna. Początek o godzinie 14. Przy okazji obchodów odbędą się w ECS warsztaty poświęcone bezpieczeństwu - Drugi Okrągły Stół Odporności. Tu celem jest wypracowanie rozwiązań systemowych, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa kobiet, opieki nad osobami niepełnosprawnymi, wsparcia grup narażonych na wykluczenie oraz roli lokalnych wspólnot w sytuacjach kryzysowych. Początek o godz. 15.

Ponadto od dziś, park w dzielnicy Aniołki będzie nosił imię Parku im. Olgi Krzyżanowskiej, wybitnej Gdańszczanki z wyboru, lekarki, członkini Solidarności, posłanki, wicemarszałkini Sejmu i działaczki społecznej zaangażowanej w obronę demokracji i praw kobiet. Uroczystość odsłonięcia tablicy odbędzie się dziś, o godz. 10.30.

W historycznej Sali BHP

Tradycyjnie, Sierpień 80, bohaterów tamtego czasu uczci także NSZZ Solidarność. „S” swoje obchody rozpocznie w Gdańsku, od uroczystego posiedzenia Zarządu Regionu Gdań-

skiego NSZZ „Solidarność” w historycznej Sali BHP Stoczni Gdańskiej (o godz. 14), podczas którego nastąpi m.in. wręczenie stypendiów z Funduszu Stypendialnego NSZZ „Solidarność”. O godz. 16.00 odbędzie się modlitwa oraz uroczyste złożenie kwiatów przy Bramie nr 2 – pod względem symbolicznym najważniejszy moment sierpniowych obchodów. Uroczystości zakończy msza św. w Bazylice pw. św. Brygidy w Gdańsku (godz. 18). Dodajmy, że tego dnia zaplanowano, o godz. 12.30 także złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą założycieli oświatowej „Solidarności” (na ścianie siedziby Szkół Autonomicznych).

Nieoczywisty Sierpień

Dodajmy, uroczystości 31 sierpnia i 1 września są kulminacyjnym momentem rocznicowych obchodów. W Gdańsku o narodzinach Solidarności mówiło się od 14 sierpnia, czyli od daty, w której 46 lat temu rozpoczął się strajk w Stoczni Gdańskiej. Były wystawy, debaty, konferencje naukowe oraz bogaty program dla dzieci w ECS. Niezwykle wymowna jest ekspozycja pn. Galeria jednego obiektu, na której można oglądać oryginalne obiekty, które towarzyszyły

uczestnikom sierpniowego strajku w Stoczni Gdańskiej im. Lenina oraz dwanaście fotografii oddających temperaturę tamtych dni (prezentowane są w ogrodzie zimowym ECS). Pamiętka i zdjęcia mają charakter ikoniczny oraz nieoczywisty, jak jeden z najbardziej nieszablonych obiektów ze zbiorów ECS – gumowy dmuchany materac Bogdana Pietruszki, opatrzony napisem „Na tym materacu spałem podczas strajku okupacyjnego w Stoczni Gdańskiej. Pod tym materacem leżał projekt Pomnika Poległych Stoczniovców”.

Odbyła się m.in. premiera czytania ilustrowanego książki Sylwii Chutnik „Dziny na parapecie. O równości dla dzieci”, przygotowanego przez Miejski Teatr Miniatura. Ważnym elementem obchodów była premiera dokumentu poświęconego premierowi Jerzemu Buzkowi wraz z debatą,

Rytuał otwarcia Bramy nr 2 to moment, który przypomina o „sile wspólnoty, która była jednym z fundamentów Sierpnia '80

MAGDALENA MISTAT
p.o. dyrektora ECS

której uczestnikami byli m.in. Bronisław Komorowski i Aleksander Kwaśniewski, byli prezydenci RP.

1 września na Westerplatte

Na Westerplatte skierowana będzie, jak co roku, uwaga 1 września. Na terenie bitwy, jaką żołnierze polskiej Wojskowej Składnicy Tranzytovej stoczyli z Niemcami w 1939 r., odbędą się uroczystości 87 rocznicy wybuchu II wojny światowej, w ceremoniale wojskowym. Wezmą w nich udział prezydent Karol Nawrocki, premier Donald Tusk i szef MON i wicepremier, Władysław Kosiniak-Kamysz.

- 1 września 1939 r. na Westerplatte polscy żołnierze jako pierwsi przeciwstawili się przeważającej sile wroga – nazistowskich Niemiec. My, współcześni żołnierze Wojska Polskiego oddajemy hołd naszym bohaterom, by pamięć o nich nigdy nie zgasła – podkreśla płk Piotr Jary, komendant Garnizonu Gdańsk, dowódca 7 Pomorskiej Brygady Wojsk Obrony Terytorialnej.

Tego dnia we wszystkich miejscach pamięci na terenie Gdańska odbędą się uroczystości upamiętniające m.in. zamordowanych przez Niemców polskich pocztowców, nauczycieli, przedsiębiorców, przedstawicieli elit i wszystkich, którzy stawiali opór niemieckiej agresji.

Do zwiedzania wystaw Muzeum II Wojny Światowej i Westerplatte zachęca również Mateusz Jasik, zastępca dyrektora Muzeum II Wojny Światowej ds. popularyzacji.

- Mimo trwającej inwestycji (na Westerplatte) część półwyspu pozostaje dostępna. Można zobaczyć wystawę w budynku dawnej Elektrowni, a Muzeum Gdańska niezmiennie zaprasza do Wartowni nr 1 – mówił.

Zaznaczmy 1 września wstęp do Muzeum II Wojny Światowej i Muzeum Westerplatte będzie wolny. Transport na poranne uroczystości na półwyspie komunikacją miejską również będzie darmowy.

REKLAMA

0011569118

51. FESTIWAL POLSKICH FILMÓW FABULARNYCH
21-26.09.2026 GDYNIA

ORGANIZATORZY

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Filmoteka Narodowa
Instytut Audiowizualny

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ
Współfinansowanie:
Polski Instytut Sztuki Filmowej

60 lat
Stowarzyszenie Filmowców Polskich

PREZYDENT MIASTA GDYNI

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

MECENASI

Energa
GRUPA ORLEN

LOTTO

SPONSOR GŁÓWNY

INVEST KOMFORT

PARTNERZY STRATEGICZNI

Mercedes-Benz
BMG Górowski
Autoryzowany dealer
Mercedes-Benz

Dr Irena Eris

KGHM
POLSKA MIEDŹ

PORT GDYNIA

GDAŃSK

Metropolia pomorska to szansa na rozwój regionu, ale mieszkańcy nie chcą wierzyć na słowo

Gdańscy radni zgodzili się, żeby miasto przystąpiło do tworzonego związku metropolitalnego na Pomorzu, z kolei stowarzyszenia mieszkańców chcą realnego wpływu i kontroli obywateli nad działalnością metropolii

Radosław Konczyński

Związek metropolitalny w województwie pomorskim jest w trakcie tworzenia i ma zacząć działać od 2027 roku. Najwięcej uwagi zaprzęta obecnie sprawa poprawy transportu publicznego – zintegrowania połączeń na obszarze całej metropolii dla różnych środków komunikacji masowej i stworzenie wspólnego biletu na całość. O tym też było najwięcej podczas ostatniej sesji Rady Miasta Gdańska, na której samorządowcy głosowali w sprawie przystąpienia do przyszłego związku.

- Metropolia to przede wszystkim ułatwienia transportowe, integracja komunikacji miejskiej. To utworzenie nowych połączeń, pewnie w Gdańsku zawsze też mamy takie potrzeby, ale to także kwestia dojazdu z wielu ościennych gmin do gdańskich szkół, uniwersytetów, pracy, ośrodków zdrowia – wyjaśniała Aleksandra Dulkiwicz, prezydent Gdańska, podczas sesji.

Już wystarczy kabaretu...

Andrzej Skiba, radny PiS, w kontekście transportu zbiorowego dopytywał o przyszłość systemu FALA, a także o to, czy mieszkańcy Gdańska mogą się spodziewać obniżki cen biletów jednorazowych i okresowych.

- Dla mnie transport to jedna z najważniejszych kwestii, jeśli chodzi o wątek metropolii. Kiedyś, kilka lat temu głosowaliśmy różne rozwiązania dotyczące wspólnego biletu, słyszeliśmy zapewnienia, że ten system zintegrowanego biletu, jednej stawki będzie czymś dobrym. Jak na razie, na system FALA z końcem roku wydamy jakieś 300 mln zł. Mówię to jako pasażer komunikacji miejskiej. Chciałbym się dowiedzieć, czy ten związek pomimo dobrych deklaracji, dobrych idei nie skończy się jak system FALA – mówił Andrzej Skiba.

Do FALI nawiązał też Przemysław Majewski z PiS, sugerując, że chodzi o to, by „fatalny system FALA, który okazał się farszą i kosztował setki milionów złotych, wypchnąć w objęcia związku metropolitalnego”.

- Z takim systemem FALA trudno uznać, że związek będzie korzystał z transportu publicznego na lepszych zasadach niż dotychczas – stwierdził Przemysław Majewski.

Wiceprezydent Piotr Borawski odparł, że „ustawa i jej rozwiązania mają być przede wszystkim nową jakością dla pasażerów”.

- Mają przynieść nowe, oczekiwane rozwiązania, a nie finansować

Rada Miasta powiedziała „tak” Gdańskowi w metropolii, a za miesiąc zajmie się wnioskiem do rządu

rozwiązania, które znamy w tej chwili. W ramach metropolii chcemy przede wszystkim skupić się na integracji taryfowej. To powinno być coś, co mieszkańcy najszybciej i najłatwiej odczują, na co czekają i czego brakuje. Oczywiście są różnego rodzaju rozwiązania, czyli nasz wspólny bilet okresowy z koleją (na terenie Gdańska - red.). Jest taryfa Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej. Natomiast jest to rozwiązanie niewystarczające. Mieszkańcy oczekują tego: czy jeżdżą tramwajem, autobusem, koleją, trolejbusem po Gdyni - że będą jeździli na wspólnej taryfie – mówił Piotr Borawski.

Jak dodał, wspólna taryfa i integracja transportu to pierwszy krok.

- Bardzo istotne jest spojrzenie nie tylko z punktu widzenia organizatorów komunikacji miejskiej. W wielu powiatach, gminach poza tzw. rdzeniem metropolii, czyli poza Trójmiastem i gminami ościennymi, komunikację dla mieszkańców realizują różnego rodzaju przewoźnicy autobusowi i też chcemy, żeby oni byli włączeni do tej wspólnej taryfy, więc będzie to na pewno długotrwały proces. Pierwsze efekty, kiedy pasażerowie komunikacji publicznej odczują,

Udział obywateli nie może sprowadzać się do niewiążących ankiet w sieci. Metropolia musi być tworzona z mieszkańcami, a nie tylko, w cudzysłowie, dla mieszkańców.

WERONIKA WALIGÓRSKA

czy jest metropolia, czym jest zmiana, nastąpią już w przyszłym roku – zapewnia Piotr Borawski.

Prezydent Dulkiwicz tłumaczy, że „wszystkie badania dotyczące komunikacji publicznej wskazują”, że dla pasażera najistotniejsze są: sieć połączeń, ich integracja i częstotliwość.

- Cena jest oczywiście jednym z czynników, ale nie najważniejszym. Zapewniam, że pracujemy już grubo od ponad roku wspólnie z przedstawicielami marszałka województwa, jest zespół utworzony w obszarze metropolitalnym, który pracuje nad ujednoliceniem taryfy. Nikt z nas chyba nie chce więcej, żebyśmy byli bohaterami kabaretowych żartów, jak kupić bilet w Trójmieście – mówiła Aleksandra Dulkiwicz.

Stowarzyszenia chcą realnej kontroli

Tomasz Rakowski z PiS poruszył sprawę statutu związku metropolitalnego. Na to uwagę zwracają również takie stowarzyszenia, jak Społeczny Gdańsk i Kocham Gdańsk. Zdaniem ich członków, mieszkańcy powinni być zaproszeni do współtworzenia tego dokumentu.

- Czy przy tworzeniu statutu będą przeprowadzone konsultacje społeczne, czy mieszkańcy będą mogli się wypowiedzieć na temat konkretnych zapisów, zgłosić uwagi do tego statutu? Czy to po prostu zostanie wytworzone i przekazane jako gotowy dokument do akceptacji? To jest pytanie o nadzór społeczny, który jest ważną kwestią przy tworzeniu tak ważnej struktury, która będzie bardzo

Najlepsi fachowcy będą w zarządzie związku metropolitalnego. Chcemy, żeby metropolia była zarządzana najlepiej, jak to tylko możliwe.

ALEKSANDRA DULKIEWICZ
prezydent Gdańska

dużo zmieniała w funkcjonowaniu miasta, ościennych gmin, całego regionu – mówił Tomasz Rakowski.

- Zadam państwu to pytanie: czy statut miasta Gdańska był konsultowany z mieszkańcami? Nie był, bo przepisy mówią o tym, że statut nadawany jest przez prezesa Rady Ministrów (dla miasta powyżej 300 tys. mieszkańców – dop. red.). Tak samo jest ze statutem związku metropolitalnego. Owszem, przygotujemy propozycję, nad którą dyskutujemy w gronie samorządowców, ale on ostatecznie zostanie nadany przez prezesa Rady Ministrów. Projekt statutu nie będzie dokumentem tajnym, więc zostanie państwu udostępniony, natomiast tak jak powiedziałam, procedura nadania ostatecznego kształtu wynika z zupełnie innych przepisów – odpowiada Aleksandra Dulkiwicz.

Przedstawiciele Stowarzyszenia Społeczny Gdańsk zapewniają, że nie są przeciwni metropolii, ba, nawet są jej zwolennikami, ale domagają się „jawności od pierwszego dnia”, czyli „opublikowania i skonsultowania z mieszkańcami pełnego projektu pierwszego statutu metropolii oraz opublikowania raportu z konsultacji zawierającego uwagi i uzasadnioną

odpowiedź na każdą z nich”. Chcą też realnej partycypacji, tzn. utworzenia stałego Komitetu Społecznego Metropolii Pomorskiej złożonego z mieszkańców, społeczników i lokalnych przedsiębiorców. Wreszcie, domagają się, by ten komitet miał prawo do opiniowania statutu, strategii rozwoju, budżetu, planów transportowych, mobilności i klimatycznych.

- Gdańsk ma wspaniałą tradycję solidarności i samorządności. Udział obywateli nie może sprowadzać się do niewiążących ankiet w sieci. Metropolia Pomorska musi być tworzona z mieszkańcami, a nie tylko, w cudzysłowie, dla mieszkańców – podsumowuje Weronika Waligórska ze Stowarzyszenia Społeczny Gdańsk – Miasto dla Ludzi.

Kto będzie „metropolitą”?

Karol Rabenda z PiS, wiceprzewodniczący Rady Miasta, dopytywał m.in. o to, „czy są już jakieś przymiarki, kto ma rządzić w tej metropolii”, w tym – jak zażartował – przymiarki do stanowiska przyszłego „metropolity”, czyli prezesa zarządu związku metropolitalnego.

- Zapewniam pana, że najlepsi fachowcy będą w zarządzie związku metropolitalnego. To jest coś, co też zaprzęta nam głowę, bo chcemy, żeby rzeczywiście metropolia była zarządzana najlepiej, jak to tylko możliwe – mówiła prezydent Dulkiwicz.

Spośród 32 obecnych radnych 26 osób zagłosowało za wyrażeniem pozytywnej opinii, 6 wstrzymało się od głosu.

Za miesiąc Rada Miasta Gdańska ponownie zajmie się tematem metropolii. Tym razem, dysponując opiniami wszystkich 61 członków OMGG, jako organ samorządu miasta wojewódzkiego będzie głosowała nad uchwałą w sprawie skierowania wniosku do rządu o utworzenie związku metropolitalnego.

Samorządom z OMGG zależy na tym, by rozporządzenie Rady Ministrów weszło w życie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2027 r. Dzięki temu metropolia otrzyma pełną pulę przewidzianą na przyszły rok z tytułu udziału w podatku dochodowym od swoich mieszkańców – czyli 125 mln zł. W kolejnych latach kwota ma wzrosnąć do 250 mln zł, 500 mln zł i więcej. To główne źródło po stronie dochodów związku, ale będzie on utrzymywał się także ze składek samorządów członkowskich.

ENERGETYKA

Fundamenty dla morskiej farmy wiatrowej już stoją

Piotr Niemkiewicz

Aż 111 monopali, czyli komplet fundamentów pod morską farmę wiatrową Baltica 2, stanął w Morzu Bałtyckim. Jak poinformowały PGE i Orsted, to zamknięcie kluczowego etapu prac na morzu, w budowie energetycznej instalacji.

Spółki podały, że na morskim placu budowy zamontowano 107 fundamentów pod turbiny wiatrowe oraz cztery pod morskie stacje elektroenergetyczne. Pojedyncze monopale osiągają długość do 100 metrów, średnicę od 7,5 do 10,5 metra oraz masę dochodzącą do 1,9 tys. ton. Za ich instalację odpowiadała firma Van Oord, która skierowała do prac dwie specjalistyczne jednostki: Svanen oraz Aeolus.

Instalacja każdego z nich była złożoną operacją logistyczną, wymagającą precyzyjnej koordynacji procesu produkcji i transportu, odpowiedniego przygotowania miejsca instalacji, zapewnienia specjalistycznych jednostek oraz odpowiednich warunków pogodowych -

podkreślają w Polskiej Grupie Energetycznej.

Po zakończeniu palowania na fundamentach prowadzony jest montaż ponad 400 elementów wyposażenia dodatkowego (m.in. klatek anodowych chroniących przed korozją, platform oraz elementów do cumowania). Prace nad tymi konstrukcjami - z których 75 proc. powstaje w polskich zakładach - potrwać do końca 2026 roku.

Co dalej?

W najbliższych miesiącach inwestorzy planują rozpoczęcie montażu morskich stacji elektroenergetycznych oraz kabli eksportowych. Na 2027 rok przewidziano układanie kabli wewnętrznych oraz instalację samych turbin wiatrowych.

Równolegle trwa rozbudowa infrastruktury lądowej, w tym obiektów niezbędnych do wyprowadzenia energii z farmy do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

Czym jest Baltica 2?

Zaznaczmy, Baltica 2, po planowanym uruchomieniu w 2027 r., będzie jedną z największych morskich farm wiatrowych budowanych

PGE i Orsted zakończyły instalację fundamentów dla morskiej farmy Baltica 2

na polskich wodach Bałtyku. Jej moc wyniesie ok. 1,5 GW, co pozwoli zasilić zieloną energią około 2,5 mln gospodarstw domowych w Polsce.

Farma powstaje około 40 km od wybrzeża na wysokości Ustki. Projekt posiada komplet wymaganych pozwoleń oraz 25-letni kontrakt różnicowy (CfD).

- Baltica 2 to dziś największy realizowany projekt inwestycyjny w Grupie PGE i jeden z najważniejszych projektów transformacji ener-

getycznej w Polsce - powiedziała Patrycja Kunc - Rozbój, wiceprezes Zarządu PGE Baltica. - Każdy zakończony zgodnie z planem etap inwestycji potwierdza, jak istotne jest konsekwentne i kompleksowe przygotowanie tego przedsięwzięcia. Równolegle z pracami prowadzonymi na morzu intensywnie rozwijamy infrastrukturę lądową, w tym obiekty niezbędne do wyprowadzenia energii z farmy do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego

oraz zaplecze operacyjno-serwisowe. To kluczowe elementy całego projektu, które zapewnią sprawne i bezpieczne funkcjonowanie morskiej farmy wiatrowej przez kolejne dekady.

Pomorskie centrum energetyczne

Przypomnijmy, operacja montażu monopali pod turbiny farmy Baltica 2 rozpoczęła się uroczystie, wiosną, w Gdańsku.

Dariusz Lubera, prezes PGE podkreślał wówczas, że projekt Baltica 2 jest elementem przekształcania Pomorza w energetyczny hub Polski, co zapewnia miejsca pracy w regionie. - Energetyczne serce naszego kraju zaczyna coraz bardziej intensywnie bić na Pomorzu - mówił.

- Zależy nam, by Polska była bezpieczna, na co wpływ ma suwerenność energetyczna. By tak się stało, trzeba przestać gadać, a zacząć robić. I to się dzieje, dzięki zaangażowaniu wielu osób - m.in. tych w halach produkcyjnych, w biurach projektowych - dodawał Miłosz Motyka, minister energii.

REKLAMA

0011529161

Samorząd Województwa jest gospodarzem regionu i zajmuje się jego rozwojem

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

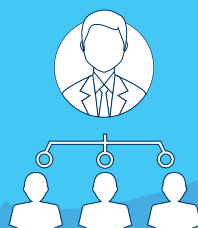
1

Sejmik Województwa Pomorskiego tworzą radni wybierani w wyborach samorządowych.

2

Sejmik wybiera Zarząd Województwa, czyli marszałka województwa i wicemarszałków.

3

Samorząd Województwa Pomorskiego decyduje m.in. o:

• • • • •

wykorzystaniu dofinansowania z Unii Europejskiej dla Pomorza

rozbudowie i nowoczesnym sprzęcie dla pomorskich szpitali

kluczowych inwestycjach w regionie

rozwój i działanie regionalnych instytucji kultury

wspieraniu pomorskich przedsiębiorców

wspieraniu edukacji zawodowej i pomorskiego rynku pracy

rozbudowie Pomorskiej Kolei Metropolitalnej i finansowaniu przewozów kolejowych

REKLAMA

0011574742

WÓJT GMINY KROKOWA

**OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY KROKOWA**

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących

- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec - Południe, gmina Krokowa,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Słuchowo, gmina Krokowa

Na podstawie art. 8h, art. 8i, art. 8j oraz art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 29 i art. 39 ust. 1 pkt 2-5 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r., poz. 670 ze zm.) i uchwały nr XVIII/143/2025 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 czerwca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec - Południe, gmina Krokowa, oraz uchwały nr XVIII/144/2025 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 czerwca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Słuchowo, gmina Krokowa,

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących:

1. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec - Południe, gmina Krokowa,
2. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Słuchowo, gmina Krokowa,

wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dla ww. projektów miejscowych planów.

Konsultacje będą prowadzone od 31.08.2026 r. do 30.09.2026 r. w następujących formach:

1. **Zbieranie uwag** w dniach **od 31.08.2026 r. do 30.09.2026 r.**, uwagi składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego na adres Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, w tym na adres poczty elektronicznej: urzed@krokowa.pl. Formularz jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Krokowa pod niniejszym ogłoszeniem oraz w zakładce „Zagospodarowanie Przestrzenne” => „Druki do pobrania”. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Krokowa.
2. **Diżur projektanta:**
  - 1) **dot. projektu planu Żarnowiec - Południe** w dniu **15.09.2026 r.** w godzinach **15:30 – 16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.
  - 2) **dot. projektu planu Słuchowo** w dniu **16.09.2026 r.** w godzinach **15:30 – 16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.
3. **Spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu aktu planowania przestrzennego:
  - 1) **projektu planu Żarnowiec - Południe** w dniu **15.09.2026 r.** o godzinie **16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.
  - 2) **projektu planu Słuchowo** w dniu **16.09.2026 r.** o godzinie **16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.

Projekty aktów planowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dostępne są na stronie internetowej urzędu www.krokowa.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Krokowa bip.krokowa.pl w zakładce: „Zagospodarowanie przestrzenne” => „Projekty Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium” oraz w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, pokój nr 214.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Krokowa w zakładce „Ochrona danych, cyberbezpieczeństwo”.

Wójt Gminy Krokowa
Adam Śliwicki

REKLAMA

0011574178

**OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY CHOCZEWO**

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wschodniej części obrębu geodezyjnego Lublewo w gminie Choczewo

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 2026 poz. 538 z późn. zm.) oraz uchwały Rady Gminy Choczewo nr XXXVIII/269/2026 z dnia 21 maja 2026 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wschodniej części obrębu geodezyjnego Lublewo w gminie Choczewo, ogłaszam rozpoczęcie konsultacji społecznych dotyczących ww. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w dniach **od 31.08.2026 r. do 2.10.2026 r.** Na podstawie art. 8i ustawy konsultacje społeczne odbędą się w następujący sposób:

- **zbieranie uwag** – w trakcie konsultacji społecznych uwagi dot. ww. projektu planu miejscowego można składać w formie:
  - a) pisemnej na formularzu na adres: Urząd Gminy Choczewo, 84-210 Choczewo, ul. Pierwszych Osadników 17 lub osobiście w siedzibie Urzędu Gminy Choczewo;
  - b) elektronicznej na formularzu na adres: sekretariat@choczewo.com.pl (bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym) lub za pośrednictwem skrytek ePUAP: /7614luelaw/skrytka, e-Doręczeń: AE:PL-84578-41805-BHHTC-13.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego są dostępne w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem <https://bip.choczewo.com.pl>.

REKLAMA

0011574741

Wójt Gminy Krokowa

**OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY KROKOWA**

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. art. 8c oraz 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXXIII/337/2021 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Sulicice, gmina Krokowa

Wójt Gminy Krokowa

**zawiadamia o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Sulicice,
gmina Krokowa, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko**

w dniach od 7.09.2026 r. do 5.10.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, pok. nr 214, w godzinach: od poniedziałku do środy: 7.30-15.30, czwartek: 7.30 do 17.00, piątek: 7.30-14.00, oraz będą dostępne na stronie internetowej gminy: www.bip.krokowa.pl, zakładka „zagospodarowanie przestrzenne”.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 17.09.2026 r. o godz. 14.00 w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, Sala Narad.

Zgodnie z art. 8d ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) organ dopuszcza możliwość przeprowadzenia dyskusji publicznej za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie miejscowego planu wyłożonego do publicznego wglądu może wnieść uwagi. Zgodnie z art. 8c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwagi dotyczące projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, mogą być wnoszone w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Wnoszący uwagi podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do **dnia 19.10.2026 r.**

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko w miejscu i czasie wyłożenia projektu miejscowego planu do publicznego wglądu można zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy, tj. projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i prognozą oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zainteresowani udziałem w postępowaniu mogą składać do ww. dokumentacji uwagi i wnioski, które mogą być wnoszone: w formie pisemnej do Wójta Gminy Krokowa, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres e-mailowy urzed@krokowa.pl w nieprzekraczalnym terminie do dnia **19.10.2026 r.**

WÓJT GMINY KROKOWA
Adam Śliwicki

BRANŻA JACHTOWA NA POMORZU

Sunreef Yachts z Gdańska i nowa przełomowa jednostka. Debiut w Monaco

Piotr Niemkiewicz

Gdański Sunreef Yachts znowu będzie na ustach żeglarskiego świata. Tym razem za sprawą Sunreef 100 Eco. Przełomowa jednostka zostanie pokazana po raz pierwszy na prestiżowych targach Monaco Yacht Show.

Sunreef Yachts przygotowuje premierę nowego przełomowego jachtu w swojej flocie. Sunreef 100 Eco zadebiutuje na wrześniowych targach Monaco Yacht Show. To właśnie tu wpłynie elektryczny katamaran będzie zaprezentowany po raz pierwszy na świecie.

W Sunreef Yachts nową jednostkę określają wprost mianem „nowej ikony żeglarstwa”. Jacht został zaprojektowany z myślą o długich rejsach - podkreślają w Sunreef Yachts. - Łączy naturalną efektywność katamaranu żaglowego z przestronnymi wnętrzami i wyjątkowym komfortem na pokładzie, tworząc połączenie nowoczesnej technologii oraz swobody odkrywania świata.

Ile może kosztować nowy superjacht z Gdańska? Nie ma, to pewne. Według serwisów zajmujących się tego typu jednostkami, to za Sunreef 100 Eco, w zależności od wyposażenia, trzeba będzie wyłożyć od nieco ponad

Sunreef 100 Eco zadebiutuje na Monaco Yacht Show. Ma to być „przełomowa” jednostka

51 milionów złotych do niecałych 70 milionów zł.

Ceny najtańszej jednostki z tej linii - Sunreef 50 Eco - wahają się od 6 do 10 milionów złotych. To wartość jachtów używanych. Za nowy trzeba wyłożyć ok. 12 milionów zł. Z kolei 30-67 milionów zł to cena - jak dotychczas - topowej - jednostki Sunreef 80 Eco.

Luksusowa jednostka, którą ze stoczni Sunreef Yachts ma Robert Lewandowski, czyli 80 Sunreef Power NEXT też nie należy do tanich. W zależności od konfiguracji zapłacić za nią trzeba 35-52 miliony złotych.

Co wiemy o Sunreef 100 Eco? Ten katamaran to część

floty żaglowych jachtów linii Sunreef Yachts Eco. Oferuje swojemu nabywcy ogromną przestrzeń, a napędzany jest dwoma silnikami elektrycznymi (o mocy 270kW każdy). Do tego wyposażono go w ultralekkie banki baterii oraz system paneli słonecznych Sunreef Yachts.

Wielokrotnie nagradzana technologia solarna stoczni pozwala na pokrycie do 242,5m powierzchni jednostki panelami słonecznymi, generującymi do 46kW mocy - podkreślają w Gdańsku.

Szczegóły poznać mamy pod koniec września, na targach w Port Hercules w Monaco.

KURSY WALUT

28.08.2026

Kupno/sprzedaż walut Kantor Green, tel. 58 346 02 48, Wrzeszcz przy Manhattanie, Dmowskiego, Grunwaldzka, Morena Carrefour, Rumia Auchan

EUR 430/437 (+)
USD 367/375 (+)
GBP 500/508 (+)
CHF 457/465 (+)

Kantor Max, Gdańsk, ul. Jagiellońska

EUR 430/437 (+)
USD 367/375 (+)
GBP 500/508 (+)
CHF 457/465 (+)

(+) wzrost ceny w stosunku do notowania poprzedniego, (-) spadek ceny w stosunku do notowania poprzedniego, (o) bez zmian

AUTOPROMOCJA

Dziennik Bałtycki

Wtorek
się liczy

dziennikbałtycki.pl

REKLAMA

0011575204

WÓJT GMINY KROKOWA

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY KROKOWA

o rozpoczęciu konsultacji społecznych
dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi Brzyno - Południe, gmina Krokowa

Na podstawie art. 8h, art. 8i, art. 8j oraz art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 29 i art. 39 ust. 1 pkt 2-5 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r., poz. 670 z późn. zm.) uchwały nr XVIII/147/2025 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 czerwca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Brzyno - Południe, gmina Krokowa:

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących:

- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Brzyno - Południe, gmina Krokowa,
- prognozy oddziaływania na środowisko dla ww. projektu miejscowego planu.

Konsultacje będą prowadzone od 31.08.2026 r. do 30.09.2026 r. w następujących formach:

- Zbieranie uwag** w dniach **od 31.08.2026 r. do 30.09.2026 r.**, uwagi składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego na adres Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, w tym na adres poczty elektronicznej: urzed@krokowa.pl. Formularz jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Krokowa pod niniejszym ogłoszeniem oraz w zakładce „Zagospodarowanie Przestrzenne” => „Druki do pobrania”. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Krokowa.
- Dyżur projektanta** w dniu **21.09.2026 r.** w godzinach **15:30 – 16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.
- Spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu aktu planowania przestrzennego w dniu **21.09.2026 r.** o godzinie **16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.

Projekt aktu planowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępny jest na stronie internetowej urzędu www.krokowa.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Krokowa bip.krokowa.pl w zakładce: „Zagospodarowanie przestrzenne” => „Projekty Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium” oraz w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, pokój nr 214.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Krokowa w zakładce „Ochrona danych, cyberbezpieczeństwo”.

WÓJT GMINY KROKOWA
Adam Śliwicki

REKLAMA

0011574175

OGŁOSZENIE o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centrum Choczewa, w gminie Choczewo

Na podstawie art. 17 pkt 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717), art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 roku o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1688) oraz Uchwały nr XXVI/206/2020 Rady Gminy Choczewo z dnia 4 grudnia 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centrum Choczewa, w gminie Choczewo, zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centrum Choczewa, w gminie Choczewo, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, **w dniach od 1 października 2026 r. do 26 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Choczewo w godz. pracy urzędu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centrum Choczewa, w gminie Choczewo, wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko dostępny będzie w terminie i miejscu wyżej wyznaczonym, a także w postaci elektronicznej na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Choczewo: www.choczewo.com.pl.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 13 października 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Choczewo o godz. 17.00.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi mogą być składane przez interesariuszy **od 27 października 2026 r. do 13 listopada 2026 r.** z podaniem imienia, nazwiska lub nazwy, adresu zamieszkania albo siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile składający uwagę taki posiada, wraz z oznaczeniem nieruchomości, której dotyczy uwaga (np. nr działki ewidencyjnej), oraz wskazaniem, czy składający uwagę jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz z możliwością podania dodatkowych danych do kontaktu, takich jak: adres do korespondencji lub numer telefonu. Uwagi należy składać do Wójta Gminy Choczewo, Urzędu Gminy Choczewo, ul. Pierwszych Osadników 17, 84-210 Choczewo, **na formularzu do składania uwag:**

- w formie papierowej, na piśmie – na adres **Urzędu Gminy Choczewo, ul. Pierwszych Osadników 17, 84-210 Choczewo;**
- w formie elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: **sekretariat@choczewo.com.pl** lub **AE:PL-84578-41805-BHHTC-13**, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Wójt Gminy Choczewo

FOKUS

POLITYKA

Piesiewicz aresztowany. Prawica w potrzasku, a rząd mówi: sprawdzam

Afera Zondacrypto to „gorący kartofel” w rękach polskiej prawicy. Ta próbuje dystansować się od sprawy, ale padają już wzajemne oskarżenia między dawnymi partyjnymi kolegami

Dorota Kowalska

Prawica ma problem, i to spory. Radosław Piesiewicz, szef PKOl, który swoją karierę zawdzięcza Jackowi Sasinowi, jednemu z najważniejszych ludzi w Prawie i Sprawiedliwości, został tymczasowo aresztowany.

Zatrzymanie i aresztowanie Piesiewicza to spory kłopot dla polskiej prawicy. I nie tylko dlatego, że to za rządów Zjednoczonej Prawicy zrobił oszałamiającą karierę dzięki protekcji Jacka Sasina, z którym zna się od lat. Także dlatego, że prawica nie przyłożyła ręki do uregulowania rynku kryptowalut, głosowała przeciw odrzuceniu wet prezydenta, który blokował wprowadzenie zmian w tym obszarze – teraz okazuje się jednak, że sprawa może mieć drugie dno.

Już od wielu miesięcy wiadomo, że na przełomie października i listopada 2025 roku, miesiąc przed głosowaniem weta prezydenta w sprawie regulacji rynku kryptowalut, Przemysław Kral, prezes zarządu giełdy kryptowalutowej Zondacrypto, dokonał wpłat na rzecz dwóch fundacji: 450 tys. zł wpłacono Fundacji Instytut Polski Suwerennej Zbigniewa Ziobry. Część z tych środków przeznaczono na obrońców Dariusza Mateckiego i księdza Michała Olszewskiego. Inna spółka związana z Zondacrypto i Kralem, Expofer Servis House, zrealizowała transakcję na rzecz fundacji po-

Katowicki sąd zdecydował o trzymiesięcznym areszcie dla Radosława Piesiewicza

sła Przemysława Wiplera, polityka Konfederacji. Zondacrypto była także głównym sponsorem imprezy prawicowych działaczy – CPAC. W trakcie kampanii prezydenckiej najważniejszymi jej uczestnikami byli prezydenci Andrzej Duda i Karol Nawrocki.

Teraz wychodzi na jaw, że z Przemysławem Kralem spotkał się nie tylko Janusz Kowalski, były polityk PiS, ale i Michał Moskał, były szef gabinetu politycznego Jarosława Kaczyńskiego i dyrektor Biura Prezesa PiS, członek sejmowej Komisji Cyfryzacji. Obaj pa-

nowie po tych spotkaniach mocno uaktywnili się w temacie kryptowalut i wnosili do ustawy regulującej ten rynek poprawki będące bardzo na rękę Kralowi. Ten inwestował nie tylko w prawicowych polityków, ale i prawicową telewizję Republika. Starał się być przy tym pomocny także dla uciekinierów – w piątek TVN24 i WP ujawniły, że próbował załatwić pobyt w Dubaju Marcinowi Romanowskiemu, byłemu wiceministrowi sprawiedliwości, jednemu z najbliższych współpracowników Zbigniewa Ziobry, który

od miesięcy ukrywa się przed polskim wymiarem sprawiedliwości. Dzisiaj te fakty są bardzo nie na rękę prawicowym politykom, którzy odcinają się od Przemysława Krala, giełdy kryptowalut i Radosława Piesiewicza.

Mateusz Morawiecki przekonywał, że już wiele miesięcy temu ostrzegał swoich politycznych kolegów przed giełdą Zondacrypto, zaś między nim a Jarosławem Kaczyńskim doszło do spięcia w mediach społecznościowych.

Widać, że prawicę dzieli afery Zondacrypto, a przed nami kolejne jej odsłony. Wiadomo, że w śledztwie nastąpił przełom: do prokuratury zgłaszają się kolejni świadkowie, którzy chcą zeznawać. Przemysław Kral, w nadziei na łagodniejszy wyrok, podjął ze śledczymi współpracę, a ponoć wszystkie rozmowy, także z politykami prawicy, nagrywał, więc nie wiadomo, jakie jeszcze nazwiska wypłyną w tej historii. Mówi się, że spać spokojnie nie mogą także osoby w otoczeniu prezydenta Karola Nawrockiego, który już trzy razy wetał ustawę mającą uregulować rynek kryptowalut w Polsce.

W obliczu tych wszystkich informacji premier Donald Tusk zwrócił się do marszałka Sejmu Włodzimierza Czarzastego o ponowne głosowanie weta prezydenckiego w sprawie kryptowalut. Rząd po raz kolejny mówi: sprawdzam.

KRÓTKO

Szczecin

46 lat temu podpisano Porozumienie Szczecińskie

46 lat temu, 30 sierpnia 1980 roku, w świetlicy Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego władze komunistyczne podpisały porozumienie z przedstawicielami strajkujących załóg regionu, co zakończyło strajki na Pomorzu Zachodnim. Dokument, który przeszedł do historii pod nazwą Porozumienia Szczecińskiego, w pierwszym punkcie mówił o powołaniu samorządnych związków zawodowych. W Szczecinie pierwszy strajk rozpoczął się 18 sierpnia w Stoczni Remontowej „Parnica”. Tego samego dnia do protestu dołączyły dwa wydziały Stoczni im. Warskiego oraz stoczniovcy z „Gryfi”. Wobec rozszerzającej się fali protestów władze komunistyczne zdecydowały się na podjęcie negocjacji. Następnego dnia po zawarciu Porozumienia Szczecińskiego w sali BHP Stoczni Gdańskiej wicepremier Mieczysław Jagielski oraz Lech Wałęsa podpisali porozumienie pomiędzy Komisją Rządową a MKS, reprezentującym już około 700 zakładów z całej Polski. **PAP**

Warszawa

Nie żyje Andrzej Wielowieyski

Zmarł Andrzej Wielowieyski – polityk, działacz katolicki, prawnik, jeden z założycieli Klubu Inteligencji Katolickiej w Warszawie, działacz opozycji demokratycznej, kawaler Orderu Orła Białego. Miał 98 lat. O jego śmierci poinformowała w niedzielę redakcja „Więzi”, z którą przez wiele lat był związany. W czasach PRL należał do opozycji demokratycznej, doradzał m.in. Lechowi Wałęsie. W wyborach w czerwcu 1989 r. dostał się do Senatu jako kandydat Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”. **PAP**

Są sygnały, iż Rosja szykuje się do eskalacji napięcia. Musimy być przygotowani na różne ewentualności i z całą pewnością te najbliższe 7-8 miesięcy będzie krytyczne

DONALD TUSK
premier RP

UKRAINA

Uroczystości pogrzebowe na Wołyniu

Karolina Wrońska

Na Wołyniu w północno-zachodniej Ukrainie w niedzielę odbyły się uroczystości pogrzebowe szczątków 55 Polaków, ofiar zbrodni wołyńskiej z Ostrowek i Woli Ostrowieckiej. Zostały one ekshumowane na przełomie lipca i sierpnia.

W uroczystościach uczestniczyły rodziny pomordowanych i przedstawiciele władz. Obecni byli m.in.: wicemarszałek Sejmu Piotr Zgorzel-ski, minister kultury i dziedzictwa narodowego Marta Cienkowska i zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski. – To jest naprawdę ważny dzień dla Polski – powiedział dziennikarzom. Stronę ukraińską reprezentował m.in. wiceminister kultury Iwan Werbycki. – Tragedia wołyńska to trudna, smutna i tragiczna część naszej historii. Dla nas ważne jest, aby pamiętać o tych wydarzeniach, gdyż jest to dla nas lekcja na przyszłość – oświadczył. **PAP**

GDAŃSK

Medale Wolności Słowa przyznane na gali w Gdańsku

Karolina Wrońska

Siostra Małgorzata Chmielewska, Leszek Jażdżewski, Natalia Panczenko to laureaci Medalu Wolności Słowa. Specjalne wyróżnienie otrzymał Andrzej Poczobut.

Siostra Małgorzata Chmielewska z Fundacji Domy Wspólnoty Chleb Życia została laureatką Medalu Wol-

ności Słowa w kategorii Instytucja; w kategorii Media uhonorowano Leszka Jażdżewskiego, a w kategorii Obywatelka medal otrzymała Natalia Panczenko. Specjalny Medal Wolności Słowa otrzymał dziennikarz Andrzej Poczobut, który przez ponad pięć lat był więziony na Białorusi. Wręczenie medali odbyło się w piątkowy wieczór w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku. – Był laureatem pierwszej edycji Medalu Wolności Słowa w kategorii Media. Nie mógł go wówczas odebrać, bo za wierność prawdzie płacił własną wolnością – mówiła Weronika Mirowska, prezeska fundacji Grand Press. **PAP**

ZAWODY ROWERKOWE „DZIENNIKA BAŁTYCKIEGO” W MALBORKU

Nie ma nic piękniejszego niż rower i uśmiech dziecka

Radosław Konczyński

Rower, ruch, uśmiech, dobra zabawa - to są właśnie zawody rowerkowe „Dziennika Bałtyckiego”. Dzięki naszym partnerom po raz kolejny mogliśmy je zorganizować w Malborku.

Pierwotnie nasze wydarzenie miało się odbyć w sobotę, ale z uwagi na groźnie brzmiące prognozy pogody przesunęliśmy je na niedzielne przedpołudnie. Niezmienne pozostały wielkie emocje, które towarzyszyły najmłodszym uczestnikom na Stadionie im. Pokoleń Pomezanii Malbork. Bez partnera, którym było miasto Malbork, trudno byłoby zorganizować tę imprezę.

- Zawody rowerkowe, które po dwóch latach wróciły do Malborka, to wspaniała impreza pokazująca, że ruch, udział młodych ludzi w takich wydarzeniach jest bardzo ważny. No i najważniejszy jest chyba ten uśmiech, który widzimy na twarzach wszystkich dzieci, które kończą wyścig. Są uradowane, stają na podium, więc jest to impreza, która z jednej strony daje możliwość rozwijania kultury fizycznej, ale z drugiej strony daje również wielką radość dla naszych najmłodszych mieszkańców, więc z tego i my też jesteśmy bardzo szczęśliwi - mówi Marek Charzewski, burmistrz Malborka.

Mali kolarze ścigali się na bieżni miejskiego stadionu, a kiedy dorosną, niektórzy za kilka, inni za kilkanaście lat - będą mogli korzystać z nowego obiektu, który wkrótce zostanie oddany do użytku.

- Przybędzie nam skatepark i pumptrack. We wrześniu otworzymy to nowe miejsce. Tutaj też już rozmawiałem z miłośnikami tego miejsca, więc będzie to kolejny obiekt dla rozwoju kultury fizycznej w Malborku, żeby młodzi ludzie nie

tylko przed komputerami, ale również na zewnątrz, na naszej infrastrukturze mogli się poruszać i rozwijać swoje organizmy - dodaje burmistrz.

Jednak wracając do zawodów rowerkowych, nasza impreza jest skierowana zdecydowanie do młodszych.

- Myślę, że gorące podziękowania dla „Dziennika Bałtyckiego”, bo to w sumie ich pomysł i oni go promują. Dziękuję, że państwo jesteście z nami. Jak zawody, to oczywiście rywalizacja i myślę, że wszyscy już jesteście wygrani, bo skoro tu jesteście, to rozumiecie, że te małe rzeczy budują młodego człowieka na przyszłość. Wszyscy tutaj są zwycięzcami - mówi Dariusz Rowiński, wicestarosta malborski, przedstawiciel kolejnego naszego partnera, czyli Starostwa Powiatowego w Malborku.

I tak dokładnie było. Każdy uczestnik stawał na podium, dostał medal i uścisk dłoni wódaty oraz Macieja Sandeckiego, redaktora naczelnego „DB”.

- Bardzo dziękuję, że możemy być w Malborku, bo zawody rowerkowe to jest taka sztafeta imprez „Dziennika Bałtyckiego”, którą organizujemy w różnych miejscowościach w całym naszym województwie - przez całą wiosnę, latem, również na początku roku szkolnego, we wrześniu, kiedy dzieci wracają do szkół, do przedszkoli. To jest nasza ulubiona impreza. Nie ma nic piękniejszego niż rower i uśmiech dziecka - powiedział Maciej Sandeckie.

Uczestnicy potwierdzają.

- Dużo z mężem biegamy, więc zarazamy aktywnością swoje córki i obie bardzo chętnie jeżdżą również na rowerach. Biegają też z nami, więc nie mogło być inaczej, musieliśmy tu być. Dzieci cieszą się też, że jest tyle dodatkowych atrakcji. Na pewno jest to swego rodzaju na-

W zawodach rowerkowych na miejskim stadionie w Malborku udział wzięły dzieci w wieku od 3 do 10 lat

Nasza impreza to nie tylko pełne emocji wyścigi rowerowe, ale też rodzinny piknik przygotowany dla uczestników

O to, by nikt nie był głodny, zadbały panie z Koła Gospodyń Wiejskich Cisowianki z Cis

uka rywalizacji, tym bardziej, że są jeszcze koleżanki z przedszkola. Kibicują sobie, więc to naprawdę fajna sprawa - powiedziała Katarzyna Naumczyk, oprócz tego, że uczestniczka razem z córkami, to jeszcze partner wspierający jako Salon Optyczny Prestiż.

Wyścigom towarzyszył piknik rodzinny pełen atrakcji, ale też dobrego jedzenia, które przygotowały panie z Koła Gospodyń Wiejskich Cisowianki z Cis w gminie Malbork. To aż 500 drożdżówek i 100 litrów zupy pomidorowej.

- Drożdżówki są w różnych smakach, bo to cała wieś po domach piekła. Miały panie przygotować po sto, ale wyszło im więcej. Jak to dobrym gospodyniom, drożdże w rękach rosną, więc wyszło smacznie - śmieje się Agnieszka Zakrzewska, przewodnicząca KGW Cisowianki.

Cisowianki działają od trzech lat.

- Jesteśmy dość nowym kołem. Zrzeszamy mieszkanki Cis, ale i panowie dzielnie nam kibicują, szczególnie przy dźwiganiu albo innych ciężkich pracach oraz degustacjach. To jest bardzo ważne, żeby zdegustowali, czy jest smaczne - żartuje pani Agnieszka. - Decyzja o założeniu koła wynikała z tego, że brakowało nam takiej organizacji i rzeczywiście takich spotkań. Są też bardzo atrakcyjne dotacje z ARiMR, dzięki czemu możemy rozwijać się, wyjeżdżać na wycieczki, zdobywać nowe umiejętności i wiedzę.

Główny partner tych zawodów rowerkowych to miasto Malbork; partnerzy: Orlen OIL oraz samorząd województwa pomorskiego; partnerzy wspierający: Salon Optyczny Prestiż, Rowerowy Malbork, PWiK Malbork, Akademia Kreatywności i Akademia Języków Obcych, Focus Invest, Deweloper Delta Bravo, Żłobek i Przedszkole Kubuś Puchatek, Fundacja AS, Jubiler Partyka Daniel, Malpur Paweł Jasiński. Organizator wydarzenia: „Dziennik Bałtycki”.

AUTOREKLAMA

0011575554

ORGANIZATOR

PARTNER GŁÓWNY

PARTNERZY

PARTNERZY WSPIERAJĄCY

GALA MEDALU WOLNOŚCI SŁOWA W GDAŃSKU

Andrzej Poczobut: Solidarność jest w stanie sforsować nawet mury białoruskiego więzienia

Andrzej Poczobut i Weronika Mirowska, pomysłodawcy Medalu Wolności Słowa

Radosław Konczyński

Po raz szósty w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku wręczone zostały Medale Wolności Słowa. Oprócz stałych kategorii: „Instytucja”, „Media” i „Obywatel/ka” podczas uroczystej gali zorganizowanej w piątek (28 sierpnia) przez Fundację Grand Press uhonorowana została postać wyjątkowa – Andrzej Poczobut.

Medal Wolności Słowa ustanowiła Fundacja Grand Press „by honorować Polaków w wyjątkowy sposób zasłużonych dla wolności wypowiedzi, autorki i autorów najważniejszych przemówień, które mogły wpłynąć na świadomość Polaków, w trosce o promowanie mądrych słów w przestrzeni społecznej oraz wybitnych osób je głoszących, dojrzałą debatę publiczną oraz utrzymanie wolności słowa w Polsce”.

Każda kategoria jest ważna, ale tym razem zdecydowanie na pierwszy plan wysuwa się Medal Specjalny Wolności Słowa. Wręczenie tego odznaczenia poprzedziła długa owacja na stojąco. Ze sceny wysłuchał jej Andrzej Poczobut. Szczególnie przedstawiać nie trzeba, ale przypomnijmy: polsko-białoruski dziennikarz i działacz mniejszości polskiej z Grodna, członek Związku Polaków na Białorusi. Za krytykę białoruskiego reżimu został skazany na osiem lat więzienia w kolonii karnej o zastraszonym rygorze. Dzięki zabiegom dyplomatycznym zwolniony po pięciu latach 28 kwietnia 2026 r.

Przesłanie do dyktatorów wszelkiej maści

Jestem niezmiernie wdzięczny wszystkim, którzy pamiętali o mnie w ciągu tych pięciu lat. Wszyscy ra-

zem udowodniliście, że solidarność jest w stanie sforsować nawet mury białoruskiego więzienia. Dziękuję wam za to. Wolność słowa to nie jest przywilej. To jest naturalne prawo. Co by sobie nie myślał każdy kolejny dyktator, dzisiaj człowiekowi nie da się zabrać wolności słowa. Żyjemy w czasach „mesendżerów”, w czasach mediów społecznościowych i innych cudów. Dzisiaj zwykły człowiek z komórką czasem może mieć większą siłę rażenia niż niejedna redakcja – mówił Andrzej Poczobut.

Przypomniał też, czym jest dziennikarstwo.

– Czasem ludzie mówią, że dzisiaj wszyscy są dziennikarzami. Ale to nie jest prawda. Jest też takie powiedzenie, że dziennikarz różni się od blogera tym, że przy pierwszych oznakach problemów nie kasuje swoich tekstów i nie udaje, że nic się nie stało. A w ten sposób dziennikarstwo jest związane z odpowiedzialnością za słowo. I ja przed tą odpowiedzialnością nigdy się nie chowałem. Dzisiaj żyjemy w czasach, kiedy szerzy się dezinformacja, kiedy jest bardzo dużo fake newsów i w tych czasach, szczególnie w tych czasach rola dziennikarza jest szczególna. Dziennikarz powinien być kamertonem,

drogowskazem – powiedział Andrzej Poczobut.

Dziękuję Polsko!

Wcześniej Medale Wolności Słowa odebrali laureaci pozostałych kategorii. Natalia Panczenko z Fundacji Stand with Ukraine została nagrodzona w kategorii „Obywatel/Obywatelka”. Nie mogło zabraknąć odniesień do obecnych relacji polsko-ukraińskich. – Jestem Ukrainką i jestem też obywatelką Polski. Jedno drugiego nie wyklucza, bo można nie urodzić się w Polsce, ale niesamowicie ją kochać. To, co robię od ponad 17 lat, to buduję mosty, bo oba społeczeństwa – polskie i ukraińskie – są mi bardzo bliskie i staram się Polakom tłumaczyć Ukrainę i Ukraińcom odwrotnie – tłumaczyć Polaków i Polskę. Robiłam to wtedy, kiedy było to łatwe, robiłam to wtedy, kiedy zrobiło się to trudniejsze, i robię to teraz, kiedy jest to cholernie trudne – mówiła Natalia Panczenko.

Dodała, że robi to „pomimo ataków, kampanii dezinformacyjnych, gróźb śmierci”. – Łączę i będę łączyła, bo wiem, że słowa mają niesamowitą moc. Słowo może urazić, słowo może wywołać niechęć, nienawiść, po-

Natalia Panczenko tłumaczy Polakom Ukrainę, a Ukraińcom Polskę

gardę, ale może też pomóc, podziękować, wyrazić szacunek, przyjaźń i miłość. Ja wybieram łączyć. Dedykuję ten medal takim osobom jak ja, bo są nas tysiące – którzy działają na rzecz dialogu polsko-ukraińskiego. Ja wiem, że jest ciężko, że może być jeszcze trudniej, tym bardziej doceniam, że to robicie – stwierdziła Natalia Panczenko.

Siostra, która łączy światy

W kategorii „Instytucja” Medal Wolności Słowa odebrała siostra Małgorzata Chmielewska z Fundacji Domy Wspólnoty Chleb Życia.

– Nigdy nie przyszło mi do głowy, że nasza fundacja, wspólnota katolicka będzie odznaczona za wolność słowa. Taki żarcik: kiedyś mój starszy brat, był dyplomata, powiedział: „Załatwiłbym ci spotkanie z papieżem, tylko boję się, że będziesz mówiła brzydkie wyrazy”. Znam w kilku językach, ale tu nie będę mówiła – mówiła Małgorzata Chmielewska.

Ogromnym podziękowaniom za medal towarzyszyła taka refleksja.

Zawsze się zastanawiam, co ja robię w takim towarzystwie, bo mieszkam na co dzień i żyję z ludźmi, którzy nie docierają do takich progów, z ludźmi starymi, chorymi, niepełno-

sprawnymi, bezdomnymi, tymi, którzy czasami przegrali życie albo gorzej się urodzili – mówiła nagrodzona.

W tym kontekście siostra Chmielewska przytoczyła też historię o „łączeniu światów”.

– Zawsze powtarzam słowa, które powiedziałam kiedyś młodej dziewczynie w wielkim biurze. Jechaliśmy na to samo, ostatnie piętro – ona po lunchu, a ja prosić właściciela o to, żeby nie robił pewnej rzeczy, która by szkodziła moim biedakom. Spojrzała na mnie: „A co siostra tu robi?”. Genialne. Ona zdała sobie sprawę, że ja jestem z innego świata. I wtedy odpowiedziałam jej tak błyskawicznie: „Łączę światy”. I myślę, że rolą każdego z nas jest łączenie tych światów. Hitler nie zaczynał od tego, ale na końcu były obozy koncentracyjne... Dokładnie wyliczono, ile Rzesza niemiecka zaoszczędziła zabijając wszystkich tych, którzy nie byli w stanie żyć samodzielnie. Musimy wszyscy bardzo pilnować tego świata – powiedziała Małgorzata Chmielewska.

W kategorii „Media” medal odebrał Leszek Jażdżewski – publicysta, politolog, promotor liberalizmu, współzałożyciel i redaktor naczelny czasopisma „Liberté”.

Siostra Małgorzata Chmielewska z Medalem Wolności Słowa

W kategorii „Media” medal odebrał Leszek Jażdżewski - publicysta

REKLAMA0011574036

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim

ogłasza przetarg ustny nieograniczony
w dniu 11.09.2026 r. o godz. 11:00

na sprzedaż nieruchomości gruntowej, zabudowanej,
położonej w obrębie Waplewo, gm. Stary Targ, oznaczonej
w ewidencji gruntów jako udział 5/10 w działce nr 49/2
o pow. 0,2703 ha.

Cena wywoławcza – 110 300,00 zł
Wadium – 11 030,00 zł

Szczegółowy opis nieruchomości zawiera ogłoszenie wywieszone
w miejscach zwyczajowo przyjętych dnia 27.08.2026 r.

Szczegółowe informacje o nieruchomości będącej przedmiotem
sprzedaży można uzyskać w siedzibie Sekcji Zamiejscowej
w Malborku, ul. Wołyńska 19, tel. 55 272-23-82.

Pełna treść ogłoszenia dostępna jest na stronie internetowej
www.nieruchomoscikowr.gov.pl

AUTOPROMOCJA

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne
w Twojej gazecie zlecisz
bez wychodzenia z domu
przez Internetowe Biuro Ogłoszeń

ibo.polskapress.pl

AUTOPROMOCJA

Dziennik Bałtycki

Wtorek się liczy

Kup dziennik ze Strefą Biznesu
dziennikbaaltycki.pl

Dziennik Bałtycki

Środa jest dla zdrowia

Kup dziennik z dodatkiem Strona Zdrowia
dziennikbaaltycki.pl

REKLAMA0111562220

FIRMA SPRZEDA budynek przemysłowy
w Poznaniu przy ul. Malwowej 158.

Powierzchnia użytkowa budynku – 3202,80 m²,
powierzchnia gruntu – 0,8701 ha.

Tel. kontaktowy 603 920 399

REKLAMA0011574738

OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY KROKOWA
W SPRAWIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla fragmentu wsi Dębki - Piaśnica, w gmina Krokowa

Na podstawie art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2026, poz. 538 ze zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2-5, art. 40, art. 46, art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.) oraz Uchwały Rady Gminy Krokowa Nr XIV/113/2025 z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Dębki-Piaśnica, gmina Krokowa, **zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Dębki-Piaśnica, gmina Krokowa wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.**

Konsultacje będą prowadzone w dniach od 1.12.2026 r. do 30.01.2027 r., w następujących formach:

- 1) zbierania uwag,
- 2) spotkania otwartego,
- 3) dyżuru projektanta projektu planu.

1. Zbieranie uwag w dniach od 1.12.2026 r. do 30.01.2027 r., uwagi składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego na adres Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, w tym na adres poczty elektronicznej: urzed@krokowa.pl. Formularz jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Krokowa pod niniejszym ogłoszeniem oraz w zakładce „Zagospodarowanie Przestrzenne” => „Druki do pobrania”. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Krokowa.

2. **Spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu aktu planowania przestrzennego w dniu **20.01.2027 r.** o godzinie **16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.

3. **Dyżur projektanta w dniu 20.01.2027 r.** w godzinach **15:30 – 16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, SALA NARAD II PIĘTRO.

Projekt aktu planowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępny jest na stronie internetowej urzędu www.krokowa.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Krokowa bip.krokowa.pl w zakładce: „Zagospodarowanie przestrzenne” => „Projekty Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium” oraz w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Krokowa, ul. Żarnowiecka 29, 84-110 Krokowa, pokój nr 214.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Krokowa w zakładce „Ochrona danych, cyberbezpieczeństwo”.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag, jest Wójt Gminy Krokowa i Rada Gminy Krokowa. Wykaz zgłoszonych uwag wraz z propozycją ich rozpatrzenia przez Wójta Gminy Krokowa i uzasadnieniem zostanie zawarty w raporcie podsumowującym przebieg konsultacji społecznych, który przedstawiony będzie Radzie Gminy Krokowa wraz z projektem planu miejscowego do uchwalenia.

Wójt Gminy Krokowa
- Adam Śliwicki -

REKLAMA0111573054

ZPNOS.6721.2-4.2026Luzino, dn. 31 sierpień 2026 r.

OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY LUZINO
o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów
zagospodarowania przestrzennego
wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 670 ze zm.), zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Luzino:

- 1) uchwały Nr XXVIII/236/2026 z dnia 30 czerwca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Milwino (obręb geodezyjny Milwino), gm. Luzino, w zakresie działek nr 281/1, 281/3, 10/35,
- 2) uchwały Nr XXVIII/237/2026 z dnia 30 czerwca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Kębłowo (wsie Kębłowo i Kochanowo), gm. Luzino, w zakresie działki nr 640/6,
- 3) uchwały Nr XXVIII/238/2026 z dnia 30 czerwca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Luzino (obręb geodezyjny Luzino), gm. Luzino, w zakresie działki nr 903,

wraz z przystąpieniem do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 8g ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wniosek do projektu aktu planowania przestrzennego składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej udostępnionym pod adresem <https://bip.luzino.eu/api/files/11762> lub w formie dokumentu elektronicznego. Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu. Wnioski należy składać na adres: Urząd Gminy Luzino, ul. Ofiar Stutthofu 11, 84-242 Luzino, lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrzenia ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres e-mailowy: sekretariat@luzino.pl bądź za pośrednictwem usługi e-Doręczenia AE:PL-53109-56482-AWDVC-21 w terminie 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia. Organem właściwym do rozpatrzenia złożonych wniosków jest Wójt Gminy Luzino. Przedmiotem ustaleń planu jest zakres określony w art. 15 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

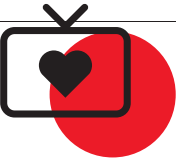
Klauzula informacyjna
Administratorem danych osobowych przetwarzanych w związku z opracowaniem zintegrowanego planu inwestycyjnego jest Gmina Luzino z siedzibą w Luzinie przy ul. Ofiar Stutthofu 11. Przedstawicielem administratora danych osobowych jest Wójt Gminy Luzino. Inspektor Ochrony Danych w Gminie Luzino jest dostępny pod adresem e-mail: iod@fioid.gov.pl. Dane osobowe przetwarzane są w celu realizacji obowiązku prawnego ciążącego na administratorze danych. Podstawę prawną przetwarzania danych osobowych przez Urząd Gminy w Luzinie stanowią w szczególności zapisy niżej wymienionych aktów prawnych:

- art. 6 ust 1 lit. c i e Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L Nr 119 z 4.05.2016 r. Str. 1 z późn. zm.) (RODO),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.).

Dane osobowe mogą być przekazywane innym podmiotom administracji publicznej oraz w niezbędnym zakresie podmiotom realizującym zadania na rzecz i zlecenie administratora danych osobowych. Osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo uzyskania informacji o źródle pochodzenia zebranych danych, o ile nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Więcej informacji o prawach przysługujących osobom, których dane dotyczą znajduje się na tablicy ogłoszeń w siedzibie administratora danych osobowych oraz na stronie internetowej <https://bip.luzino.eu/>

PROGRAMOWO

G. 19:00

Lombard. Życie pod zastaw

TV Puls

23-letni Adam Kocołowski to student, który organizuje i streaminguje nielegalne walki bokserskie. Kiedy po jednej z nich umiera walczący z Adamem Olek, policja dostaje anonim opisujący, co dzieje się w akademiku. Wściekły Adam jest przekonany, że doniosła jego dziewczyna Dora, w której Olek się podkochiwał i która nacięła na Adama, żeby skończył z tym procederem. Detektyw Babula ma pomysł, jak przeprowadzić akcję pod przykrywką. Andżelika i Mariusz (Dominika Skoczylas, Michał Chorosiński) przeżywają dramat związany z uprowadzeniem przez Noemi i sektę ich synka Igora. Sytuację komplikują wzajemne oskarżenia, kto zawinił tej sytuacji. Czy miłość do synka i zdrowy rozsądek zwyciężą?

G. 20:15

Na Wspólnej

TVN

W tym odcinku zobaczymy ostatnie pożegnanie Marii Zięby. W dniu pogrzebu wszyscy bliscy zmarłej są bardzo przejęci. Nieoczekiwanie do baru przychodzi kobieta, która była przy Włodku podczas śmierci jego żony. Dorota przynosi perły Marysi, które pozbięła w samolocie. Zięba prosi ją, by została na pogrzebie. Podczas ceremonii kobieta jest pod wrażeniem ilu ludzi wspomina Marię z miłością i czułością... Kiedy zgromadzeni wracają na Wspólną, przy grobie matki pojawia się jej syn Grzegorz. Tymczasem cała rodzina zbiera się na dziedzińcu, by być razem w tym dniu. Jarek przygotowuje seans wspomnień ze zdjęciami rodzinnymi - wszyscy oglądają Marię ze łzami w oczach.

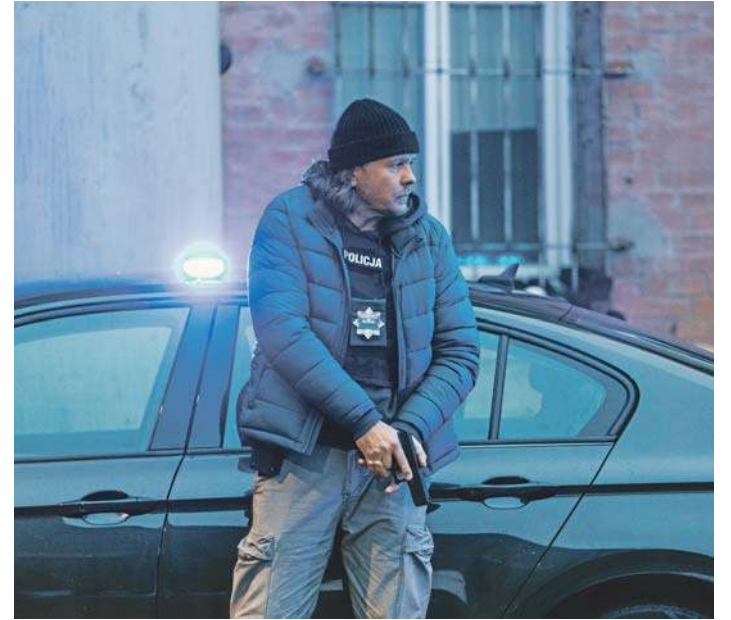

G. 16:55

Gliniarze Śląsk

Polsat

Dynamiczne śledztwa, autentyczne wyzwania w codziennej pracy policji i fascynujące wątki prywatne bohaterów - to wszystko w jednym z najbardziej zróżnicowanych regionów Polski, a więc na Górnym Śląsku. Każdy odcinek nowego serialu kryminalnego Telewizji Polsat przedstawia odrębną sprawę kryminalną, osadzoną w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Zadaniem doświadczonych zespołu policjantów jest zwalczanie przestępczości kryminalnej, gospodarczej i narkotykowej - tu liczy się doświadczenie, lokalne społeczności i umiejętność poruszania się w świecie prawa i... bezprawia. W obsadzie występuje m.in. Zbigniew Strzy, Agnieszka Wagner, Mateusz Goławski i Marek Chudziński, Adrianna Izdoreczyk, Jakub Wróblewski, Marta Bartczak, Damian Wasilewski oraz Daniel Roman i Maciej Kaczor.

G. 18:00

PIERWSZA MIŁOŚĆ

Polsat

Jesienią w „Pierwszej Miłości” bohaterowie przekonują się, że nie każda druga szansa prowadzi do szczęśliwego zakończenia. Dawne uczucia odżyją z nową siłą, rodzinne więzi zostaną wystawione na najcięższą próbę, a decyzje podjęte pod wpływem emocji będą miały konsekwencje, których nikt nie przewidział. Miłość stanie do walki z obsesją, zazdrością i poczuciem winy. Do Wrocławia powrócą duchy przeszłości, pojawi się nowy przeciwnik naszych bohaterów, a zwykłe, codzienne wybory okażą się trudniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. Powrót Pawła (Mateusz Kościukiewicz) na dobre odmienił życie Marysi (Aneta Zając), Kacpra (Damian Kulec) i Julki (Dąbrowka Kruk). Teraz emocje sięgną zenitu, bo Paweł zrobi wszystko, by odbudować relację z córką i odzyskać zaufanie kobiety, którą wciąż kocha... Kinga (Aleksandra Zienkiewicz) szykuje się do rozvodu z Jankiem (Maciej Mikołajczyk) i otwiera się na nową znajomość... Emilka (Anna Ilczuk) będzie próbowała podnieść się po kolejnych życiowych ciosach. Co czeka pozostałych? Odpowiedź na to pytanie przyniosą kolejne emocjonujące epizody.

G. 16:50

Szpital św. Anny

TVN

Rusza kolejny sezon serialu medycznego, a w nim dalsze perypetie ulubionych bohaterów i kolejne ciekawe przypadki. W pierwszym odcinku dr Małgorzata Abratowska robi wszystko, by jak najszybciej doprowadzić do otwarcia bazy pogotowia lotniczego. P. o. dyrektora Łukasz Wroński z niedowierzaniem obserwuje tempo i skuteczność jej działań, a jednocześnie stara się opanować chaos, jaki pozostawiły po sobie rządy dyrektora Streckera. Sam Strecker trafia do szpitala więziennego. Wśród pracowników prawdziwą bohaterką staje się Zyta Orłowicz, której determinacja uratowała szpital przed katastrofą. Marta Galica wróciła do pracy w karetce, ale nie zamierza rezygnować z marzeń. Tymczasem ratownicy zostają wezwani do starych fortów, gdzie podczas poszukiwania skarbów doszło do zawału. Pod gruzami utknął mężczyzna.

sport

PIŁKA NOŻNA

Bobcek sprzedany
za miliony euro,
a za niego Lechia wzięła
do ataku Blanutę
– str. 16

SIATKÓWKA

Dzisiaj o godz. 18 Polki
zmierzą się o ćwierćfinał
mistrzostw Europy
z Portugalią
– str. 17

TENIS

Ruszył US Open.
W Nowym Jorku
zobaczmy
sześcioro Polaków.
Na zwycięzców
singla czekają
premie w wysokości
5 500 000 USD str. 18

Skrzydłowy biało-zielonych, Camilo Mena był bohaterem meczu Polonia Warszawa - Lechia Gdańsk

Betclic 1 liga. Lechia Gdańsk wygrała w stolicy i
uciekła ze strefy spadkowej, Arka Gdynia na własnym
stadionie niespodziewanie straciła punkty str. 15

PIŁKA NOŻNA

Godne pożegnanie Artura Jędrzejczyka. Derby dla Wisły

W Krakowie nie było żadnych sentymentów, choć właściciele Wisły i Wieczystej łączą bliskie relacje. Korona niezwykle konkretna

Jacek Czaplewski

Weekend w PKO BP Ekstraklasie obfitował w emocje. Wisła, tak jak Cracovia tydzień temu, wygrała derby Krakowa z Wieczystą. Zwycięski wyjazd w Płocku zaliczył Korona Kielce w meczu z Wisłą, a Legia Warszawa w uroczysty sposób pożegnała Artura Jędrzejczyka.

6. kolejka wystartowała na Mazowszu. Wisła Płock zamierzała odkuć się po dwóch porażkach z rzędu, w tym bardzo dotkliwej z GKS Katowice. Jak jednak punktować, skoro niezmiennie szwankuje skuteczność? Drużyna prowadzonego przez Adama Majewskiego stworzyła wiele dogodnych sytuacji i żadnej z nich nie zamieniła na bramkę. Za to Korona Kielce okazała się niezwykle konkretna. Oklaskiwana z trybun przez swoich kibiców oraz prezesa Łukasza Maciejczyka wróciła na zwycięską ścieżkę, wygrywając u Nafciarzy pierwszy raz od 2020 roku. Po голу strzelili Morgan Fassbender i Mariusz Stępiński. Asystował im Wiktor Długosz. Pod nieobecność Dawida Błażnika to właśnie ten zawodnik wyrasta na pierwszoplanową postać drużyny.

W piątek doszło również do niewątpliwego hitu. Legia Warszawa była dosłownie sekundy od pierwszej porażki od kwietnia. Ratunek kolejny raz nadszedł w ostatniej chwili. Tym razem remis uratował dla niej Rafał Adamski. Do tego feralnego momentu Śląsk Wrocław grał tak, że miał prawo myśleć o sensacyjnej wygranej. Jeszcze przed przerwą objął prowadzenie za sprawą rzutu karnego Piotra Samica-Talara, by w drugiej połowie zmarnować dwie wyborne oka-

Legia Warszawa pożegnała klubową legendę – Artura Jędrzejczyka

zje obronione w spektakularnym stylu przez Otto Hindricha.

To był szczególny wieczór przy Łazienkowskiej ze względu na Artura Jędrzejczyka. Najbardziej utytułowany piłkarz Legii (czternaście zdobytych trofeów) zagrał po raz ostatni, czyli 420. Specjalnie na tę okoliczność podpisano z nim nowy kontrakt, bo poprzedni wygasł w czerwcu. Wybiegł z opaską kapitana, zaczął od środka, a potem walczył ze łzami, gdy około 27 000 wdzięcznych gąrdel dziękowało mu za piękną karierę.

Był szpaler i efektowna oprawa o „Ostatnim z gatunku”. Klub zastrzegł dla niego numer 55, tak jak kiedyś nr 10 Kazimierza Deyny. Po ostatnim gwizdku w meczu popularny „Jędza” z rąk prezesa Dariusza Mioduskiego odebrał okolicznościową paterę. Zjawił się też na słynnej „Żyłce”, skąd poprowadził doping. Jeszcze nie wie, co będzie robić, ale zapewnił, że na stadion wróci – jako kibic.

Sentymentów nie było w sobotę w Krakowie, choć właściciele Wisły i Wieczystej łączą bliskie relacje. W derbach momentami iskrzyło na boisku. „Biała Gwiazda” okazała się lepsza, psując tym samym debiut trenera gości Żeljko Kopicia. Już szóstego gola w sezonie strzelił Jordi Sanchez, lider klasyfikacji strzelców, który miał być przecież tylko zmiennikiem Angela Rodado.

Zaskoczeń w ten weekend mieliśmy zresztą więcej. Radomiak Radom w końcu zagrał na miarę oczekiwań. Z Cracovią odwrócił rezultat dzięki dubletowi Rafała Wolskiego. Ciemne chmury zbierają się za to nad nowym trenerem Motoru Lublin. Podopieczni Mariusza Misiury zostali w końcu wypunktowani na własnym stadionie przez Piast Gliwice i tym samym przegrali już trzeci z pięciu rozegranych meczów. W mediach plotkuje się o powrocie Goncalo Feio, ale wiceprezes Motoru Łukasz Jabłoński zapewnił, że to nieprawda.

6. KOLEJKA EKSTRAKLASY

WISŁA PŁOCK - KORONA KIELCE 0:2

Bramki: Fassbender 21, Stępiński 49

LEGIA WARSZAWA - ŚLĄSK WROCŁAW 1:1

Bramki: Samiec-Talar 35-karny - Adamski 90+4

KGHM ZAGŁĘBIE LUBIN - POGOŃ SZCZECIN 0:0

WISŁA KRAKÓW - WIECZYSTA KRAKÓW 2:0

Bramki: Sanchez 54, Guilleminot 80

RADOMIAK RADOM - CRACOVIA KRAKÓW 2:1

Bramki: Wolski 55, 64-karny - Minczew 47

MOTOR LUBLIN - PIAST GLIWICE 0:2

Bramki: Rivas 78, Mucha 90+2

RAKÓW CZĘSTOCHOWA - JAGIELLONIA BIAŁYSTOK 2:5

Bramki: Emreli 23, Jendryka 56 - Imaz 31, Prelec 37, Montoia 76, Sow 78, Sylła 89

TABELA PKO BP EKSTRAKLASY

1. Legia Warszawa	6	12	12-4
2. Wisła Kraków	6	10	12-10
3. Górnik Zabrze	3	9	7-3
4. Jagiellonia Białystok	4	9	8-5
5. Pogoń Szczecin	5	8	7-4
6. Korona Kielce	5	8	6-4
7. Zagłębie Lubin	5	8	5-4
8. Cracovia	6	8	6-7
9. Lech Poznań	3	7	5-1
10. Piast Gliwice	6	7	10-13
11. Radomiak Radom	6	7	6-13
12. GKS Katowice	4	6	9-4
13. Widzew Łódź	5	6	8-7
14. Śląsk Wrocław	6	6	8-9
15. Motor Lublin	6	5	6-10
16. Wisła Płock	5	4	3-10
17. Wieczysta Kraków	5	3	8-12
18. Raków Częstochowa	3	0	3-6

Program 7. kolejki:

Piątek, 04.09

Piast Gliwice - GKS Katowice (godz. 20.30)

Sobota, 05.09

Widzew Łódź - Radomiak Radom (godz. 14.45)

Korona Kielce - Wisła Kraków (godz. 17.30)

Motor Lublin - Legia Warszawa (godz. 20.15)

Niedziela, 06.09

Cracovia Kraków - Górnik Zabrze (godz. 14.45)

Lech Poznań - Raków Częstochowa (godz. 17.30)

Jagiellonia Białystok - Śląsk Wrocław (godz. 0.15)

Poniedziałek, 07.09

Wieczysta Kraków - KGHM Zagłębie Lubin (godz. 18.00)

Pogoń Szczecin - Wisła Płock (godz. 20.30)

JEDENASTKA KOLEJKI

NAJLEPSI STRZELCY

6 goli

Jordi Sánchez (Wisła)

3 gole

Rafał Adamski, Łukasz Zjawiński (obaj Legia), Tobias Christensen (Wieczysta), Karol Czubak (Motor), Morgan Fassbender, Mariusz Stępiński (obaj Korona), Ajdin Hasić (Cracovia), Piotr Samiec-Talar (Śląsk), Leandro Sanca (Piast), Rafał Wolski (Radomiak)

2 gole

Fran Alvarez, Sebastian Bergier (obaj Widzew), Przemysław Banaszak (Śląsk), Marko Božić (Wisła), Peter Federico (Górnik), Bartosz Kapustka (Legia), Patryk Makuch (Raków), Nik Prelec (Jagiellonia), Allahyar Sayyadmanesh (Lech), Ilja Szkurin (GKS Katowice)

BOHATER WEEKENDU

Rafał Wolski (Radomiak)

Kapitan tuż po rozegraniu setnego występu właściwie w pojedynek znalazł sposób na Cracovię. Najpierw pomógł mu rykoszet, potem wykończył jedenastkę. Co ciekawe, raz uderzył lewą, raz prawą nogą.

FOT. PAP/PIOTR POLAK

PIŁKA NOŻNA

Legia Warszawa ma być taka, jak Artur „Jędza” Jędrzejczyk

Jacek Czaplewski

– Ciężko mi znaleźć odpowiednie słowa – mówił wyrażnie poruszony Artur Jędrzejczyk. Legendarny piłkarz Legii Warszawa przeciwko Śląskowi Wrocław rozegrał swój ostatni mecz. Takiego pożegnania się nie spodziewał.

Artur Jędrzejczyk miał odejść z Legii po ostatnim spotkaniu ubiegłego sezonu, wtedy jednak z drużyny odchodziło więcej piłkarzy. W klubie

uznano, że najbardziej utytułowany zawodnik, z drugą najwyższą liczbą występów, zasługuje na oddzielny hold. I tak też się stało w piątkowy wieczór.

– Dziękuję całej drużynie i trenerowi, że mogłem ostatnie dni spędzić z wami, poczuć te emocje. To jest coś nie do opisania... W życiu nie spodziewałem się takiego pożegnania. Dziękuję kibicom za te wszystkie lata. Dziękuję mojej całej rodzinie. Żonie, córeczce – kocham was. Na pewno bez was bym tego nie osiągnął – mówił wyraźnie wzruszony 38-latek.

Na boisku spędził dosłownie sekundy od rozpoczęcia. Jego ukochana drużyna wyszarpała zaś remis na sekundy przed końcem meczu. – Legia powinna wyglądać tak jak dzisiaj, czyli walczyć do samego końca. Głowa do góry, chłopaki, bo mam nadzieję, że będę się z wami bawić także na Starówce – mówił do piłkarzy Jędrzejczyk, licząc na tytuł mistrzowski w tym sezonie.

Jędrzejczyk zapewnił, że pozostanie stałym bywalcem stadionu. – Będę tutaj oczywiście przychodził i będę starał się być jak najbliżej klubu. Te-

raz będę miał więcej czasu na prze-myślenie, co dalej – stwierdził tajemniczo.

Bohaterowi komplementów nie szczędził trener Marek Papszun. – Jestem dumny, że mogłem poprowadzić Legię w tak wielkim meczu – stwierdził. – Żegnaliśmy wybitnego piłkarza Legii i całej polskiej piłki. Trudno zastąpić takich ludzi. Chcielibyśmy być tacy, jak Artur Jędrzejczyk: drużyną z charakterem, która się poświęci, ma pasję, jest zdeterminowana i ma jakość. Niestety, w pierwszej połowie nam tego zabrak-

ło, a w drugiej było już znacznie lepiej. Nie jest łatwo być Arturem. Kibice stanęli na wysokości zadania. Dobrze, że wyszliśmy z twarzą, bo słabo, gdyby Artur zapamiętał, że jego ostatni mecz to porażka – usłyszeliśmy od szkoleniowca legionistów.

Papszuna pytano na konferencji o przedmeczowe nagrywanie treningu Śląska, którego dopuścił się jeden z członków jego sztabu. – Robimy wszystko, co jest dozwolone. Jeśli ktoś ma do nas zastrzeżenia, to trzeba uważnie kierować do odpowiednich komisji – odparł Marek Papszun.

PIŁKA NOŻNA

Lechia rozbija Polonię! Show dał Camilo Mena

Paweł Stankiewicz, Warszawa

Lechia Gdańsk zdobyła stolicę i pewnie pokonała Polonię Warszawa meczu Betclie 1 Ligi. Losy rozstrzygnęły się w drugiej połowie spotkania.

Polonia Warszawa	2 (1)
Lechia Gdańsk	4 (1)

Bramki: 0:1 Tomasz Wójtowicz (8), 1:1 Ernest Terpiłowski (43), 1:2 Kevin Dodaj (61), 1:3 Artur Szach (72), 1:4 Camilo Mena (87), 2:4 Robert Dadok (90+3)

Polonia: Jeleń - Olszewski, Budnicki (74 Goloś), Marcjanik, Olafsson (46 Vega) - Gnaase, Kuusk (64 Kowalczyk) - Terpiłowski, Skrabba, Durmus (64 Kostorz) - Tabara (64 Dadok)

Lechia: Weirauch - Kopasek, Łopata (64 Madej), Beskorowajnyj, Małow - Mena, Wójtowicz, Neugebauer (46 Iwanow), Dodaj (86 Bambecki) - Adkonis (64 Głogowski), Szach (90+3 Sinkiewicz)

Sędziował: Daniel Stefański (Bydgoszcz)

Widzów: 3448

Władysław Łupaszko, trener Lechii, z dwóch nowych piłkarzy do składu wstawił tylko jednego. Za Wojciecha Madeja zagrał Kacper Łopata, a Christo Iwanow zajął miejsce na ławce rezerwowych.

Tomasz Wójtowicz strzelił już drugiego gola w tym sezonie ligowym dla Lechii

W pierwszej połowie spotkania emocji na pewno nie brakowało. To było dobre widowisko, które mogło się podobać. Początek należał do gospodarzy, ale to Lechia zadała pierwszy cios. Już w 8 minucie doszło do walki o piłkę w polu karnym gospodarzy, a futbolówka ostatecznie trafiła do Tomasza Wójtowicza, który idealnie trafił do siatki przy bliższym słupku. Później biało-

zieloni głównie próbowali strzałów z dystansu, ale uderzenia Tomasza Neugebauera, w tym raz po rykoszecie, były niecelne, a strzał Kevina Dodaja obronił Mateusz Jeleń.

Polonia po stracie gola osiągnęła przewagę i kilka razy zrobiło się gorąco w polu karnym biało-zielonych. Po dośrodkowaniu z rogu Simona Skrabba głową strzelał Michał Marcjanik, ale piłkę z linii bramkowej

wybił Neugebauer. Za chwilę po strzale Jakuba Budnickiego drużynę z Gdańska uratowała poprzeczka, a po chwili dobrą interwencją popisał się Szymon Weirauch. Bramkarz Lechii błysnął też broniąc strzał Ernesta Terpiłowskiego.

Tuż przed przerwą akcja „Czarnych Koszul” okazała się skuteczna. Po złym przyjęciu piłki przez Jakuba

Adkonisa i akcji Skrabba wyrównującego gola strzelił Terpiłowski. Żle w tej sytuacji zachował się Łopata, który nie upilnował piłkarza Polonii

Od początku drugiej połowy na boisko pojawił się Iwanow za Neugebauera i to na pewno była zmiana jakościowa. Bułgar w kolejnych meczach pewnie będzie już grać w podstawowym składzie. Swoje uwagi do gry zespołu mieli prezes Paolo Urfer i dyrektor sportowy Jakub Chodorowski, którzy na trybunie dyskutowali z Abrahamem Campomarem, asystentem trenera Łupaszki.

Lechia w tej części gry nie dała żadnych szans drużynie gospodarzy. Kapitalnie grał Camilo Mena, który robił co chciał na boisku z zawodnikami gospodarzy. To po jego świetnych akcjach kolejne gole strzelali Kevin Dodaj oraz Artur Szach, a czwartą bramkę Mena zdobył już osobiście. Polonię stać było tylko na trafienie Roberta Dadoka w doliczonym czasie gry. Lechia w drugiej połowie pokazała duże możliwości i jakość piłkarską i to tylko kwestia czasu, jak dołączy do ligowej czołówki.

FOT. LECHIA GDANSK/GRZEGORZ RADTKE

PIŁKA NOŻNA

Arka Arka miała zwycięstwo w rękach. Czerwona kartka wszystko zmieniła

Paweł Stankiewicz

Arka Gdynia tylko zremisowała u siebie z Polonią Bytom w meczu Betclie 1 Ligi i kibice gospodarzy nie mieli powodów do zadowolenia. W dwóch ostatnich meczach żółto-niebiescy zdobyli tylko jeden punkt.

Arka Gdynia - Polonia Bytom 1:1 (1:0)

Bramki: 1:0 Michał Milewski (42), 1:1 Lucjan Zieliński (64)

Arka: Arndt (56 min.) - Gruszkowski, Szota, Komenda, Gojny - Ambrosiewicz (72 Dominguez), Lewkot (72 Kun) - Solecki (56 min.), Waluś (79 Dziegielewski), Milewski (90+2 Lipkowski) - Gutkovskis (79 Rama)

Polonia: Banasik - Szymański, Krzyżak (65 Michalski), Wołkowicz (46 Szymusik) - Wolski (65 Kądziołka), Konieczny, Łabojko (46 Zieliński - Orlik, Wojtyra (46 Rumin), Andrzejczak

Sędziował: Mariusz Myszka (Stalowa Wola)

Widzów: 10 894

Marek Jarolim, trener Arki, zdecydował się tylko na zmianę kosmetyczną w środku pola, bo za Dominika Kuna zagrał Szymon Lewkot. Pozostali zawodnicy dostali szansę,

aby zrehabilitować się za przegrany mecz z Miedzią w Legnicy.

To nie było wielkie spotkanie, a drużyny miały problem ze stwarzaniem okazji bramkowych. Taką na początku miał Władysław Gutkovskis, ale strzelił tak słabo, że Wojciech Banasik bez problemu złapał piłkę. Później Łotysz miał jeszcze jedną szansę, ale zamiast podać do dobrze ustawionego Kuby Soleckiego sam oddał strzał. Bardzo niecelny. Bramkarz gości bez problemów z kolei złapał piłkę po strzałach

z dystansu Flipa Walusia oraz Marcja Ambrosiewicza.

W zespole Polonii w grze ofensywnej najbardziej aktywny był Konrad Andrzejczak. To właśnie po jego akcji, kiedy ograł Dawida Gojnego i dośrodkował, sytuację uratował Serafin Szota.

Arka mocniej zaatakowała dopiero w końcówce pierwszej połowy i wtedy było ciekawiej na boisku. Po uderzeniu Ambrosiewicza piłkę lejącą do bramki wybił Krzysztof Wołkowicz. Strzał Michała Milew-

skiego z pola karnego był jeszcze niecelny, ale kolejna akcja dała prowadzenie drużynie żółto-niebieskich. Waluś świetnie wypatrzył Milewskiego, który strzałem z kilku metrów skierował futbolówkę do siatki. W doliczonym czasie Arka powinna zdobyć drugiego gola, ale po strzale głową Gutkovskisa słupek uratował zespół z Bytomia. Właśnie końcówka tej części gry dała prowadzenie drużynie z Gdyni, bo wcześniej kompletnie nic na to nie wskazywało.

Początek drugiej połowy to strzały z dystansu, Najpierw Soleckiego, a potem dwie próby Andrzejczaka. Kluczowa była jednak sytuacja, kiedy Dawid Arndt popełnił fatalny błąd, wybiegł daleko za pole karne, ale do piłki nie doszedł. Futbolówkę przejął Andrzejczak, ale w bramkę nie trafił. W tej sytuacji jednak Solecki sfaulował Kamila Orlikę, który mógł minąć Arndta i pognać sam na sam z pustą bramką. Sędzia pokazał żółtą kartkę, ale po analizie VAR i obejrzeniu sytuacji na monitorze ukarał Soleckiego kartką czerwoną.

Arka grając w osłabieniu miała sporo problemów, a Polonia uwierzyła, że może z Gdyni wywieźć korzystny wynik. Złazszy, że szybko doprowadziła do wyrównania, a przy biernej postawie defensorów gola strzelił Lucjan Zieliński. W 85 minucie drużyna z Bytomia miała piłkę meczową. Po interwencji Arndta futbolówka trafiła do Kacpra Michalskiego, który oddał silny strzał, ale stojący na linii Marco Komenda głową wybił piłkę i uratował jeden punkt drużynie żółto-niebieskich.

Przed Arką teraz wyjazdowy mecz z Resovią Rzeszów w STS Pucharze Polski.

Vladislavs Gutkovskis zmarnował bardzo dobre okazje do strzelenia gola

FOT. PRZEMYSŁAW ŚWIDERSKI

PIŁKA NOŻNA

Bartosz Bosacki: Kluby dadzą nam wiele radości

Znany obrońca, który w latach 2002-2009 rozegrał w reprezentacji Polski 20 meczów, komentuje losowanie fazy ligowej (zasadniczej) piłkarskiej Ligi Europy. I przy okazji wspomina najciekawsze epizody z profesjonalnej kariery

Jaromir Kruk

Bartosz Bosacki, autor dwóch goli w meczu Polski z Kostaryką na mundialu 2006 w Hanowerze (2:1) wierzy, że przedstawiciele ekstraklasy - Lech Poznań i Jagiellonia będą punktować w Lidze Europy. Zdobywca mistrzostwa kraju z „Kolejorzem” w 2010 roku rozmawiał z nami.

Dwa polskie kluby w Lidze Europy to odzwierciedlenie siły ekstraklasy w rywalizacji międzynarodowej?

Bartosz Bosacki: Oczywiście chciałoby się więcej, ale z drugiej strony dawno nie mieliśmy dwóch polskich zespołów w prestiżowej Lidze Europy, okupowaliśmy ostatnio Ligę Konferencji. Wierzę, że Lech i Jagiellonia dadzą nam dużo radości i będą punktować w spotkaniach z rywalami z czołowych lig europejskich. Markowe kluby mobilizują, wiem to po sobie, gdy grało się w barwach Lecha przeciw Manchesterowi City czy Juventusowi.

Liczyłeś, że Lech osiągnie Ligę Mistrzów?

Gdyby Lech zasłużył, to by się do niej dostał, niestety odpadł we wcześniejszej fazie kwalifikacji. Zwycięstwo w Danii z Aarhus 4:1 zaćmiło obraz, a w tym meczu wszystko układało się na korzyść mi-

W sezonie 2009/2010 Bartosz Bosacki – jako kapitan – sięgnął z Lechem Poznań po mistrzostwo Polski

strzów Polski – czerwona kartka dla zawodnika gospodarzy, cudowny gol Yegbe, zapomniano, że Lech miał okres słabej gry przez około 25 minut. Gdyby Lech wygrał tam 2:1, byłby czujniejszy w rewanżu, który przegrał w głowach. Rewanż z Duńczykami udowodnił, że w piłce wszystko może się zdarzyć, a w tym sezonie w eliminacjach europejskich pucharów taką samą stratę potrafiły odrobić LASK Linz z Celtikiem, czy Viktoria Pilzno z Crveną

Zvezda Belgrad. Dobrze, że Lech awansował do Ligi Europy, gdzie czekają go bardzo atrakcyjne spotkania.

Więcej spodziewałeś się po Rakowie, który w batalii o Ligę Konferencji nie dał rady Hajdukowi Split?

Można powiedzieć, że nie przystoi, by tak łatwo tracić gole jak Raków, lecz to się zdarza znacznie lepszym zespołom w bardziej prestiżo-

wych rozgrywkach. Na tym polega piękno piłki nożnej. Oczywiście szkoda Rakowa, szkoda też, że nie przebił się Górnik, który miał szansę wcześniej wyeliminować Ferencváros w kwalifikacjach Ligi Europy.

Monaco było za mocne. Nie ma co narzekać – optymizmem napawają dwumecze Lecha z Thun, Jagiellonii z Glasgow Rangers i Iberią 1999 Tbilisi, nasze zespoły w Lidze Europy nie będą chłopcami do bicia. Fajnie mają zawodnicy Lecha i Ja-

giellonii, że pograją z super przeciwnikami. Miło wracam pamięcią do występów w europejskich pucharach, ba, nawet kiedyś pojawił się temat mojego transferu do Atletico Madryt po meczu Amiki Wronki z czołowym zespołem Hiszpanii. Toczyło się zażarte boje ze świetnym napastnikiem – Jimmym Floydem Hasselbainkiem, który robił furorę także w Premier League. Dzisiejsze puchary są bardzo rozbudowane, ale myślę, że piłkarze i kibice nie narzekają. Sam nie mogę się doczekać pierwszej kolejki Ligi Europy.

Jaką rolę znalazłeś sobie przy piłce nożnej obecnie?

Stworzyliśmy aplikację JustWin adresowaną do akademii i klubów niższych lig do mierzenia parametrów zawodników, niezależnie od poziomu.

To nie bazuje na GPS, jest bardziej dostępne i proste w obsłudze i wprowadzamy ten system do kolejnych miejsc. 80 procent piłkarzy, którzy robią kariery, wywodzi się z małych ośrodków, wiosek, a w moim przekonaniu za dużo talentów tam ginie, bo w odpowiednim momencie nie ma kto ich zaobserwować, zauważyć. Już kilku młodych piłkarzy zostało zauważonych i trafiło do grup selekcyjnych. Fajnie, że możemy zrobić coś dobrego.

PIŁKA NOŻNA

Bobcek sprzedany za miliony euro, a za niego Lechia wzięła do ataku Blanutę

Paweł Stankiewicz

Lechia Gdańsk dokonała wielkiego transferu, o którym ostatnio było bardzo głośno. Klub sprzedał bowiem Tomasza Bobcka do włoskiego klubu Frosinone. Sama pozyskała Vladislava Blanutę z Dynama Kijów.

Saga transferowa Tomasza Bobcka do Frosinone miała kilka etapów. Słowak był o krok od przejścia do Italii, potem rozmowy miały się urwać, bo Paolo Urfer, prezes Lechii, nie akceptował harmonogramu spłat, aż wreszcie przyspieszyły i zakończyły się szczęśliwym finałem.

W czwartek Lechia i Frosinone w końcu ustaliły warunki transferu, a w godzinach popołudniowych Bobcek poleciał do Rzymu. Następ-

nego dnia przeszedł testy medyczne i podpisał pięcioletni kontrakt z klubem Serie A.

Lechia dostanie za króla strzelców PKO Ekstraklasy aż 10,7 miliona euro, a połowa tej kwoty ma wpłynąć na konto gdańskiego klubu w ciągu tygodnia. Ponadto jeśli spełnione zostaną bonusy zapisane w umowie, to cały transfer zamknie się w kwocie nieco ponad 13 milionów euro.

Następca Słowaka w zespole biało-zielonych ma zostać rumuński napastnik, 24-letni Vladislav Blanuta. Piłkarz przeniósł się do Gdańska na zasadzie transferu definitywnego z Dynama Kijów, a z biało-zielonymi związał się pięcioletnim kontraktem. W Dynamie wystąpił w 11 meczach i strzelił jednego gola.

Blanuta opuścił Dynamo, gdzie nie zdołał się zaaklimatyzować i nie przebił się do składu, a do Kijowa nie

Tomasz Bobcek przeniósł się z Lechii do Frosinone

zamierzał wracać. Klub karał go grzywnami, ale piłkarz był zdecydowany na odejście z Dynama. Kibice Dynama oskarżali go o udostępnianie treści prorosyjskich, a podczas meczu wywiesili transparent „Dia-

Vladislav Blanuta wzmocnił ofensywę biało-zielonych

beł”. Piłkarz przeproszał za swoje zachowanie i zapewniał, że jest po stronie Ukrainy, ale to już nie zmieniło podejścia fanów Dynama.

Vladislav Blanuta urodził się w Mołdawii, a w trakcie swojej ka-

riery występował m.in. w Pescarze, rumuńskich klubach Universitatea Craiova, Universitatea Cluj oraz Dynamie Kijów. Reprezentował Mołdawię, a potem występował w reprezentacjach Rumunii U-20 i U-21. W 2025 roku zagrał na mistrzostwach Europy U-21.

Rumunem rok temu interesowała się Legia Warszawa, po tym jak grając w zespole Universitatea Cluj strzelił 12 goli. Do transferu jednak nie doszło. Był też na liście zainteresowań Rakowa Częstochowa, Wisły Kraków oraz Wieczystej Kraków. Blanuta ma 190 cm wzrostu i będzie kolejnym wysokim zawodnikiem w kadrze biało-zielonych.

Rumuński napastnik znajdzie się już w kadrze zespołu biało-zielonych na dwa wyjazdowe mecze z MKS Kluczbork w STS Pucharze Polski oraz Bruk-Betem Termalika Nieciecza w Betclie 1 Lidze.

ŻUŻEL

Znów się nie udało. Polacy tylko z brązowymi medalami

Czy to jest naprawdę klątwa? Znów nie udało się odegrać Mazurka Dąbrowskiego po zawodach na Stadionie Narodowym w Warszawie

Cezary Konarski

Żużlowa reprezentacja Polski zajęła trzecie miejsce w Finale Drużynowego Pucharu Świata. Złoty medal wywalczyła Australia, a srebrny Dania. Apetyty Białe-Czerwone były zdecydowanie większe.

Polacy wygrali dziewięć z 18 edycji DPŚ, triumfowali w trzech ostatnich finałach. Dlatego polscy kibice liczyli na to, że nasi żużlowcy znów sięgną po tytuł, tym razem w stolicy. Izdejmą tzw. klątwe z PGE Narodowego. Bonależy zauważyć, że jeszcze nigdy Mazurek Dąbrowskiego nie wybrzmiał podczas ceremonii zakończenia zawodów w Warszawie. A rozegranych tu było już dziewięć turniejów z cyklu Grand Prix (2015-2019, 2022-2025). Polacy stawiali na podium, ale nigdy na najwyższym stopniu.

Sytuacja powtórzyła się w sobotę. Po raz pierwszy w Warszawie rozegrany został Finał Drużynowego Pucharu Świata. Turniej z udziałem Polaków, Duńczyków, Brytyjczyków i Australijczyków znakomicie rozpoczęli ci ostatni. W pierwszej serii startów wygrali wszystkie cztery wyścigi. Po kolejnych czterech biegach „Kangury” powiększyły przewagę nad drugą Polską do ośmiu punktów. Stało się jasne, że gospodarzom nie

Radość Australijczyków po triumfie na stadionie PGE Narodowym

będzie łatwo dogonić tak rozpędzonych rywali. Tym bardziej, że z ośmiu gonitw tylko jedną wygrali (Bartosz Zmarzlik w 8. wyścigu).

Później nie było lepiej, Polacy nie triumfowali w trzeciej serii, a coraz bardziej naciskali na nich Duńczycy i Brytyjczycy. Po kolejnych czterech biegach gospodarze spadli na trzecie miejsce, tylko Kacper Woryna, zastępujący Dominika Kubera, znalazł sposób na wygranie wyścigu (w 13. gonitwie). Kiedy powtórzył swój indywidualny sukces w 17. biegu, wydawało się, że Polacy mogą realnie myśleć o srebrnym medalu. Nic z tego, wko-

lejnnych startach ani razu nie udało im się pokonać wszystkich rywali.

WYNIKI FINAŁU DPŚ W WARSZAWIE

1. Australia - 38 pkt.: Ryan Douglas 10 (3,3,3,0,1), Brady Kurtz 11 (3,2,1,3,2), Jason Doyle 10 (3,2,w,2,3), Max Fricke 7 (3,0,0,1,3), Rohan Tungate ns; **2. Dania - 30 pkt.:** Mikkel Michelsen 12 (2,3,2,3,2,w), Leon Madsen 5 (0,1,0,2,2), Michael Jepsen Jensen 5 (0,-,2,3,0), Anders Thomsen 8 (0,-,3,2,3), Frederik Jakobsen 0 (0); **3. Polska - 29 pkt.:** Bartosz Zmarzlik 11 (1,3,2,2,1,2), Maciej Janowski 2 (1,1,-,-,-), Dominik Kubera 2 (2,0,-,-,-), Patryk Dudek 5 (2,1,1,1,-), Kacper Woryna 9 (1,3,w,3,1,1); **4. Wielka Brytania - 23 pkt.:** Robert Lambert 14 (1,3,2,3,3,2), Charles Wright 5 (1,2,1,1,0), Adam Ellis 3 (2,0,0,0,1), Leon Flint 1 (0,1,-,0,0), Tom Brennan ns.

SPORT

Szef polskiego ruchu olimpijskiego w opałach

Paweł Wiśniewski

W sobotę zakończyło się posiedzenie katowickiego sądu, który rozpoznawał wniosek prokuratury o tymczasowe aresztowanie szefa PKOl Radosława Piesiewicza, podejrzanego w sprawie Zondacrypto. Decyzja? Trzy miesiące aresztu.

Radosław Piesiewicz (wyraził dziennikarzom zgodę na podanie swojego pełnego imienia i nazwiska) został zatrzymany w czwartek w Warszawie. Tego samego dnia w śląskim wydziale Prokuratury Krajowej usłyszał zarzuty płatnej protekcji oraz zaspokojenia grupy wierzycieli Zondacrypto z pokrzywdzeniem innych w związku z grożącą niewypłacalnością. Nie przyznaje się do winy. Po przesłuchaniu podejrzanego, które kontynuowano w piątek, prokuratura poinformowała o skierowaniu wniosku

Od strony prawnej odwołanie szefa PKOl może być trudne

o aresztowanie podejrzanego na trzy miesiące.

Szef PKOl został doprowadzony do sądu w piątek wieczorem. Posiedzenie aresztowe rozpoczęło się około północy i trwało do piątej rano.

Jak wynika z relacji jednego z pracowników sądu, po jego zakończeniu Radosław Piesiewicz został wyprowadzony przez policję tylnym wyj-

ściem i wywieziony samochodem w nieznanym kierunku.

Kilka godzin wcześniej, kiedy szef PKOl był wprowadzany do gmachu sądu, czekającym na miejscu dziennikarzom przez chwilę udało się z nim porozmawiać. Oświadczył, że czuje się niewinny.

Pytany o przesłuchanie w prokuraturze odpowiedział, że udzielił wszystkich szczegółowych informacji, a ostatnie godziny to „nic sympatycznego”.

– Straciłem 200 000 euro, zapłaciłem za zegarek, do czego mam się przyznawać? – pytał podejrzan.

Dodał przy okazji, że nieprawdą jest twierdzenie prokuratury, jakoby odzyskał pieniądze z Zondacrypto.

Zapewnił, że w późniejszym czasie udzieli bardziej szczegółowych informacji. – Wszystkiego dobrego i mam nadzieję, że niedługo się zobaczymy – powiedział Piesiewicz, wprowadzany do sądu.

SIATKÓWKA

Mistrzostwa Europy w siatkówce kobiet. Polki walczą dziś z Portugalią o awans do ćwierćfinału

Zbigniew Czyż

Reprezentacja Polski siatkarek zagra dziś w 1/8 finału mistrzostw Europy. Rywalem Polek, które w swojej grupie zajęły pierwsze miejsce, będzie Portugalia.

W swoim ostatnim meczu grupowym polskie siatkarki po dwupółgodzinnym pojedynku pokonały w Stambule gospodynie turnieju Turcję 3:2 (15:25, 25:21, 25:22, 16:25, 15:10). Białe-Czerwone zanotowały bez wątpienia najlepszy występ w turnieju. W Sinan Erdem Sports Hall zasiadł komplet, blisko 16 tysięcy widzów. Przed spotkaniem Polski Związek Piłki Siatkowej poinformował o zmianie w kadrze. Libero Aleksandrę Szczygłowską, która z powodów zdrowotnych nie wystąpiła w trzech ostatnich spotkaniach, zastąpiła Klaudia Łyduch.

Mecz miał bardzo różne oblicza, oba zespoły miały swoje lepsze i gorsze momenty. Wydawało się, że będzie to jednocześnie starcie atakujących Melissy Vargas i Magdaleny Stysiak, tymczasem rolę liderów przejęły inne zawodniczki. Zwycięzcę spotkania wyłonił dopiero piąty set, czyli tie-break, w którym Polki zwyciężyły 15:10.

Mimo wygranej, w polskiej kadrze nie było hurraoptyzmu. Co więcej, siatkarki znad Wisły zasugerowały w rozmowie z Polsatem Sport, że Turczynki celowo przegrały to spotkanie, by zająć drugie miejsce w grupie A. Jest bowiem bardzo prawdopodobne, że zwycięzca „polskiej” grupy w półfinale turnieju trafi na aktualne mistrzynie olimpijskie i świata – Włoszki.

– Cieszę się, że miałam szansę pokazać się z dobrej strony. Kiedy przeciwnik ci się podkłada, trudno o to, żeby nic nie wychodziło – przy-

znałana po meczu Paulina Damaske.

Potencjalne niesportowe zachowanie gospodyń zasugerowała też Magdalena Stysiak. – Rywalki też... Nie powiem tego – oświadczyła kapitan reprezentacji Polski.

W poniedziałek o godz. 18 Polki zmierzą się w 1/8 finału z Portugalią. W ostatnim spotkaniu rozegranym między Białe-Czerwonymi a Portugalkami triumfowały nasze siatkarki, zwyciężając w 2019 roku w mistrzostwach Europy 3:0. W przypadku awansu Polki w ćwierćfinale zagrają ze zwycięzcą spotkania Holandia – Słowenia, a gdyby awansowały do półfinału, to w nim najprawdopodobniej zmierzą się ze wspomnianymi Włoszkami.

W pozostałych spotkaniach 1/8 finału zagrają: Włochy z Bułgarią, Czechy ze Szwecją, Belgia z Niemcami, Serbia z Chorwacją oraz Francja z Grecją.

W imprezie, którą organizują cztery kraje – Turcja, Czechy, Szwecja oraz Azerbejdżan – wystartowały dwadzieścia cztery reprezentacje, które w pierwszej fazie turnieju podzielone zostały na cztery grupy, w każdej po sześć drużyn. Spotkania grupy A rozgrywano w Stambule, grupy B w Brnie, grupy C w Baku, a grupy D w Göteborgu. Awans do fazy play-off wywalczyły po cztery najlepsze drużyny z każdej z grup, łącznie szesnaście reprezentacji. Rywalizacja w fazie pucharowej rozpocznie się od 1/8 finału. Mecze tej części turnieju oraz ćwierćfinały odbędą się w Stambule, gdzie do drużyn z grupy A dołączą zespoły z grupy C, oraz w Brnie. W Czechach skrzyżują się ekipy z grup B i D.

Decydująca faza mistrzostw Europy, czyli półfinały i finał, odbędą się w Stambule.

W fazie grupowej podopieczne Stefano Lavariniego spisały się znakomicie. Białe-Czerwone wygrały wszystkie pięć spotkań

NA PIŁKARSKICH BOISKACH

ORLEN EKSTRAKLIGA KOBIEĆ

APLG GDAŃSK - POGOŃ SZCZECIN 2:1 (2:1)

Bramki: Luana Zajmi (12), Klaudia Fabová (26) - Kyah Le (45)

LEGIONISTKI WARSZAWA - ŚLĘZA WROCŁAW 5:2 (2:1)

Bramki: Kinga Bużan (40), Marta Kazanecka 2 (42, 57), Maja Zielińska (82), Amelia Przybylska (90) - Magdalena Piosna (24), Dominika Koleňníčková (59)

ŚLĄSK WROCŁAW - REKORD BIELSKO-BIAŁA 1:1 (0:0)

Bramki: Joanna Wróblewska (76) - Julia Sikora (48)

GKS KATOWICE - UKS SMS ŁÓDŹ PRZEŁOŻONY NA 4 LISTOPADA 2026 R.

GÓRNIK ŁĘCZNA - CZARNI SOSNOWIEC-PRZEŁOŻONY NA 3 LISTOPADA 2026 R.

UJ KRAKÓW - LECH/UAM POZNAŃ

PRZEŁOŻONY NA 23 PAŹDZIERNI-KA 2026R.

Tabela

1. Górnik Łęczna	4	12	13-2
2. GKS Katowice	4	10	13-5
3. APLG Gdańsk	5	9	7-7
4. Pogoń Szczecin	5	9	13-7
5. Legionistki Warszawa	5	9	14-11
6. Czarni Sosnowiec	3	7	11-3
7. UJ Kraków	4	7	6-7
8. Lech/UAM Poznań	4	3	5-12
9. UKS SMS Łódź	4	2	2-8
10. Śląsk Wrocław	5	2	4-11
11. Rekord Bielsko-Biała	5	2	5-14
12. Ślęza Wrocław	4	1	3-9

I LIGA

ODRA OPOLE - ŁKS ŁÓDŹ 0:0

POGOŃ GRODZISK MAZOWIECKI - BRUK-BET TERMALICA NIECIECZA 2:2 (1:1)

Bramki: Jakub Jędrasik (45), Hubert Turski (83) - Kamil Zapolnik (17), Krzysztof Kubica (70)

POGOŃ SIEDLCE - STAL MIELEC 2:0 (2:0)

Bramki: Przemysław Szur (30), Szymon Kobusiński (35)

POLONIA WARSZAWA - LECHIA

GDAŃSK 2:4 (1:1)

Bramki: Ernest Terpiłowski (43), Robert Dadok (90) - Tomasz Wójtowicz (9), Kevin Dodaj (61), Artur Szach (72), Camilo Mena (87)

PUSZCZA NIEPOŁOMICE - PODBESKIDZIE BIELSKO-BIAŁA 2:0 (1:0)

Bramki: Filipe Nascimento (41-karny), Mateusz Cholewiak (70)

UNIA SKIERNIEWICE - STAL RZESZÓW 0:1 (0:0)

Bramka: Sean Goss (68)

MIEDŹ LEGNICA - WARTA POZNAŃ 2:1 (1:1)

Bramki: Daniel Standic (3), Zvonimir Petrović (55) - Marcel Stefaniak (10)

ARKA GDYNIA - POLONIA BYTOM 1:1 (1:0)

Bramki: Michał Milewski (42) - Lucjan Zieliński (64)

CHROBRY GŁOGÓW - RUCH CHORZÓW

MECZ ZAKOŃCZYŁ SIĘ PO ZAMKNIĘCIU

TEGO WYDANIA GAZETY

Tabela

1. Miedź Legnica	6	13	10-3
2. Pogoń Grodzisk Maz.	6	12	10-5
3. ŁKS Łódź	6	11	10-5
4. Arka Gdynia	6	10	9-5
5. Polonia Warszawa	6	10	10-8
6. Warta Poznań	6	9	11-10
7. Pogoń Siedlce	6	8	7-6
8. Odra Opole	6	8	6-6
9. Stal Mielec	6	8	11-13
10. Chrobry Głogów	5	7	8-5
11. Bruk-Bet Termalica	6	7	9-10
12. Ruch Chorzów	5	7	3-5
13. Lechia Gdańsk	6	7	7-11
14. Puszcza Niepołomice	6	6	5-7
15. Polonia Bytom	6	6	12-15
16. Unia Skierniewice	6	6	5-9
17. Podbeskidzie B.-B.	6	5	8-10
18. Stal Rzeszów	6	5	4-12

II LIGA

HUTNIK KRAKÓW- STAL STAŁOWA WOLA 2:1 (2:1)

Bramki: Bartosz Florek (32), Mateusz Sowiński (35) - Jakub Jeleń (12)

OLIMPIA GRUDZIĄDZ - PODHALENO-WYTARG 1:3 (0:2)

Bramki: Wojciech Szafranek (46) - Michał Surzyn (3), Marcinho 2 (23, 71)

RESOVIA - SANDECJA NOWY SĄCZ 0:3 (0:1)

Bramki: Adam Brenkus 2 (45-karny, 59), Marcel Płocica (49)

SOKÓŁ KLECZEW - CHOJNICZANKA CHOJNICE 1:1 (0:1)

FOT. PRZEMYSŁAW SWIDERSKI

Po zwycięstwie w Warszawie Lechia pnie się w górę tabeli

Bramki: Kacper Śpiewak (67-karny) - Valērijs Šabala (4)

ŚLĄSK II WROCŁAW - ZNICZ PRUSZKÓW 2:3 (1:2)

Bramki: Wiktor Kamiński 2 (26, 53) - Jarosław Jach (20), Władysław Ochronczuk 2 (42, 82)

AVIA ŚWIDNIK - LECHIA ZIELONA GÓRA 1:3 (0:0)

Bramki: Michał Zuber (51) - Marcin Szpakowski (69-karny), Przemysław Bargiel (71), Michał Szmigiel (74)

ZAWISZA BYDGOSZCZ - LEGIA II WARSZAWA 4:1 (1:0)

Bramki: Maciej Kona (36), Mateusz Stępień 2 (49, 59), Filip Kozłowski (55) - Bekem Bicki (63)

ŚWIT SZCZECIN - GKS TYCHY 1:1 (1:1)

Bramki: Dawid Kort (13) - Mateusz Lewandowski (36)

GÓRNIK ŁĘCZNA - REKORD BIELSKO-BIAŁA MECZ ZAKOŃCZYŁ SIĘ PO ZAMKNIĘCIU TEGO WYDANIA GAZETY

Tabela

1. Hutnik Kraków	6	14	13-4

2. Zawisza Bydgoszcz	6	13	12-7
3. Znicz Pruszków	6	13	11-6
4. GKS Tychy	6	12	10-5
5. Sandecja Nowy Sącz	6	11	8-4
6. Lechia Zielona Góra	6	9	14-8
7. Avia Świdnik	6	9	10-12
8. Podhale Nowy Targ	6	8	11-13
9. Olimpia Grudziądz	6	8	8-11
10. Górnik Łęczna	5	7	9-8
11. Rekord Bielsko-Biała	5	7	8-7
12. Chojniczanka Chojnice	6	7	6-10
13. Legia II Warszawa	6	6	13-11
14. Stal Stałowa Wola	6	6	9-9
15. Śląsk II Wrocław	6	6	11-12
16. Sokół Kleczew	6	6	7-14
17. Resovia	6	2	4-13
18. Świt Szczecin	6	2	4-14

III LIGA

KKS 1925 KALISZ - ELANA TORUŃ 5:1 (2:1)

Bramki: Igor Kuchta (5), Michał Biskup (16), Bartłomiej Putno 2 (57, 70), Oskar Mielcarek (90) - Kamil Woroniecki (44-karny)

WDA ŚWIECIE - NOTEĆ CZARNKÓW 2:1 (0:0)

Bramki: Paweł Słaby (50), Dawid Retlewski (67) - Kamil Magdziarz (81-karny)

KLUCZEWIA STARGARD - UNIA SWARZĘDZ 2:0 (0:0)

Bramki: Kacper Woźniak (47), Kacper Pietrzyk (66)

LECH II POZNAŃ - GROM NOWY STAW 2:4 (2:0)

Bramki: Patryk Kowalski (14), Igor Stankiewicz (27) - Igor Jankowski 4 (54, 56, 72, 83)

POLONIA ŚRODA WIELKOPOLSKA - GEDANIA GDAŃSK 4:3 (0:1)

Bramki: Bartosz Bartkowiak (53), Filip Karmański (64), Paweł Ratajczak (70), Jakub Wilczyński (71) - Marek Niewiadomski 3 (14, 81-karny, 90-karny)

WIKĘD LUZINO - LIPNO STĘSZEW 2:1 (1:1)

Bramki: Robert Ziętarski (27-karny), Jakub Krefft (71-karny) - Dawid Kaczmarek (18)

FLOTA ŚWINOUJŚCIE - BŁĘKITNI STAROGARD 1:5 (0:3)

Bramki: Dominik Chromiński (85-karny) - Błażej Starzycki (1), Szymon Kroc (34), Wojciech Fadecki 2 (41, 71-karny), Kacper Zaborski (77)

KOTWICA KÓRNIK - CHEMIK BYDGOSZCZ 4:1 (2:0)

Bramki: Kamil Chilirski 4 (36, 45-karny, 54, 64) - Wiktor Bednarek (90)

BAŁTYK KOSZALIN - VICTORIA WRZEŚNIA 2:0 (0:0)

Bramki: Michał Wiewióra (70), Kamil Baj (90)

Tabela

1. Polonia Środa Wlkp.	6	18	19-7
2. Wda Świecie	6	14	11-6
3. Wikęd Luzino	6	13	16-8
4. Kluczewia Stargard	6	13	14-10
5. KKS 1925 Kalisz	6	11	10-5
6. Błękitni Stargard	6	10	14-11
7. Flota Świnoujście	6	10	11-8
8. Lech II Poznań	6	10	14-13
9. Noteć Czarnków	6	9	11-10
10. Bałtyk Koszalin	6	8	6-7
11. Gedania Gdańsk	6	6	15-15
12. Grom Nowy Staw	6	6	14-15
13. Unia Swarzędz	6	6	6-11
14. Chemik Bydgoszcz	6	5	8-13
15. Elana Toruń	6	5	9-15
16. Kotwica Kórnik	6	4	8-13
17. Victoria Września	6	3	4-16
18. Lipno Stęszew	6	1	6-13

IV LIGA

GRYF ŚLUPSK - GRYF WEJHEROWO 2:2 (1:1)

Bramki: Dionata Tonin (29), Kacper Książkiewicz (75) - Jakub Kwidziński (40), Matreusz Gułajski (51)

DOLINA SPERANDA NIEPOGLĘDZIE - ANIOŁY GARCZEGORZE 0:2 (0:0)

Bramki: Dawid Leśko 2 (65, 90)

POWIŚLE DZIERZGOŃ - RADUNIA STĘŻYCA 0:2 (0:0)

Bramki: Michał Choszcz (49), Tomasz Birr (68)

SPARTA SYCEWICE - SOKÓŁ BOŻEPOLE WIELKIE 1:2 (1:0)

Bramki: Łukasz Skierka (42) - Andrzej Kaszuba (49), Bartosz Zalewski (56)

STOCZNIOWIEC GDAŃSK - CZARNI PRUSZCZ GDAŃSKI 1:2 (1:2)

Bramki: Roman Zaław (24) - Michał Marczak (6), Radosław Stępień (25)

KP STAROGARD GDAŃSKI - POGOŃ LĘBORK 1:1 (0:0)

Bramki: Damian Garbacik (75-karny) - Damian Wojda (67)

WIERZYCA PELPLIN - JAGUAR GDAŃSK 3:1 (1:1)

Bramki: Franciszek Myśliński (43), Patryk Orzechowski (55), Hieronim Gierszewski (80) - Miłosz Woszczuk (42)

CHOJNICZANKA II CHOJNICE - CARTUSIA KARTUZY 0:2 (0:1)

Bramki: Andres Vidal (37), Szymon Plesiewicz (59)

STOLEM GNIEWINO - ARKA II GDYNIA 0:3 (0:1)

Tabela

1. Arka II Gdynia	5	13	14-2
2. Czarni Pruszczy Gdański	4	12	12-2
3. Sokół Bożepole Wielkie	5	11	14-6
4. Pogoń Lębork	5	11	12-6
5. KP Starogard Gdański	5	10	11-4
6. Cartusia Kartuzy	4	10	7-1
7. Gryf Wejherowo	5	9	7-4
8. Wierzyca Pelplin	5	8	8-6
9. Radunia Stężyca	5	8	5-3
10. Gryf Słupsk	5	7	6-5
11. Jaguar Gdańsk	5	7	11-13
12. Anioły Garczegorze	5	5	3-4
13. Stoczniowiec Gdańsk	5	3	7-11
14. Powiśle Dzierzgoń	4	2	4-11
15. Stolem Gniewino	5	0	4-13
16. Dolina Speranda	5	0	2-11
17. Sparta Sycewice	4	0	2-14
18. Chojniczanka II Chojnice	5	0	5-18

AUTOPROMOCJA

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne

w Twojej gazecie zlecisz bez wychodzenia z domu przez Internetowe Biuro Ogłoszeń

ibo.polskapress.pl

DROBNE

Nieruchomości

DOMY - KUPIĘ

ODKUPIĘ nieruchomość za gotówkę. 518-503-404

Motoryzacja

UŻYTKOWE KUPIĘ

KUPIĘ ZAREJESTROWANĄ, SUCHĄ przyczepę kempingową. 600223194

Praca

ZATRUDNIĘ

ZATRUDNIMY pracownika gospodarczego budynków biurowych w Sopocie, praca stała. Kontakt tel. 58/73-57-231

Usługi

BUDOWLANO-REMONTOWE

AWARIE - dachy, blachy, kominy, papy, rynny, malowanie;504-372-096

Sufity Podwieszane: Napinane, Kasetonowe, Rastrowe, Gipsowe, Ścianki Gipsowe "Sufitex" 604-944-094, 58-558-25-65 www.sufitex.pl

Turystyka

KRAJ

GÓRY

Beskidy, turnus 7dniowy od 1250zł. Ful opcja, cisza, spokój, natura, miodowyraj.pl 501642492.

PROMOCJA - pobyt - 95 zł ze śniadaniem. TYLICZ k/Krynicy G., pok. z łaz.+TV, bilard, parking, 730-007-166

MORZA

DANA - USTRONIE MORSKIE. Tanie wczasy z wyżywieniem dla Seniorów. 601-585-510 www.danaustronie.pl

ŁEBA - tanie pokoje z łaz. 603-471-715.

Rolnicze

ZWIERZĘTA HODOWLANE

KURY nioski dowóz 600500129

Różne

STARE książki skup, 881-934-948

ROZWIĄZANIE: PRZYRODA.

K		V		M	O	C	N	A	K	R	T	A	G		
U	N	I	K		E		L			O		N	I	O	B
L		V		A	L	C	A	T	R	A	Z			N	
O	W	I	E	S			O		A	K		O	T	L	N
M		E		T		R	A	S	Z	K		O		E	
B	A	N	K			O				I	Z	O	L	A	C
	A		R		I		M	E	N	U		C	Z	N	O
P	R	Z	Y	N	E	T	A			R	O		Z	T	O
	O		P		S							K		N	
I	N	K	A	S	O							O	B	S	Z
M		A		K									I	E	
P	O	R	T <td>O</td> <td>S</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>J</td> <td>A</td> <td>S</td> <td>M</td>	O	S							J	A	S	M
O		O		P									L	S	
R	A	C	J	E									K	U	T
T		A		K			P	I	E	L	I	S	K	O	

Koziorożec (22.12 - 19.01)
Zwolnij tempo i zadbaj o siebie. Horoskop dzienny na poniedziałek mówi, że wieczorem czeka Cię miły moment.

Dziennik Bałtycki

wydanie bezpłatne | sierpień 2026

PRUSZCZ GDAŃSKI

Przez niemal 50 lat łączył dwie części miasta. Znika charakterystyczny wiadukt

Trwa rozbiórka wiaduktu w ciągu ul. Chopina w Pruszczu Gdańskim. Obiekt przez lata był wręcz nieodłącznym elementem krajobrazu - stałym punktem podczas codziennych podróży mieszkańców. Wkrótce na jego miejscu powstanie nowa, bezpieczniejsza przeprawa.

Maciej Krajewski

Demontaż pierwszych, wielkich przeseł przeprawy nad rzeką Radunią, linią kolejową oraz ulicami Obrońców Westerplatte i Podmiejską, rozpoczął się w nocy z 17 na 18 sierpnia. Najcięższy element rozbieranego wiaduktu ważył ok. 90 ton. Każdy ruch potężnego dźwigu wykonywany był z dokładnością co do centymetra.

Historia dzieje się na oczach mieszkańców

Już sama skala przedsięwzięcia robi wrażenie, ale dla mieszkańców i władz Pruszcza Gdańskiego trwające prace mają dodatkowy wydźwięk - na ich oczach bowiem znikną element historii miasta.

- Przez niemal pół wieku wiadukt był ważnym elementem miejskiej komunikacji, łączył dwie

części miasta i przez lata towarzyszył nam w codziennych podróżach - zauważają pracownicy Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego. - W przyszłym roku obiekt obchodziłby swoje 50-lecie. Dziś jego historia powoli dobiega końca, a w jego miejscu powstaje nowa, bezpieczniejsza i nowoczesna przeprawa.

W mediach społecznościowych, także pod wpisami urzędu, sami mieszkańcy ochotczo dzielą się wspomnieniami związanymi ze znikającym obiektem.

Kiedy powstanie nowa przeprawa

Planowo prace, dotyczące budowy nowego wiaduktu w ciągu ul. Chopina (DW 226), potrwać do grudnia 2027 r. Całe zadanie obejmuje nie tylko rozbiórkę wspomnianego, niemal 50-letniego obiektu, ale też starego, nieczynnego mo-

stu nad Radunią. W miejsce rozebranej estakady powstaną trzy wiadukty, w tym główny, łukowy o rozpiętości 65 m nad koleją.

- Na obiektach zaprojektowano jezdnię o jednym pasie w każdym kierunku, ciąg pieszo-rowerowy po stronie północnej (od strony dawnej cukrowni), a po stronie południowej - chodnik. Dodatkowo przebudowane będą schody przy ul. Podmiejskiej i ul. Obrońców Westerplatte. Przy tych ostatnich zostanie zainstalowana także winda - informuje Urząd Miasta. - Przedsięwzięcie ma kluczowe znaczenie nie tylko dla Pruszcza Gdańskiego, ale również dla powiatu gdańskiego oraz południowej części Trójmiasta. Nowy obiekt usprawni ruch nad linią kolejową i rzeką Radunią, poprawiając przepustowość, bezpieczeństwo oraz komfort wszystkich użytkowników drogi.

Zmiany czekają również skrzyżowanie ul. Chopina z ul. Dworcową. Po przebudowie pojawią się tu: pas z lewoskrętem oraz sygnalizacja świetlna.

Koszt prac to łącznie ok. 40,1 mln zł, przy czym większość sfinansowana będzie ze środków Samorządu Województwa Pomor-

W przyszłym roku wiadukt „skończyłby” 50 lat. Mieszkańcy dzielą się w sieci wspomnieniami związanymi z obiektem

skiego. Dofinansowanie ze strony miasta to ok. 36 proc. tej kwoty.

Utrudnienia nie tylko na drodze wojewódzkiej

Od momentu rozbiórki i na cały czas budowy nowej przeprawy z oczywistych przyczyn droga wojewódzka nr 226 jest w tym miejscu nieprzejezdna. Ruch tymczasowo przekierowano na objazd przez ul. NSZZ Solidarność.

Nocny demontaż przeseł wiaduktu wiązał się też z poważnymi utrudnieniami na okolicznych drogach (ul. Podmiejska i Obrońców Westerplatte), m.in. poprowadzeniem linii autobusowej 507 trasą objazdową czy zawieszeniem funkcjonowania przystanków Wiśniewskiego 01 i 02. W momencie publikacji tego artykułu jednak (31.08) autobusy powinny już kursować stałą trasą. ©

Zgłaszajcie kandydatów do Nagrody Burmistrza

Maciej Krajewski

Trwa nabór wniosków do Nagrody Burmistrza Pruszcza Gdańskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury w 2026 roku. Jest to wyróżnienie dedykowane tym, którzy swoją działalnością lub konkretnymi osiągnięciami najbardziej przysłużyli się rozwojowi kultury w mieście.

- To doskonała okazja, by docenić ludzi i instytucje, które inspirowały, tworzyły i pielęgnują nasze lokalne dziedzictwo kulturowe - przekonują władze Pruszcza.

Nagroda Burmistrza przyznana może zostać indywidualnym twórcą, a także, osobom prawnym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność

na terenie miasta. Same kandydatury zaś zgłaszać mogą m.in. organizacje pozarządowe, instytucje kultury, szkoły, radni, media oraz osoby fizyczne.

Stosowne wnioski należy składać bezpośrednio w Biurze Podawczym Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego lub przesłać pocztą na adres urzędu (83-000 Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 20). Pismo musi zawierać dane osobowe kandydata lub kandydatów (w przypadku organizacji - nazwę podmiotu i jego adres), informacje dotyczące całokształtu dotychczasowej działalności lub osiągnięcia, za które nagroda ma być przyznana, a także, co kluczowe, uzasadnienie wniosku.

Kandydatury można zgłaszać do 30 września 2026 r. ©

Dodatkowe informacje uzyskamy w Referacie Ekspozycji i Dziedzictwa Kulturowego pod numerem tel. 58 775 99 91

Adres redakcji
80-720 Gdańsk
ul. Połęża 3

Redaktor naczelny
Maciej Sandecki
Redaktorka prowadząca
Kamila Kubik
Prezes Makroregionu Pomorze
Piotr Grabowski
Dyrektor Sprzedaży
Makroregionu Pomorze
Ewa Żelazko

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45,
02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00
p.o. Prezes Zarządu
Polska Press Grupy
Elżbieta Żuraw

Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
85-438 Bydgoszcz,
ul. Grunwaldzka 229

Wspólnie

600

zdecydujemy
na co wydać
tys. zł

Zagłosuj

od 7 do 21.09.2026 r.

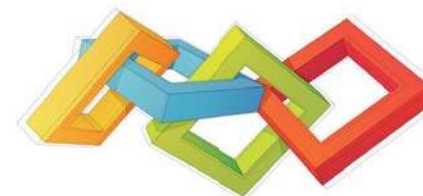

za pomocą
formularza
on-line

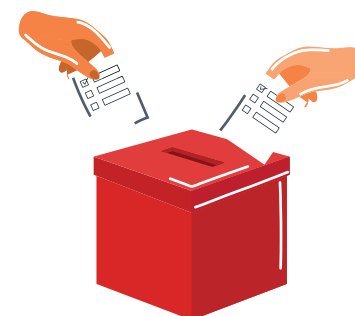

w wersji
papierowej

projektów zaopiniowanych
12
pozytywnie

MIASTO PRUSZCZ GDAŃSKI
BUDŻET OBYWATELSKI

Zeskanuj kod QR
i zagłosuj on-line

Zasady konsultacji,
formularze, kontakty
dostępne są na stronie:
www.bo.pruszcz-gdanski.pl

- Podświetlany herb miejski | projekt nr 1
- Strefa gier – Teqball | projekt nr 2
- Zielone przystanki – Wiata pokryta roślinnością | projekt nr 5
- Wodna Oaza – pływająca fontanna napowietrzająca na rzece | projekt nr 9
- Mini-tężnia solankowa dla mieszkańców | projekt nr 11
- Fontanna posadzkowa (chodnikowa) | projekt nr 13
- Od przeszłości ku przyszłości – mural historyczny Pruszcza Gdańskiego przy ul. Wojska Polskiego 28 | projekt nr 16
- Świąteczny Pruszcz – dopełnijmy blask miasta! | projekt nr 17
- "Szlak Cukrownika – Pruszcz Gdański – Historia, która łączy pokolenia" | projekt nr 18
- Więcej koszy i ławek na terenach miejskich | projekt nr 20
- Posadzenie 30 dużych drzew na terenie powstającego parku w rejonie Osiedla Bursztynowego | projekt nr 21
- Posadzenie 30 dużych drzew dających cień na wybranych placach zabaw | projekt nr 22

Czas na Ciebie!

Przyznaj punkty 1, 2, 3, 4, 5

1 2 3 4 5

Każdą liczbę możesz użyć tylko raz dla pięciu wybranych projektów!

Zdecyduj, które projekty zostaną
zrealizowane w 2027 r.

więcej informacji na stronie **bo.pruszcz-gdanski.pl**

Znamy projekty zgłoszone do Budżetu Obywatelskiego. Głosowanie we wrześniu

Zakończyła się weryfikacja projektów Budżetu Obywatelskiego Pruszcza Gdańskiego na rok 2027. Do następnego etapu przyjęto 12 z zaproponowanych przedsięwzięć. Wkrótce rozpocznie się głosowanie.

Maciej Krajewski

Po zgłoszeniach i wstępnej weryfikacji Urząd Miasta Pruszcza Gdańskiego opublikował listę projektów przyjętych w Budżecie Obywatelskim na rok 2027. Z 22 zgłoszonych pozytywnie oceniono 12 propozycji mieszkańców. Oto one:

Podświetlany herb miejski

Wart 200 tys. zł projekt zakłada montaż dużego, przestrzennego napisu promującego miasto w reprezentacyjnej lokalizacji - przy ul. Grunwaldzkiej, w pobliżu charakterystycznych „kul” oraz naprzeciwko Urzędu Miasta. Jak podkreślają autorzy pomysłu, obecnie brakuje charakterystycznych punktów, które pełniłyby funkcję wizytówki miasta. Instalacja przejęłaby więc tę rolę.

- Herb stanie się nowoczesną wizytówką miasta, budując jego pozytywny wizerunek oraz wzmacniając poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców - czytamy na stronie projektu. - Planowany herb zostanie wykonany z trwałych materiałów odpornych na warunki atmosferyczne oraz akty wandalizmu. Herb będzie wyposażony w energooszczędne podświetlenie LED, co zapewni atrakcyjny efekt wizualny zarówno w ciągu dnia, jak i po zmroku. Oświetlenie podkreśli walory estetyczne instalacji i zwiększy jej widoczność dla mieszkańców oraz osób przejeżdżających przez miasto.

Strefa gier Teqball

Projekt ten zakłada montaż stołów do tytułowego teqballa w trzech lokalizacjach: przy placu zabaw i boisku w Parku Faktoria (w pobliżu boiska).

Sam teqball to gra łącząca elementy piłki nożnej i tenisa stołowego. Polega na odbijaniu piłki nogami, głową lub ciałem (jak w piłce nożnej właśnie) tak, aby trafiła ona w charakterystyczny, zakrzywiony stół po stronie przeciwnika (jak w tenisie). Do łatwych to nie należy...

Autorzy projektu argumentują, iż powstanie specjalistycznych stołów umożliwi mieszkańcom korzystanie z atrakcyjnej formy rekreacji, rozwijającej koordynację ruchową, kondycję oraz umiejętności piłkarskie.

Głosowanie na projekty rusza 7 września i potrwa dwa tygodnie. Jego wyniki poznamy w październiku

Lokalizacje stołów dobrano tak, by umożliwiać dostęp do infrastruktury zarówno dzieciom i młodzieży, jak i osobom dorosłym.

- W dwóch pierwszych miejscach stoły będą stanowiły uzupełnienie istniejącej przestrzeni rekreacyjnej przy placach zabaw i boiskach, natomiast na stadionie miejskim będą mogły być wykorzystywane również jako element rozgrzewki i treningu dla zawodników - czytamy w opisie zadania.

Całość kosztować ma 80 tys. zł.

Zielone przystanki

Dokładniej „Zielone przystanki - Wiata pokryta roślinnością”. Projekt ten, jak sama nazwa wskazuje, zakłada montaż nowoczesnych, ekologicznych wiat przystankowych w wybranych lokalizacjach: przy ul. Grunwaldzkiej (przystanek w kierunku Tczewa), ul. Matejki (przystanek w kierunku Gdańska) oraz ul. Nowowiejskiego (przystanek przy zajeździe Jawor). Zadanie polega na zastąpieniu tradycyjnych wiat konstrukcjami wyposażonymi w zielone dachy oraz elementy roślinne.

- Planowane wiata będą posiadały dachy pokryte roślinnością ekstensywną (np. rozchodnikiem), która jest odporna na warunki atmosferyczne i nie wymaga intensywnej pielęgnacji. Dodat-

kowo przewiduje się zastosowanie paneli lub konstrukcji umożliwiających wzrost roślin pnących na ścianach bocznych wiat, co zwiększy powierzchnię biologicznie czynną oraz poprawi estetykę przestrzeni miejskiej - podają autorzy projektu. - Zielone przystanki będą pełniły nie tylko funkcję użytkową, ale również ekologiczną i estetyczną. Wprowadzenie roślinności do przestrzeni przystankowej przyczyni się do ograniczenia efektu tzw. „betonowy”, poprawy mikroklimatu poprzez obniżenie temperatury otoczenia oraz zwiększenia retencji wody opadowej (...).

Zielone przystanki staną się atrakcyjnym elementem infrastruktury miejskiej, sprzyjającym komfortowi oczekiwania na transport publiczny oraz pozytywnie odbieranym zarówno przez mieszkańców, jak i odwiedzających miasto.

Szacowany koszt instalacji nowych wiat (oraz demontażu istniejących, jeśli zajdzie taka potrzeba) to ponad 168 tys. zł.

Wodna Oaza

Wśród zgłoszonych projektów pojawił się też pomysł utworzenia pływającej fontanny napowietrzającej na rzece Rotmance, a dokładniej na zbiorniku retencyjnym w pobliżu ul. Dybowskiego. Tego typu aerator

przysłużyć ma się zarówno pod kątem estetycznym, jak i ekologicznym - w tym drugim przypadku napowietrzając wodę, co poprawi jej jakość i zmniejszy ryzyko odoru.

- Fontanna może być ledowa - kolorowa, co jeszcze bardziej ją uatrakcyjni - taka fontanna jest w Parku Oruńskim - zauważają pomysłodawcy.

Przewidywany koszt projektu to 55 tys. zł.

Mini-tężnia solankowa

Drugi z projektów proponowanych na terenie Parku Faktoria - ten zakłada budowę ogólnodostępnej, drewnianej tężni solankowej (mini- lub średniej wielkości) w celu poprawy zdrowia mieszkańców, stworzenia strefy relaksu oraz podniesienia atrakcyjności terenu.

- Tężnia solankowa to naturalne inhalatorium. Wytwarzany mikroklimat pomaga w leczeniu chorób dróg oddechowych, alergii, nadciśnienia tętniczego oraz redukuje stres. Projekt zwiększy atrakcyjność osiedla i zachęci do spędzania czasu na świeżym powietrzu - czytamy w opisie projektu.

Instalacja tężni kosztowałaby razem 195 tys. zł.

Fontanna posadzkowa

Z tym projektem przenosimy się do Parku Centralnego, na Aleję.

Waląga. Pomysł zakłada stworzenie tu nowoczesnej fontanny montowanej bezpośrednio w posadzce - bez zbiornika wodnego. Podobną instalację zobaczymy np. na Rynku w Kartuzach.

- Jest to idealna alternatywa dla kurtyn wodnych - przekonują autorzy projektu. - Fontanny od zawsze cieszą się niezwykłą popularnością. Szum wody działa uspokajająco a rozbryzgująca się woda poprawia mikroklimat dając ochłodę w upalne dni. Odpoczynek przy fontannie będzie bardzo przyjemną formą spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Szacowany koszt zadania to 200 tys. zł.

Mural „Od przeszłości ku przyszłości”

Chodzi dokładnie o mural poświęcony historii miasta. Praca powstałaby na ścianie budynku komunalnego przy ul. Wojska Polskiego 28 - u zbiegu ulic Obrońców Wybrzeża i Wojska Polskiego.

- Malowidło ma przedstawiać Pruszcz Gdański inspirowany historycznymi, przedwojennymi pocztówkami, ukazującymi dawny charakter miasta, jego architekturę, klimat ulic oraz miejsca ważne dla lokalnej tożsamości - czytamy na stronie przedsięwzięcia. - Celem projektu jest połączenie przeszłości z teraźniejszością i przyszłością miasta. Mural stanie się nie tylko elementem estetyzującym przestrzeń publiczną, ale także formą edukacji historycznej i wizualnej opowieści o dziedzictwie Pruszcza Gdańskiego. Dzięki wykorzystaniu motywów z archiwalnych pocztówek mieszkańcy oraz odwiedzający będą mogli zobaczyć, jak wyglądało miasto przed laty, i porównać tę wizję ze współczesnym Pruszczem.

Pomysłodawcy zauważają też, że realizacja muralu wpisuje się w działania na rzecz poprawy jakości przestrzeni miejskiej, wzmacniania lokalnej identyfikacji oraz promocji historii miasta w atrakcyjnej, nowoczesnej formie.

- Projekt może stać się rozpoznawalnym punktem na mapie Pruszcza Gdańskiego, miejscem spacerów, fotografii i rozmów o historii lokalnej. Mural „Od przeszłości ku przyszłości” będzie

trwałym śladem pamięci o dawnym Pruszczu Gdańskim, a jednocześnie symbolem miasta, które świadomie czerpie ze swojej historii, budując nowoczesną i przyjazną przestrzeń dla mieszkańców - dodają autorzy.

Malowidło kosztować ma 80 tys. zł.

Świąteczny Pruszcz
Świąteczny Pruszcz - dopełnijmy blask miasta!”, bo tak brzmi pełna nazwa, zakłada uzupełnienie i wzbogacenie świątecznych dekoracji miejskich poprzez zakup oraz montaż nowych, energooszczędnych ozdób świetlnych LED na lampach ulicznych.

- Dekoracje będą wykonane na trwałych, aluminiowych stelach odpornych na warunki atmosferyczne i przeznaczonych do wieloletniego użytkowania - opisują autorzy projektu.

Realizacja objąć miałaby ciąg pieszo-rowerowy pomiędzy ul. Grunwaldzką a ul. Wita Stwosza, a także wspomnianą wcześniej Aleją Wałaga.

- Są to jedne z najbardziej uczęszczanych i reprezentacyjnych ciągów komunikacyjnych w mieście, pełniące funkcję zarówno transportową, jak i społeczną - wyjaśniają pomysłodawcy. - W ramach projektu planuje się montaż wielokolorowych

dekoracji świetlnych o zróżnicowanych motywach świątecznych (m.in. śnieżynki, gwiazdy, choinki, liście), co pozwoli stworzyć spójną, atrakcyjną wizualnie przestrzeń miejską. Ozdoby będą wyposażone w energooszczędne źródła światła LED, co zapewni niski pobór energii oraz ograniczenie kosztów eksploatacyjnych.

Całość kosztowałaby 185 tys. zł.

Szlak Cukrownika
W tym przypadku mowa o przedsięwzięciu rozciągającym się już na znaczna część miasta. Projekt zakłada bowiem stworzenie atrakcyjnej trasy turystyczno-edukacyjnej poprzez wykonanie i montaż 7 niewielkich figurek o wysokości 50 cm z metalu lub brązu, rozmieszczonych w kluczowych punktach miasta. Figurki będą nawiązywać do historii Cukrowni Pruszcza Gdańskiego oraz osób, które współtworzyły jej funkcjonowanie.

- Każda figurka będzie przedstawiała inną postać związaną z działalnością cukrowni, m.in.: rolnika, pracownicę, mechanika, księgowego, chemikę, transportowca oraz kolejarza. Razem stworzą one spójną narrację historyczną - „Szlak Cukrownika” - czytamy w opisie zadania.

Projekt obejmuje również przygotowanie niewielkich miejsc

ekspozycji czy opracowanie i wydruk materiałów promocyjnych, zawierających przebieg szlaku oraz krótką historię cukrowni i poszczególnych postaci z nią związanych.

- Cukrownia w Pruszczu Gdańskim była przez wiele lat jednym z najważniejszych zakładów przemysłowych w regionie i miała istotny wpływ na rozwój miasta oraz życie jego mieszkańców. Obecnie brak jest wyraźnych, atrakcyjnych w przestrzeni miejskiej form upamiętnienia tej historii - tłumaczą pomysłodawcy projektu. - Projekt „Szlak Cukrownika” odpowiada na tę potrzebę, tworząc nowoczesną, przystępną i angażującą formę edukacji historycznej. Niewielkie figurki rozmieszczone w przestrzeni miasta zachęcą mieszkańców i turystów do spacerów, odkrywania historii oraz aktywnego spędzania czasu.

Przewidywany koszt zadania to ponad 195 tys. zł.

Więcej koszy i ławek
Tytuł tego projektu, wartego niepełna 200 tys. zł, mówi właściwie sam za siebie. Autorzy przewidują zakup i montaż 50 szt. koszy na odpady oraz 15 szt. ławek z oparciem. Stanęłyby one w rejonie ul. Grunwaldzkiej.

Zdaniem pomysłodawców zwiększenie dostępności koszy

przyczyni się do lepszego porządku, zmniejszy ilość odpadów wyrzucanych w przypadkowych miejscach. Ławki zaś stanowić będą ważne miejsca odpoczynku zwłaszcza dla starszych osób, a także ogólną poprawę komfortu mieszkańców.

Posadzenie drzew w rejonie Osiedla Bursztynowego
Dokładniej mowa o terenie powstającego na tym obszarze parku. Pomysłodawcy proponują posadzenie tu 30 drzew liściastych gatunków rodzimych, o wysokości min. 4 m i obwodach pni min. 30 cm i większych.

- Miasto rozwija się, powstają nowe tereny zielone, minie wiele czasu zanim młode drzewka urosną. Posadzenie od razu dużych drzew dających cień, zachęci do korzystania z terenu zielonego, poprawi to krajobraz, wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne. Drzewa będą siedliskiem dla ptaków - czytamy w opisie zadania.

Kosztować ma to 200 tys. zł.

Posadzenie drzew na placach zabaw
I jeszcze niemal identyczny projekt posadzenia 30 dużych drzew dających cień na wybranych placach zabaw - przy ulicach Powstańców Warszawy, Rogozińskiego, Olszewskiego, Herberta, Podkomorzeckiego, Tysiąclecia i Azaliowej. Uzasadnienie oraz koszt jak powyżej.

Kiedy i jak głosować?
Przewidywana przez miasto kwota środków, przeznaczona na inwestycje Budżetu Obywatelskiego, to w tym roku 600 tys. zł. Ostateczną wartość poznamy przy tym już podczas uchwalania budżetu miasta na rok 2027.

Zadania do realizacji w najbliższej edycji BO mieszkańcy wybiorą w drodze głosowania. To odbywa się poprzez przyznanie dla każdego z wybranych zadań punktów w skali od 1 do 5. Każdy wybrać może maksymalnie 5 projektów, przyznając daną ilość punktów tylko raz (czyli w zasadzie układając je w kolejności od najważniejszego - 5 - do najmniej istotnego - 1).

Zgodnie z harmonogramem głosowanie rozpocznie się 7 września i potrwa do 21 września. Głos będzie można oddać elektronicznie - wypełniając kartę do głosowania na stronie internetowej Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego lub składając w magistracie/przesyłając pocztą papierową kartę.

Wyniki głosowania poznać mamy 7 października.

©

REKLAMA

0111568838

C

U

K

R

O

W

N

I

A

Wszystko, czego potrzebujesz – w zasięgu domu

Mieszkania 3, 4 lub 5-pokojowe (od 52 m² do 87 m²) z ogrodem, balkonem lub tarasem na kameralnym poddaszu

Pruszcz Gdański

Usługi i miejsca spotkań

Bliskość dworca

Mieszkania rodzinne

cukrowniapruszcz.pl

● ● ● ● ● ● ● ●

NDI DEVELOPMENT

Koncepcja

Leżał pod ziemią przez lata. Odkryli na nim ślad sprzed wieków

Historia. Tajemniczy kamień ważący około 300 kilogramów został odkryty podczas prac ziemnych przy zabytkowym budynku biblioteki w Pruszczu Gdańskim. Na jego powierzchni znajduje się wyryty znak - najprawdopodobniej gmerk, czyli dawny znak własnościowy.

Kinga Furtak

Podczas prac ziemnych przy zabytkowym budynku biblioteki w Pruszczu Gdańskim przy ul. Wojska Polskiego odkryto niezwykle kamień z wyrytym gmerkiem - dawnym znakiem własnościowym. Prosta kompozycja z linii, krzyży czy geometrycznych symboli służyła niegdyś do oznaczania dobytku, narzędzi, dokumentów, a nawet nagrobków, wskazując ich właściciela lub przynależność rodową.

Kamień przez lata pozostawał ukryty pod ziemią, pod niewielką podmurówką ogrodzenia z lat 70. XX wieku. Wszystko wskazuje na to, że wcześniej został przeniesiony z innego miejsca i wykorzystany jako podwalina ogrodzenia XVIII-wiecznej pastorówki, w której dziś znajduje się biblioteka. To najstarszy budynek mieszkalny w Pruszczu Gdańskim, do rejestru zabytków trafił w 1962 roku.

Jak relacjonuje Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków - jeszcze ciekawsza jest historia samego znaku. Na kamieniu wyryto krzyż, który mógł powstać między wczesnym średniowieczem a początkiem epoki nowożytnej. Nie wiadomo jednak, kto go wykonał ani dlaczego znak znalazł się właśnie na tym kamieniu.

Jedna z hipotez zakłada, że kamień mógł wcześniej znajdować się na cmentarzu, który do XIX wieku mieścił się po drugiej stronie ulicy. Nie można również wykluczyć, że był dawnym kamieniem granicznym.

Znalezisko zostało już obejrzone przez pracowników zajmujących się zabytkami archeologicznymi. Na razie kamień pozostanie na terenie biblioteki. O jego dalszych losach zdecyduje Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

©P

Tajemniczy kamień z wyrytym gmerkiem został odkryty podczas prac ziemnych przy zabytkowym budynku biblioteki

FOT. POMORSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Wspólna jazda, po chwili krew na jezdni. Pamiętajcie o kaskach ochronnych!

Kinga Furtak

To miał być zwykły przejazd przez miasto, a zakończył się karetką i pobytem w szpitalu. Dwóch 15-latków jadących na jednej hulajnodze elektrycznej przewróciło się na jezdnię i doznało urazów głowy. Policja przypomina, że przewożenie pasażera na hulajnodze jest zabronione, a osoby do 16. roku życia muszą mieć kask.

Jak informują policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Pruszczu Gdańskim, dwóch nastolatków poruszało się jedną hulajnogą elektryczną. Obaj jechali bez kasków ochronnych. W pewnym momencie chłopcy stracili równowagę i przewrócili się na jezdnię. Obaj doznali urazów głowy. Na miejsce wezwano karetkę pogotowia, która przewiozła 15-latków do szpitala.

Funkcjonariusze ruchu drogowego przesłuchali świadków, sporządzili dokumentację i powiadomili opiekunów nastolatków. Technik kryminalistyki wykonał dokumentację fotograficzną miejsca zdarzenia. Sprawa zostanie przekazana do sądu rodzinnego.

Policjanci podkreślają, że hulajnoga elektryczna jest przeznaczona dla jednej osoby. Przewożenie pasażera znacząco zwiększa ryzyko utraty równowagi, a brak kasku może mieć bardzo poważne konsekwencje przy upadku.

Mundurowi przypominają, że od 3 czerwca 2026 r. osoby do 16. roku życia mają obowiązek korzystania z kasku podczas jazdy hulajnogą elektryczną, rowerem i innymi urządzeniami transportu osobistego.

Najważniejsze przepisy dla użytkowników hulajnóg

Policja przypomina podstawowe zasady:

- dzieci poniżej 13 lat mogą jeździć hulajnogą elektryczną tylko w strefie zamieszkania i pod opieką osoby dorosłej,
- osoby w wieku 13-18 lat muszą posiadać kartę rowerową lub odpowiednie prawo jazdy,
- do ukończenia 16 lat kask jest obowiązkowy,
- hulajnogą nie wolno przewozić pasażerów, zwierząt ani ładunków,
- zabroniona jest jazda pod wpływem alkoholu.

Odpowiedzialność to podstawa

Policjanci zwracają uwagę, że odpowiedzialność za dopuszczenie

Sekundy grozy na elektrycznej hulajnodze. Dwóch 15-latków z urazami głów

dziecka do jazdy bez kasku ponoszą również rodzice lub opiekunowie. Grozi za to mandat, ale znacznie ważniejsze jest bezpieczeństwo dziecka.

Ten wypadek pokazuje, że chwila nieuwagi i złamanie kilku

podstawowych zasad może skończyć się poważnym urazem. Policja apeluje do młodych użytkowników hulajnóg i ich rodziców o rozsądek i przestrzeganie przepisów.

©P

FOT. PPG

Szkola remedium

Centrum Usług Medyczno-Opiekuńczych i Edukacyjnych działa od 2012 r. i prowadzi edukację w formach szkolnych – placówki niepubliczne na prawach publicznych – oraz edukację w formach pozaszkolnych, kursy i szkolenia. Przez lata działalności często pozyskiwaliśmy fundusze, dzięki którym swoje umiejętności mogło doskonalić lub nabywać bezpłatnie ponad tysiąc uczestników różnych szkoleń (nr wpisu do rejestru instytucji szkoleniowych 2.22/00078/2017).

Naszym atutem jest nie tylko wykwalifikowana i doświadczona kadra pedagogiczna, ale również świetnie wyposażone pracownie, pozwalające na przeprowadzenie ciekawych zajęć praktycznych.

Naszych słuchaczy edukujemy promując zdrowie i wprowadzamy w świat promocji profilaktyki, wpisując się w realizację strategicznych celów Narodowego Programu Zdrowia, którego głównym założeniem jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu.

Policealna Szkoła Medyczna REMEDIUM w Pruszczu Gdańskim

oferujemy kształcenie na kierunkach:

- **Terapeuta zajęciowy – 2 lata**
- **Technik masażysta – 2 lata**
- **Opiekun medyczny – 1,5 roku**
- **Higienistka stomatologiczna – 2 lata**
- **Asystentka stomatologiczna – 1 rok**
- **Technik elektroradiolog – 2,5 roku**
- **Technik usług kosmetycznych – 2 lata**
- **Opiekunka Dziecięca – 2 lata**

ZAJĘCIA I ZAPISY:

83-000 Pruszcz Gdański
ul. Chopina 3
policealnaszkola.med@remedium.med.pl
Telefon: 577 580 190

www.remedium.med.pl/edukacja

Problem węzła zostanie rozwiązany. Dzisiaj tu jest „wąskie gardło” powiatu gdańskiego

Komunikacja. Za kilka lat przejazd trasą ekspresową S7 i drogą wojewódzką nr 221 w powiecie gdańskim ma odbywać się płynniej niż obecnie. To dzięki rozbudowie węzła Kowale. Trwa proces wyboru wykonawcy dokumentacji projektowej

Redakcja/RK

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, w 2032 roku kierowcom będzie służył przebudowany węzeł Kowale, gdzie krzyżują się ekspresowa S6 i droga wojewódzka 221. To ważny układ drogowy także dla mieszkańców powiatu gdańskiego. Najpierw Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad musi mieć dokumentację projektowo-budowlaną. Jej koszt w części sfinansuje samorząd województwa pomorskiego, dlatego w lipcu br. w UMWP zostało w tej kwestii podpisane porozumienie z GDDKiA.

– To ważny moment dla metropolii, a zwłaszcza Gdańska i Kolbudy. Dzięki rozbudowie węzła Kowale poprawi się bezpieczeństwo, zwiększy płynność ruchu oraz przepustowość węzła, a co za tym idzie, poprawi jakość życia mieszkańców – podkreśla Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

Radość w Kolbudach

Entuzjazm dzielą władze Kolbudy.

– To historyczny dzień dla wszystkich mieszkańców naszej gminy oraz wszystkich kierowców, którzy dziś tkwią w korku generowanym przez wąskie gardło, jakim jest węzeł Kowale – mówi Marek Goliński, wójt Kolbudy. – Wspólnie robimy kolejny ważny krok do przebudowy tzw. zapomnianego węzła. Realizacja tego przedsięwzięcia jest niezbędna, o czym doskonale wiedzą wszyscy mieszkańcy gminy Kolbudy. Powstała Obwodnica Metropolii Trójmiejskiej, w pobliżu przebiega autostrada A1, a za kilka lat do naszej gminy dojadą pociągi Pomorskiej Kolei Metropolitalnej Południe. Aby to wszystko mogło sprawnie i prawidłowo funkcjonować, musimy rozwiązać problem węzła Kowale, który od lat utrudnia nam wszystkim życie. Podpisanie tak ważnego porozumienia to zasługa determinacji lokalnych parlamentarzystów i samorządowców szczebla wojewódzkiego i gminnego, którzy skutecznie przekonywali władze centralne do przeprowadzenia tej inwestycji. Wszystkim im serdecznie dziękuję.

Takie obrazy na S7 w okolicy węzła Kowale to „chleb powszedni” kierowców. Za kilka lat ma być lepiej

Głównym celem rozbudowy węzła Kowale jest poprawa przepustowości trasy ekspresowej S6. Zgodnie z wynikami Generalnego Pomiaru Ruchu 2025 średnie natężenie ruchu na odcinkach S6 między węzłami Szadółki i Kowale wynosi prawie 70 tys. pojazdów na dobę, z kolei między węzłami Kowale

i Gdańsk Południe ponad 63 tysięcy.

– Inwestycja obejmuje rozbudowę węzła Kowale wraz z dojazdami od strony węzłów Szadółki i Gdańsk Południe. Ponadto planowana jest dobudowa trzeciego pasa na blisko 3-kilometrowym fragmencie S6 wraz z pasem awaryjnym. W obrębie węzła

przebudujemy drogi dojazdowe wzdłuż trójmiejskiej obwodnicy oraz poprawimy odwodnienie drogi – informuje Mateusz Brożyna, rzecznik prasowy gdańskiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

W ramach inwestycji powstaną oczywiście oświetlenie

drogowe, kanał technologiczny, elementy ochrony środowiska oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Trwa przetarg na dokumentację

Kolejny krok w kierunku realizacji tego przedsięwzięcia został wykonany. W trwającym przetargu na przygotowanie dokumentacji projektowo-budowlanej, ogłoszonym przez gdański oddział GDDKiA, właśnie zostały otwarte oferty od 9 oferentów. Rozpiętość proponowanych stawek wynosi od ponad 4,5 mln zł do ponad 8,1 mln zł. Kryteria oceny ofert to cena (60 proc.) oraz doświadczenie projektanta (40 proc.). Zgłosił się:

- Multiconsult Polska Sp. z o.o. z Warszawy – 4 560 840 zł,
- Europrojekt Gdańsk S.A. – 4 581 030 zł,
- Mosty Katowice Sp. z o.o. – 4 780 887 zł,
- Highway Sp. z o.o. z Gdańska – 5 003 947 zł,
- Databout Sp. z o.o. z Warszawy – 5 640 411 zł,
- TPF Sp. z o.o. z Warszawy – 6 125 707 zł,
- IVIA Sp. z o.o. z Katowic – 6 429 148 zł,
- Transprojekt Gdański Sp. z o.o. – 7 464 562 zł,
- Konsorcjum Semago Sp. z o.o. z Warszawy (lider) i Trasal Sp. z o.o. z Rzeszowa (partner) – 8 184 420 zł.

Wyłoniony w przetargu wykonawca będzie miał 18 miesięcy na prace projektowe i przygotowanie materiałów do wniosku o pozwolenie na rozbudowę. GDDKiA szacuje, że umowę uda się podpisać w IV kwartale br. Kolejny kroki to: I połowa 2028 r. – złożenie wniosku o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej, I połowa 2029 r. – uzyskanie decyzji ZRID, II połowa 2029 r. – ogłoszenie przetargu na roboty budowlane, I połowa 2030 r. – rozpoczęcie robót budowlanych, II połowa 2032 r. – oddanie do ruchu.

Dzięki rozbudowie węzła Kowale oraz budowie PKM Gdańsk Południe, powstanie największy w regionie węzeł integracyjny, a rozbudowa węzła Kowale usprawni objazd Trójmiasta.

©

GEDBUD

Firma **GEDBUD** zaprasza na inwestycję
Janka Wiśniewskiego 45 w Pruszczu Gdańskim.

Oferujemy gotowe lokale mieszkalne oraz domy w zabudowie szeregowej.

lokale mieszkalne

Firma: 25 lat doświadczeń

Sprzedajemy gotowe inwestycje

Ponad 1000 sprzedanych
mieszkań i lokali usługowych

Hale garażowe oraz parkingi naziemne

Stosujemy najnowocześniejsze
rozwiązania technologiczne

domy w zabudowie szeregowej

GEDBUD

Grunwaldzka 42A/18
83-000 Pruszcz Gdański

tel. 519 140 182
e-mail: sprzedaz@gedbud.pl

Zastrzeż numer PESEL w aplikacji. Chroni swoje dane z mObywatelem, to bardzo ważna decyzja!

Zastrzegamy PESEL. Chronimy dane osobowe i zabezpieczamy się przed skutkami kradzieży dokumentów czy wyłudzeń.

Kamila Kubik (Oprac.)

Ochrona danych osobowych zaczyna się od prostych działań. Gdy pojawiają się informacje o wyciekach danych, warto skorzystać z narzędzi, które pomagają zwiększyć bezpieczeństwo. W aplikacji mObywatel można w kilka chwil zastrzec numer PESEL, sprawdzić historię jego użycia oraz korzystać z usług wspierających ochronę przed wyłudzeniami.

Krok pierwszy zastrzeż numer PESEL

Możliwość zastrzeżenia numeru PESEL to bezpłatna usługa publiczna. Chroni przed skutkami kradzieży tożsamości i spłaty zobowiązań finansowych wziętych przez oszustów na wykradzione dane. Można z niej skorzystać zarówno online, jak i stacjonarnie:

- w aplikacji mObywatel,
- na stronie internetowej na portalu Gov.pl,
- w dowolnym urzędzie gminy.

W ramach usługi można nie tylko zastrzec PESEL, ale też cofnąć zastrzeżenie oraz sprawdzić historię swoich zmian oraz weryfikacji statusu numeru przez firmy i instytucje.

PESEL można łatwo zastrzec w telefonie

W aplikacji mObywatel można zastrzec swój PESEL w kilku prostych krokach. Aby to zrobić:

Zaloguj się do aplikacji mObywatel. Na dole ekranu naciśnij Usługi. Z listy wybierz usługę Zastrzeż PESEL. Naciśnij przycisk lub przełącznik i potwierdź, że chcesz zastrzec PESEL. To wszystko! Więcej informacji o usłudze Zastrzeż PESEL w aplikacji można znaleźć na stronie: info.mobywatel.gov.pl/uslugi/zastrzez-pesel

Krok drugi Zadbaj o bezpieczeństwo swoich bliskich

Jeśli wyciek danych mógł dotknąć Twoich najbliższych, upewnij się, że zastrzegli oni swój PESEL. Jeśli nie wiedzą, jak to zrobić, zaoferuj im swoją pomoc i opowiedz, na czym polega ta usługa.

Ministerstwo Cyfryzacji zaleca, aby domyślnie PESEL był zastrzeżony i tylko tymczasowo cofać zastrzeżenie w sytuacjach,

w których chce się na przykład otworzyć konto w banku, wziąć kredyt czy kupić coś na raty (kredyt konsumencki). Cofanie zastrzeżenia jest tak samo łatwo dostępne, jak zastrzeżenie i zajmuje tylko chwilę.

Krok trzeci Powiadomienia o zagrożeniach w sieci

W usłudze Bezpiecznie w sieci można włączyć powiadomienia push o aktualnych cyberzagrożeniach. Dzięki temu będziemy otrzymywać informacje o bieżących działaniach cyberprzestępców. To poprawi świadomość dotyczącą zagrożeń w sieci i wzmocni naszą czujność, która jest szczególnie ważna w przypadku wycieku danych.

Usługa działa też w drugą stronę, czyli pozwala zgłaszać incydenty związane z zagrożeniem bezpieczeństwa w sieci (np. podejrzane strony internetowe).

Więcej informacji o usłudze Bezpiecznie w sieci w aplikacji można znaleźć na stronie: info.mobywatel.gov.pl/uslugi/bezpiecznie-w-sieci

Krok czwarty. Jeśli doszło do kradzieży tożsamości, unieważnij swój dowód

Po wycieku danych warto uważnie monitorować między innymi swoje konta bankowe, karty płatnicze czy nadchodzącą korespondencję, aby wykryć ewentualne podejrzane aktywności i nieautoryzowane transakcje. Gdyby doszło do kradzieży tożsamości, należy unieważnić swój dowód osobisty poprzez zgłoszenie nieuprawnionego wykorzystania danych. Można to zrobić:

- w aplikacji mObywatel,
- na stronie internetowej na portalu Gov.pl,
- w dowolnym urzędzie gminy.

W aplikacji mObywatel dowód osobisty można zastrzec w usłudze Załatw sprawę. Więcej informacji o na temat tej usługi można znaleźć na stronie: info.mobywatel.gov.pl/uslugi/zalaw-sprawe.

Warto pamiętać także o tym, aby kradzież tożsamości zgłosić policji!

Dlaczego warto zastrzec PESEL w aplikacji mObywatel 2.0?

Zastrzeżenie numeru PESEL zabezpiecza Cię przed nieuprawnionym wykorzystaniem go przez innych. Warto mieć zastrzeżony PESEL cały czas i tylko cofać zastrzeżenie, gdy tego potrzebujesz. Wówczas też nikt nie wykorzysta Twojego numeru PESEL, nawet gdy go zna. Oznacza to, że między innymi nie weźmie na Ciebie kredytu ani nie otrzyma duplikatu karty SIM.

Po zastrzeżeniu numeru PESEL nadal możesz:

- pójść do lekarza,
- zrealizować receptę,
- kupić bilety lotnicze,

● załatwić sprawę w urzędzie. Gdy numer PESEL jest zastrzeżony:

- nie podpiszesz umowy o kredyt czy pożyczkę,
- nie zrobisz zakupów na raty,
- nie otrzymasz duplikatu karty SIM do telefonu,
- nie załatwisz niektórych spraw notarialnych.

Jednak w każdej chwili możesz cofnąć swoją decyzję. Dzięki usłudze Zastrzeż PESEL w aplikacji łatwo i szybko zdecydujesz o jego statusie. Zrobisz to, wybierając jedną z dwóch opcji:

- bezterminowe cofnięcie zastrzeżenia - oznacza, że Twój PESEL przestanie być chroniony aż

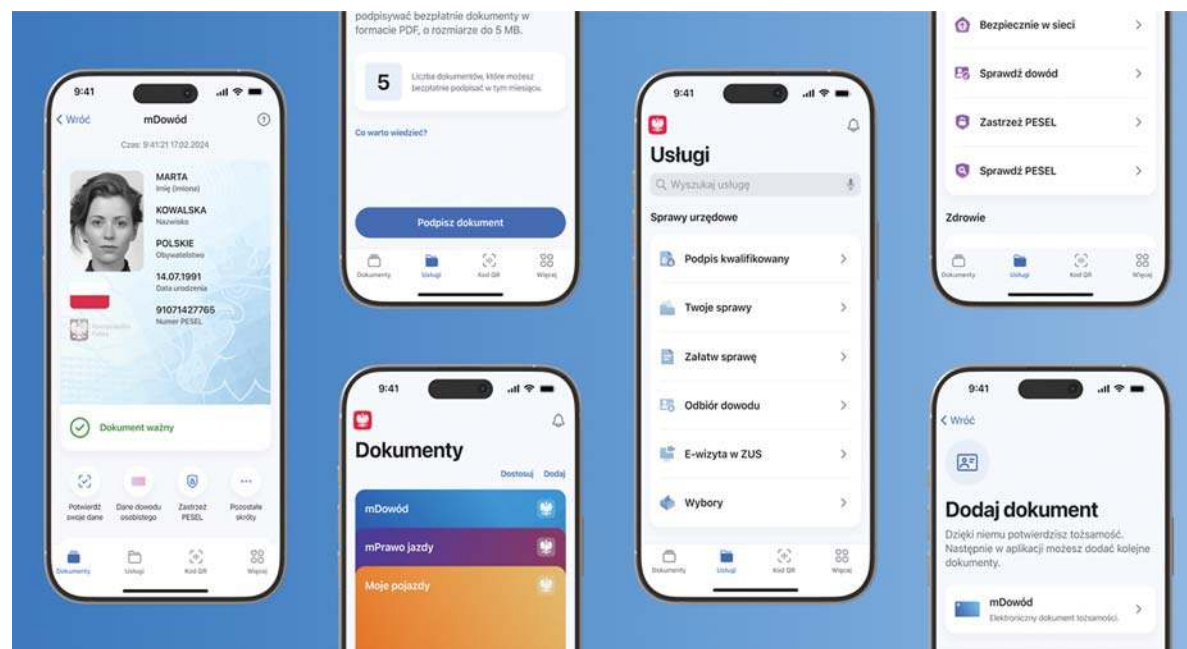
do czasu Twojego ponownego zastrzeżenia,

● czasowe cofnięcie zastrzeżenia - w tej opcji aplikacja poprosi Cię o wyznaczenie dnia i godziny, kiedy to Twój PESEL zostanie automatycznie zastrzeżony. Dzięki temu nie musisz pamiętać o ponownym włączeniu ochrony.

W usłudze Zastrzeż PESEL możesz sprawdzić zarówno historię zastrzeżeń oraz to, jakie podmioty i instytucje sprawdzały jego status. Dzięki temu masz pełną kontrolę nad swoim numerem PESEL.

© P

Źródło PAP, mobywatel.gov.pl

Dzień Sybiraka w Pruszczu Gdańskim. Hołd dla zesłańców i ofiar sowieckich deportacji

17 września Pruszcz Gdański uczci pamięć Sybiraków i ofiar sowieckich deportacji.

W rocznicę agresji ZSRR na Polskę mieszkańcy, samorządowcy i kombatanci spotkają się na mszy świętej oraz uroczystości przy pomniku Sybiraków.

Kamila Kubik (Oprac.)

W czwartek, 17 września, mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego po raz kolejny uczczą pamięć Sybiraków, osób deportowanych w głąb Związku Sowieckiego oraz wszystkich ofiar represji po agresji ZSRR na Polskę w 1939 roku. Uroczystości związane ze Światowym Dniem Sybiraka organizują Burmistrz Pruszcza Gdańskiego oraz Zarząd Koła Związku Sybiraków w Pruszczu Gdańskim.

Światowy Dzień Sybiraka, obchodzony 17 września, przypomina o tragicznych losach setek tysięcy Polaków wywiezionych

na Syberię, do Kazachstanu i innych odległych rejonów Związku Sowieckiego. W Pruszczu Gdańskim od lat jest to jedna z najważniejszych uroczystości patriotycznych, podczas której oddawany jest hołd świadkom historii oraz tym, którzy nie wrócili z zesłania.

Plan uroczystych obchodów

● Tegoroczne obchody rozpoczną się o godz. 11 mszą świętą odprawianą w kościele pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy przy ul. Chopina 3.

● O godz. 12 uczestnicy spotkają się przy pomniku w parku przy ul. Wita Stwosza. W progra-

Obchody w Pruszczu Gdańskim to tradycja miasta

nie przewidziano oficjalną część uroczystości oraz złożenie wiązanek kwiatów przez przedstawicieli władz miasta, gminy i powiatu, a także organizacji kombatanckich i społecznych.

Jak co roku organizatorzy zapraszają mieszkańców do udziału w wydarzeniu i wspólnego upamiętnienia Sybiraków, których los stał się symbolem cierpienia, ale także niezłomno-

ści i przywiązania do ojczyzny. Pamięć o ich doświadczeniach stanowi ważny element lokalnej i narodowej historii oraz lekcję dla kolejnych pokoleń.

©®

REKLAMA

0011563818

LE-CAR MECHANIKA POJAZDOWA

ROTMANKA, UL. CYPRYSOWA 1C

godziny otwarcia: poniedziałek-piątek 8:00-17:00

☎ 602 833 257, ☎ 508 248 246 ✉ BIURO@LECAR.COM.PL

Wykonujemy naprawy mechaniczne: zawieszenia, hamulce, sprzęgła, wymiany olejów i filtrów, wymiany rozrządu, naprawy silników, naprawy układu wydechowego oraz wiele innych.

NOWOŚĆ! DYNAMICZNA wymiana oleju w skrzyniach biegów

- KLIMATYZACJA - naprawy oraz serwis • Naprawy sprężarek klimatyzacji
  - Diagnostyka komputerowa • Spawanie aluminium
- Na wykonane usługi dajemy gwarancję.

WWW.LECAR.COM.PL

REKLAMA

0011561216

BIURO RACHUNKOWE

Aleksandra Andrzejewska

Jeżeli szukasz profesjonalnego biura podatkowego w Pruszczu Gdańskim, które zapewni Ci kompleksową obsługę księgową, skontaktuj się ze mną. Z przyjemnością odpowiem na wszystkie Twoje pytania i przedstawię ofertę dostosowaną do Twoich potrzeb.

- » OBSŁUGA KSIĘGOWA
- » OBSŁUGA KADROWO-PŁACOWA
- » PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH
- » SPORZĄDZANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH
- » ROZLICZENIA PIT
- » RYCZAŁT EWIDENCJONOWANY

🏠 ul. Sienkiewicza 7A
83-000 Pruszcz Gdański

☎ +48 600 293 577
✉ ksiegowosc@andrzejewska.net

Wyprawa szlakiem elektrowni wodnych Raduni. Wybierz się pieszo, rowerem lub kajakiem

Rzeka jest niemal w stu procentach wykorzystana energetycznie. Pracujące na niej elektrownie to obiekty zabytkowe.

Elektrownię wodną w Przędziszynie uruchomiono w 1937 r.

Andrzej Gurba

Radunia od ponad stulata napędza Pomorze. Ta kaszubska rzeka, nazywana jedną z najbardziej pracowitych w Polsce, stała się na początku XX wieku miejscem realizacji wyjątkowego projektu hydrotechnicznego. Wzdłuż jej biegu powstał system elektrowni wodnych, który do dziś uznawany jest za jeden z najcenniejszych zespołów zabytków techniki w regionie.

Szlak elektrowni wodnych Raduni to turystyczna propozycja dla każdego, kto aktywnie spędza czas – dla piechurów, rowerzystów i kajakarzy. Można go dzielić na etapy, skracać. A więc każdy może dostosować wycieczkę do swoich możliwości i chęci.

Dziewięć elektrowni wodnych

Na rzece Raduni jest aż dziewięć elektrowni wodnych. Sześć spośród nich

(Łapino, Biolkowo, Straszyn, Przędziszyn, Kuźnice, Juszczkowo) tworzy unikalną kaskadę Raduni. To oznacza, że górny poziom wody jednej jest zarazem dolnym poziomem poprzedniej. Generalnie elektrownie pracują jednocześnie. Poza systemem tej kaskady są dwie elektrownie w Pruszczu Gdańskim oraz elektrownia w Rutkach.

Elektrownia w Straszynie

Najstarsza elektrownia znajduje się w Straszynie (uruchomiona w 1910 r.). W tym samym roku powstała elektrownia w Rutkach. Kolejne powstały w: 1921 (Pruszcz I), 1924 (Biolkowo), 1927 (Łapino), 1934 (Kuźnice), 1937 (Przędziszyn i Juszczkowo), 2005 (Pruszcz II). Pozyskane środki pozwoliły na realizację działań wspierających aktywne starzenie się, rozwijanie zainteresowań oraz wzmacnianie więzi społecznych. ©©

Elektrownię w Straszynie uruchomiono w październiku 1910 roku jako pierwszą siłownię na rzece Raduni

Elektrownie wodne na Raduni są częścią Szlaku Zabytków Hydrotechniki w województwie pomorskim

Na rzece Raduni jest aż dziewięć elektrowni wodnych. Sześć spośród nich tworzy unikatową kaskadę Raduni

Na szlaku można obejrzeć (na zewnątrz) wycofane z użytku hydrotechniczne elementy

Te elektrownie to wyjątkowy kompleks zabytków techniki. W większości elektrowni do dzisiaj wykorzystywane są w pracy 100-letnie urządzenia

Petra

CENTRUM OGRODNICZE

KIEDY I JAK SADZIĆ DRZEWKA I KRZEWY OWOCOWE

Jesień to świetna pora na sadzenie tzw. owocówki, ponieważ dajemy sadzonkom czas na ukorzenie się w gruncie przed zimą, a wiosną wegetacja i wzrost ruszają szybko, bo nasze drzewko lub krzew mają już silny system korzeniowy.

KIEDY JEST DOBRY MOMENT NA SADZENIE DRZEWEK I KRZEWÓW OWOCOWYCH?

Rośliny w pojemnikach są w pełni ukorzenione i można je sadzić przez cały rok, o ile ziemia nie jest zamrznięta i można zapewnić regularne podlewanie.

Drzewka z gołym korzeniem należy sadzić od późnej jesieni, kiedy opadną już liście, do wczesnej wiosny, zanim pojawią się nowe.

Przygotowaliśmy dla was prostą ogrodniczą ściągę jak się do tego zabrać. :)

STANOWISKO

Wybierz miejsce słoneczne, osłonięte od silnego wiatru i dostosowane do docelowych rozmiarów rośliny. Zachowaj odpowiednią odległość od budynków, ogrodzenia i innych.

NAWOZY

Kompost można wymieszać z ziemią, ale świeży obornik i skoncentrowane nawozy nie powinny dotykać korzeni. W pierwszym sezonie ważniejsze od intensywnego nawożenia jest dobre ukorzenie.

PALIKOWANIE I ZABEZPIECZENIE

Młode drzewko warto ustabilizować palikiem. Wiązanie powinno być elastyczne i nie może kaleczyć kory. Pień zabezpieczamy przed zwierzętami, a korzenie przed przesychnianiem ściółką.

ZIEMIA

Większość drzewek dobrze rośnie w żyznej, przepuszczalnej ziemi. Dolek powinien być wyraźnie szerszy niż bryła korzeniowa, a jego dno spulchnione. Nie sadzimy rośliny głębiej niż rostała w szkółce.

WODA

Po posadzeniu podlewamy obficie, nawet podczas chłodnej pogody. Wokół pnia można uformować niewielką misę, która zatrzyma wodę w strefie korzeniowej. W pierwszym roku podlewanie musi być regularne.

CIĘCIE

Po posadzeniu wykonujemy cięcie odpowiednie do gatunku i formy drzewka. Dzięki temu równoważymy część nadziemną z systemem korzeniowym i rozpoczynamy formowanie korony.

Każda odmiana ma nieco inne wymagania. W razie wątpliwości podczas wizyty w naszym sklepie pokażcie nam etykietę rośliny lub jej zdjęcie, a my pomożemy wam dobrać sposób sadzenia i pielęgnacji.

Znajdziesz u nas wszystko, co potrzebne w ogrodzie jesienią:

- dedykowane nawozy jesienne • wybór drzewek i krzewów owocowych • wybór cebulek kwiatowych
- jesienne rośliny tarasowe i balkonowe • jesienne byliny • profesjonalne doradztwo

Zapraszamy!

Centrum Ogrodnicze PETRA

Czynne: pon-pt: 9:00-17.00 | sob: 8:00-13.00 | nd: nieczynne
ul. Krótka 3a, Pruszcz Gdański, tel. 58 682 19 43

Dostawa na terenie Pruszcza i najbliższej okolicy
TYLKO 20 ZŁ!

Eksperci alarmują: takie błędy przyspieszają starzenie i mogą skracać życie

Emil Hoff

● Dwie doświadczone ekspertki geriatrii zestawily listę 10 powszechnych błędów, które odbierają ludziom szansę na długowieczność. Sprawdź, ile z nich popełniasz i jak to naprawić, nim będzie za późno.

Ważna lista nawyków - sprawdź, czy dotyczy ciebie

Ci z nas, którym dopisze szczęście, zestarzeją się. Szczęściu jednak można pomóc: nie tylko geny decydują o tym, czy dożyjemy np. setki. Kto chce żyć długo (i w dobrej kondycji), powinien już teraz zacząć wprowadzać w swoim życiu zmiany, które sprzyjają długowieczności.

Dwie geriatryki, Lee Lindquist i Heather Whitson, stworzyły listę nawyków, które nam wyjątkowo szkodzą i odbierają szansę na długie życie. Im wcześniej pozbędziesz się złych nawyków, tym większa szansa, że zachowasz dobre zdrowie na bardzo długo.

Te błędy odbierają ci szansę na długowieczność

● Brak wykonywania badań profilaktycznych.

W Polsce profilaktyka niestety leży, tymczasem to właśnie odpowiednie badania, wykonywane profilaktycznie nawet bez żadnych objawów, pozwalają wykryć groźne choroby we wczesnych stadiach, z rakiem na czele.

Według WHO ponad 90 proc. populacji świata zostanie dotkniętych rakiem w ten czy inny sposób. By nie dać się zaskoczyć nowotworowi i innym chorobom, wykonuj badania profilaktycznie regularnie i trzymaj się ścieżki leczenia. Nie zaniedbuj też szczepień ochronnych.

● Niedostateczna socjalizacja.

Relacje społeczne są bardzo dobre dla mózgu i mają bezpośrednie przełożenie na nasz ogólny poziom szczęścia, o ile przestajemy z ludźmi pozytywnymi i zadowolonymi. Zadawanie się z osobami o negatywnym usposobieniu, ciągle narzekającymi i smutnymi, może z kolei mieć na nas zły wpływ. Dlatego warto zadbać o to, by mieć w kręgu znajomych osoby pozytywne, i by stale uzupełniać ten krąg nowo poznającymi.

● Niedostosowanie listy lekarstw do wieku.

Badania potwierdzają, że proces starzenia można wspierać poprzez odpowiedni styl życia, profilaktykę oraz świadome dbanie o organizm. Ważną rolę pełnią też w nim nasze nawyki i relacje społeczne

To zaskakująco powszechny, choć prosty błąd. Ludzie zaczynają przyjmować jakieś lekarstwa, gdy mają 40 czy 50 lat, i łykają je nadal jeszcze np. po siedemdziesiątce. Tymczasem niektóre z lekarstw wraz z upływem lat przestają być potrzebne, a nawet mogą stać się szkodliwe, np. leki nasenne czy przeciwłękowe mogą czasem zaćmiewać umysł, pogarszać koncentrację czy zwiększać ryzyko upadku u osób starszych.

Dlatego należy regularnie konsultować listę przyjmowanych lekarstw z lekarzem lub farmaceutą, by się upewnić, że wszystkie specyfiki, które się na niej znajdują, na pewno są nadal potrzebne.

● Zaniedbywanie ćwiczeń.

Trudno przecenić, jak wielki pozytywny wpływ na nasze zdrowie ma regularne uprawianie ćwiczeń.

Ruch pomaga nam kontrolować wagę, utrzymać dobrą mobilność, wzmacnia krążenie i natlenienie, poprawia nam nastrój. Zaleca się, by każda osoba zażywała ok. 75 minut intensywnego ruchu w tygodniu lub ok. 150 minut łagodniejszych ćwiczeń. Seniorom wskazane są np. spacer. Oczywiście nie ma co czekać do emerytury, by zacząć się ruszać. Im wcześniej wprowadzisz ćwiczenia do codziennej rutyny, tym większe

korzyści z nich będziesz odczuwać na starość.

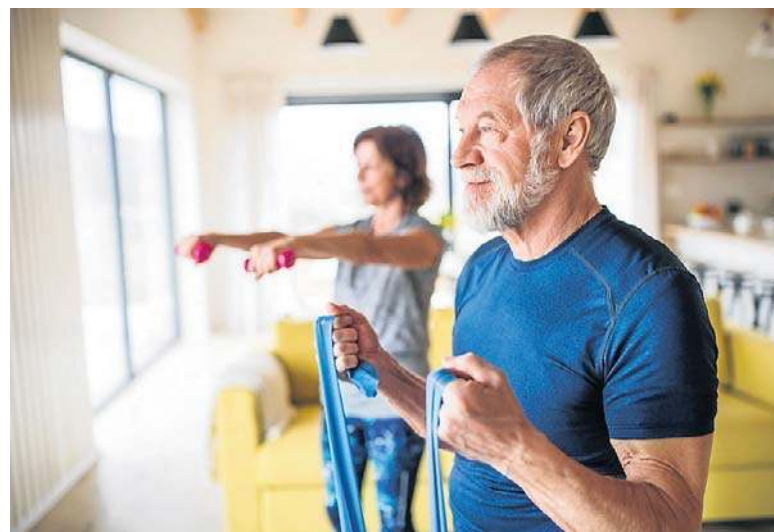
● Palenie.

Rak płuc to najpowszechniejszy rodzaj nowotworu złośliwego. Badania wskazują na silny związek palenia z ryzykiem zachorowania na ten nowotwór. Dodatkowo papierosy mają bardzo zły wpływ na cały układ oddechowy, zwiększają też ryzyko udaru. Kto chce długo żyć, powinien rzucić palenie. Lekarz może doradzić ci odpowiednią metodę wyjścia z nałogu.

● Zła dieta.

Jesteśmy tym, co jemy, a jedzenie to w istocie podstawowe i najważniejsze lekarstwo. Jeśli nasze posiłki są złej jakości i niezbilansowane, nasze ciało odczuje to prędzej czy później.

Zdrowa dieta z kolei utrzymuje nas w dobrej kondycji niezależnie od wieku. Za wyjątkowo dobroczynną dla naszych organizmów uchodzi dieta śródziemnomorska, oparta na rybach, warzywach i owocach, i produktach pełnoziarnistych.

Do długiego życia warto się przygotować, kluczową rolę odgrywa aktywność fizyczna - najlepiej codzienna, systematyczna i dostosowana do wieku

Miasto Pruszcz Gdański oferuje wiele obiektów sportowych i rekreacyjnych. Wśród nich boiska, kryte pływalnie, parki i plażę.

Na starość zmiana nawyków przychodzi z trudem. Jeśli podejrzewasz, że twoja aktualna dieta może nie być najzdrowsza, skonsultuj się z lekarzem i wprowadź odpowiednie zmiany.

● Niedosypianie.

Człowiek potrzebuje od 7 do 9 godzin snu każdej nocy. Stałe niedosypianie zwiększa ryzyko demencji i chorób serca, zmniejsza odporność na stres, pogarsza nastrój. Dlatego warto zadbać o zdrowy sen.

Starsze osoby często potrzebują go mniej niż młode. By poprawić swój sen, odstaw kofeinę i alkohol, kładź się spać i wstawaj stale o tych samych godzinach, a jeśli zdarza ci się chrapać lub cierpieć na bezdech, skonsultuj się z lekarzem. Odpowiednia kuracja może ci przywrócić zdrowy sen.

● Stres.

Nadmierne stresowanie się to niestety jeden z kluczowych czynników skracających nam przewidywaną długość życia. Stres osłabia nasz układ odpornościowy, zaburza metabolizm i sen, podnosi ciśnienie krwi.

Jeśli odczuwasz silny i stały stres związany z pracą czy życiem prywatnym, skonsultuj się z lekarzem, który może skierować się na odpowiednią terapię. Im wcześniej nauczysz się radzić sobie ze stresem, tym większą będziesz miał szansę na dożycie późnej starości.

● Zaniedbywanie planowania na ostatnie lata życia.

Liczymy na to, że starość upłynie nam przyjemnie i beztrudno, i nie lubimy myśleć o negatywnych aspektach późnego wieku, jak ograniczenie mobilności czy nawarstwienie się problemów zdrowotnych. Tymczasem ważnym czynnikiem, który umożliwia dożycie późnej starości, jest odpowiednie zaplanowanie sobie ostatnich 10-20 lat życia pod kątem właśnie codziennej egzystencji.

● Zaniedbywanie planowania przyszłości finansowej.

w ciągu całego życia warto pamiętać, że starość też kosztuje, i zadbać o odpowiedni poziom biernego dochodu na ostatnim etapie życia, czy to w formie emerytury, czy konta rentierskiego, zysków z wynajmu lub inwestycji - możliwości jest sporo. Im wcześniej zaczniesz myśleć o finansowaniu swojej długowieczności, tym lepiej. ©

Aktywni seniorzy w Pruszczu Gdańskim. We wrześniu rusza kolejny projekt

Pruszcz Gdański konsekwentnie rozwija ofertę skierowaną do seniorów. Nowy projekt ma wspierać aktywność osób starszych, integrować mieszkańców i tworzyć warunki do ich pełnego uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności.

Kamila Kubik (Oprac.)

Już 9 września, w środę, rozpocznie się pierwszy cykl spotkań dla seniorów, realizowany w ramach projektu dofinansowanego z programu „Pomorskie Rady Seniorów 2026”. W związku z tym, w każdą środę,

przez sześć kolejnych tygodni, uczestnicy będą się spotykać, by wzmacniać swoją aktywność społeczną i sprawność intelektualną.

Miasto Pruszcz Gdański pozyskało na realizację projektu 10 tys. zł z budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego.

Drugie tyle stanowi wkład własny samorządu, dzięki czemu łączna wartość przedsięwzięcia wynosi 20 tys. zł. Zebrane środki pozwolą na realizację działań wspierających aktywne starzenie się, rozwijanie zainteresowań oraz - tak istotne - wzmacnianie więzi społecznych.

Program skierowany jest do mieszkańców w wieku senioralnym i ma zachęcać ich do wychodzenia z domów, do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, rozwijania zainteresowań oraz budowania nowych relacji.

Zajęcia kreatywne

Pierwszym z nich są warsztaty artystyczno-rękodzielnicze, które potrwają od września do listopada 2026 roku. Łącznie zaplanowano 26 spotkań obejmujących 39 godzin zajęć, a udział w nich weźmie 40 seniorów.

Uczestnicy poznają różnorodne techniki twórcze, m.in. pracę z żywicą epoksydową, tworzenie witraży metodą Tiffany'ego oraz malowanie tuszami alkoholowymi. Zajęcia mają rozwijać zdolności manu-

alne, pobudzać kreatywność i zachęcać do odkrywania nowych pasji, a jednocześnie stworzyć przestrzeń do spotkań, rozmów i wymiany doświadczeń.

Planszówki dla każdego

Drugim elementem przedsięwzięcia będzie Klub Gier Planszowych „Fitness umysłu”. Pierwsze spotkanie odbędzie się 9 września, a następnie seniorzy będą spotykać się w każdą środę przez sześć kolejnych tygodni. Uczestnicy wezmą udział w rozgrywkach gier planszowych i logicznych dostosowanych do ich zainteresowań oraz możliwości. Takie zajęcia nie tylko wspierają pamięć, koncentrację i sprawność umysłową, ale także sprzyjają integracji, aktywności społecznej

i budowaniu nowych znajomości.

Osoby zainteresowane udziałem, mogą się skontaktować z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim (szczegóły na plakacie poniżej).

Pomorskie Rady seniorów

Rady senioralne to społeczne organy doradcze działające przy samorządach w województwie pomorskim, reprezentujące interesy osób starszych. Ich działalność wspiera Samorząd Województwa Pomorskiego poprzez program grantowy „Pomorskie Rady Seniorów”, w ramach którego można otrzymać do 10 tys. zł na inicjatywy służące aktywizacji i integracji seniorów.

© P

**W RAMACH PROGRAMU
POMORSKIE RADY
SENIORÓW 2026**

Ruszają zapisy!

**ZACZYNAJEMY OD 9 WRZEŚNIA 2026 R.
W KAŻDĄ ŚRODĘ PRZES 6 TYGODNI
GODZINY: 15.30-17.00 i 17.30-19.00
DWIE GRUPY**

**ĆWICZ UMYŚŁ
i rozwijaj się
artystycznie!**

**ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE
Z ŻYWICĄ EPOKSYDOWĄ
I WITRAŻEM**

DLA KOGO?
Seniorzy z Pruszcza Gdańskiego

DLACZEGO WARTO?
Ćwiczmy umysł, rozwijamy pasje,
tworzymy w miłej atmosferze!

Spotkajmy się, twórzmy, inspirujmy się!

ZWÓZ
ODKRYWAJ
ROZWIJAJ
SIĘ!

ZAPISY
Liczba miejsc ograniczona!

Zadzwoń:
58 682 27 55
58 692 17 16

Zgłoś się osobiście:
MOPS w Pruszczu Gdańskim,
ul. Niepodległości 9
83-000 Pruszcz Gdański

Pomorskie **WOJEWÓDZTWO
POMORSKIE**

Dofinansowano ze środków
Województwa Pomorskiego w ramach
pomocy finansowej pod nazwą:
POMORSKIE RADY SENIORÓW 2026

REKLAMA

0011568597

Pastelowa Osada

Kameralne osiedle w Kłodawie
koło Pruszcza Gdańskiego
Powierzchnie mieszkań 56 m² i 59 m²
Ceny już od 449 000 zł!

Dziewięć Domów sp. z o.o.
ul. ks. Roberta Wohlfeila 6
83-035 Kłodawa

+48 455 400 088

www.dziewiecdomow.pl

f : dziewięć domów

Po sąsiedzku „Jesień w Ogrodzie”. Przed nami XV edycja gdańskiego kiermaszu

Kwiaty, drzewa, krzewy, ekologiczne produkty i regionalne przysmaki - wszystko to czeka na odwiedzających XV kiermasz „Jesień w Ogrodzie”. W pierwszy weekend września teren gdańskiego Rönku ponownie zamieni się w święto natury. Wstęp jest wolny.

Kamila Kubik

● Miłośnicy ogrodów, roślin i naturalnych produktów powinni zarezerwować najbliższy weekend. Już 5 i 6 września na terenie Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego Rönk w Gdańsku odbędzie się XV edycja kiermaszu „Jesień w Ogrodzie”, jednego z największych wydarzeń ogrodniczych na Pomorzu.

Przez lata kiermasz wypracował renomę miejsca, w którym można nie tylko zrobić zakupy, ale także zdobyć inspiracje oraz fachowe porady dotyczące pielęgnacji roślin i aranżacji ogrodów. Co roku wydarzenie przyciąga tysiące pasjonatów

zieleni, ekologii i regionalnych smaków.

Na odwiedzających czekać będzie bogata oferta roślin ozdobnych, drzew i krzewów, cebulek kwiatowych oraz artykułów ogrodniczych. Nie zabraknie także produktów ekologicznych, regionalnych przysmaków i rękodzieła przygotowanego przez lokalnych twórców.

Wrzesień to również najlepszy czas na sadzenie wielu gatunków drzew i krzewów, dlatego kiermasz będzie doskonałą okazją do uzupełnienia ogrodu o nowe rośliny. Eksperti podkreślają, że jesień sprzyja przyjmowaniu się sadzonek, a wybór materiału szkółkar-

FOT. PRZEMEK ŚWIDERSKI

Wrześniowy kiermasz od lat jest lokalną tradycją, przyciągając mieszkańców z całego regionu

skiego o tej porze roku jest szczególnie szeroki.

Organizatorzy zapraszają także wystawców, dla których wydarzenie stanowi okazję do zaprezentowania swojej oferty szerokiemu gronu klien-

tów, nawiązania kontaktów biznesowych i wymiany doświadczeń z przedstawicielami branży.

Targi w pigułce

XV edycja kiermaszu „Jesień w Ogrodzie” odbędzie się na te-

renie PHCR Rönk przy ul. Wodnika 50 w Gdańsku.

Kiermasz będzie czynny:

● 5 września w godz. 10.00-17.00

● 6 września w godz. 10.00-16.00. Wstęp jest bezpłatny.

©®

Oddajesz butelki i dostajesz bon? To ma się zmienić. Już wkrótce wejdą nowe zasady systemu kaucyjnego

Martyna Kucybała

● System kaucyjny w Polsce czeka kolejna zmiana. Ministerstwo Klimatu i Środowiska chce wydłużyć oraz ujednolicić termin ważności bonów otrzymywanych po zwrocie butelek i puszek. To jednak nie wszystko. Sprawdź, co może się zmienić.

Kolejki do recyklatów

System kaucyjny działa w Polsce od 1 października 2025 roku. Początkowo korzystało z niego niezbyt dużo osób, teraz jednak stał się bardzo popularny, a kolejki do recyklatów to obecnie bardzo częsty widok. Do końca lipca bieżącego roku Polacy zwrócili już ponad 3 miliardy opakowań objętych kaucją.

Rośnie także liczba punktów, w których można oddać opakowania. W całej Polsce działa już ponad 60 tys. punktów zbiórki, w tym około 17,5 tys. automatów kaucyjnych.

System nie jest jednak bez wad, a wraz z nim słychać głosy niezadowolonych. Na niektóre z nich już teraz odpowiada Ministerstwo Klimatu i Środowiska, które zapowiedziało zmiany. Najważniejsze dotyczyć będą bonów i ich terminu ważności.

Bony kaucyjne będą ważne dłużej

Jak się okazuje, dużym problemem systemu kaucyjnego w obecnej formie jest krótki termin ich realizacji, który w wielu sklepach wynosi 30 dni. Teraz ma się to zmienić.

Ważność bonów kaucyjnych ma zostać ustawowo wydłużona, a zasady mają być takie same niezależnie od sklepu czy operatora systemu. Konkretna

długość nowego terminu nie została jeszcze jednak ustalona.

- To, nad czym się również pochylamy, to jest ważność bonu, w czasie którego można ten bon zrealizować. Chcemy ten okres wydłużyć i przede wszystkim ustandaryzować - zapowiedziała wiceministra klimatu i środowiska Anita Sowińska.

Na razie nie wiadomo, ile dokładnie będzie wynosił nowy termin ważności bonów. Minister-

stwo prowadzi analizy, które mają zakończyć się we wrześniu 2026 roku. Dopiero wtedy mają zostać przedstawione szczegóły planowanych zmian.

Dodatkowo ministerstwo poinformowało, że sklepy nie powinny odmawiać wypłaty kaucji. Dotyczy to również sytuacji, w której klient nie chce wykorzystać bonu podczas zakupów, lecz chce odzyskać należną mu kwotę.

Co z „małpkami”?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozważa również rozszerzenie systemu kaucyjnego o jednorazowe butelki szklane, w tym m.in.

„małpki”. Ministerstwo zapowiada rozpoczęcie prac legislacyjnych nad włączeniem tego rodzaju opakowań do systemu jesienią.

Zmiana będzie wiązała się z wieloma wyzwaniem dla sklepów, producentów i operatorów. W związku z tym resort zapowiada odpowiedni okres przejściowy, który pozwoli przygotować system do nowych zasad.

Jak działa system kaucyjny w Polsce

Obecnie system kaucyjny obejmuje:

- jednorazowe butelki plastikowe na napoje do 3 litrów,
- metalowe puszki na napoje do 1 litra,
- szklane butelki wielokrotnego użytku do 1,5 litra.

W przypadku plastikowych butelek i puszek kaucja wynosi 50 groszy, natomiast za objęte systemem szklane butelki wielokrotnego użytku pobierana jest kaucja w wysokości 1 zł. ©®

FOT. JAN JELEŃSKI

Butelki z kaucją i puszki aluminiowe nie trafią już do samorządów

TWOJE LOKALNE BIURO NIERUCHOMOŚCI

ABC DOM
— NIERUCHOMOŚCI —

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYNAJEM

ZNAMY PRUSZCZ GDAŃSKI I OKOLICE.
ZNAMY NIERUCHOMOŚCI.

690 250 230

ul. Wojciecha Kossaka 6B/3,
83-000 Pruszcz Gdański

Historia niezwykłej aktorki na Scenie Letniej Teatru Wybrzeże w Pruszczu Gdańskim

Kultura. Zdobyła Srebrną Palmę w Cannes za „Kanał” Andrzeja Wajdy, spotkała Marilyn Monroe i była nominowana do nagrody BAFTA. Wszystko wskazywało na to, że Teresa Iżewska stanie się międzynarodową gwiazdą kina.

Kinga Furtak

Zamiast światowej kariery przyszło zderzenie z rzeczywistością PRL. Po jednym wywiadzie władze zablokowały jej paszport, a droga do zagranicznych sukcesów została zamknięta.

Cannes otworzyło świat. PRL go zamknął

W 1957 roku „Kanał” Andrzeja Wajdy zdobył w Cannes Srebrną Palmę. 26-letnia Teresa Iżewska, odtwórczyni roli łączniczki „Stokrotki”, znalazła się w centrum uwagi światowych mediów. Fotorreporterzy, spotkania z gwiazdami kina i zainteresowanie zagranicznej prasy zapowiadały wielką karierę.

Kilka tygodni później wszystko się zmieniło. W wywiadzie dla francuskiego „France-Soir” dziennikarz przedstawił Iżewską jako „Kopciuszka polskiego filmu” i napisał o jej rzekomo bardzo niskich zarobkach. W Polsce tekst uznano za kompromitujący dla państwa. Aktorce zablokowano paszport, opóźniono wydanie dyplomu PWST, a gdy w 1959 roku została nominowana do nagrody BAFTA dla najbardziej obiecującej debutantki, nie mogła wyjechać do Londynu na uroczystość.

To był moment, który zahamował jej międzynarodową karierę.

Z gwiazdy kina do ról epizodycznych

Iżewska nadal występowała w filmach, m.in. „Bazie ludzie umarłych”, „Ranchu Teksas”, „Mansardzie” czy „Kryptonimie Nektar”. Były to jednak głównie role drugoplanowe i epizodyczne, nieporównywalne z sukcesem „Kanału”.

Drugie życie w Gdańsku

W 1964 roku aktorka trafiła do Gdańska i rozpoczęła najdłuższy etap swojej kariery. Przez 18 lat była związana z Teatrem Wybrzeże, gdzie zagrała co najmniej 34 role. Występowała w sztukach Ajschylosa, Szekspira, Molière’a, Wyspiańskiego, Witkacego, Mrożka, Gombrowicza i Różewicza.

Gdańsk stał się jej drugim domem. Spacerowała po Oliwie, była w Sopocie, odwiedzała kina, muzea i kawiarnie. Interesowała się filozofią, pisała wiersze i uczyła się języka greckiego, by czytać Epi-kura w oryginale.

„Nie tylko Stokrotka”

To właśnie tę mniej znaną Teresę Iżewską ma przypomnieć nowa wystawa przygotowana przez Instytut Strat Wojennych im. Jana Karckiego, Teatr Wybrzeże i Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Jej premiera odbyła się 14 sierpnia o godz. 20 na Scenie Letniej Teatru Wybrzeże w Pruszczu Gdańskim. Trzy instytucje połączyły siły, aby przywrócić pamięć o aktorce, której talent i dorobek nie znalazły należnego miejsca w zbiorowej pamięci.

Wystawa ma pokazać Iżewską nie tylko jako bohaterkę „Kanału”, ale jako wszechstronną artystkę i intelektualistkę. Ekspozycja prowadzi przez całe jej życie – od dzieciństwa na warszawskim Targówku i doświadczeń wojny, przez sukces w Cannes, po lata pracy teatralnej w Trójmieście i tragiczny finał życia.

Zaprezentowane zostaną m.in. nieznane fotografie aktorki oraz artystyczne interpretacje jej postaci autorstwa krakowskiej malarki Martyny Holdy.

– Teresa Iżewska jest przykładem artystki, której talent został dostrzeżony przez świat, ale której kariera została brutalnie ograniczona przez rzeczywistość polityczną będącą skutkiem II wojny światowej. Przywracanie pamięci o takich postaciach jest jednym z ważnych elementów naszej misji. Chcemy nie tylko opowiedzieć historię Iżewskiej, ale także przypomnieć, jak wiele polskiej kultury utraciliśmy w wyniku decyzji podjętych z powodów politycznych – mówi Bartosz Gondek, dyrektor Instytutu Strat Wojennych im. Jana Karckiego.

– Teresa Iżewska pozostawiła w Teatrze Wybrzeże ważną część swojego artystycznego życia. Przez 18 lat była częścią naszego

Stokrotka Teresa Iżewska

kwiat polskiego kina,
któremu nie dane
było rozkwitnąć

W 2026 roku Teatr Wybrzeże obchodzi jubileusz 80-lecia. To okazja do przypomnienia wybitnej, lecz zapomnianej aktorki Teresy Iżewskiej, która przez 18 lat występowała na trójmiejskiej scenie i mieszkała w Gdańsku. Czas przywrócić jej należne miejsce w historii polskiego filmu i teatru. Jej losy: śmierć ojca, utrata domu i wyjazd z rodzinnego miasta to negatywne i długotrwałe konsekwencje wojny, jakich doświadczyły tysiące polskich rodzin po 1945 r. Uwarunkowania PRL sprawiły, że odtwórczyni głównej roli w filmie nagrodzonym Srebrną Palmą w Cannes nie otrzymała nigdy szansy zaistnienia w światowym kinie.

Kuratorzy
dr Bartosz Gondek i Maciej Replewicz
Ilustracje, opracowanie graficzne
Martyna Holda
Koordynacja projektu
Antoni Klimko
Pracownia Malarstwa
Malgorzata Stanekowska-Wygrodzka

Wystawa „Nie tylko Stokrotka” przypomina życie i karierę Teresy Iżewskiej - aktorki „Kanału” Andrzeja Wajdy, której międzynarodową karierę przerwały decyzje władz PRL

zespołu, tworząc role w repertuarze obejmującym zarówno klasykę, jak i najważniejszą współczesną dramaturgię. Cieszymy się, że możemy dziś przypomnieć tę niezwykłą aktorkę i pokazać ją nie tylko jako „Stokrotkę” z „Kanału”, ale przede wszystkim jako wybitną artystkę sceny – mówi Adam Orzechowski, dyrektor Teatru Wybrzeże.

– Gdańsk i całe Trójmiasto mają swoją pamięć kulturową, którą tworzą nie tylko wielkie wydarzenia, ale przede wszystkim ludzie. Teresa Iżewska była osobą niezwykłą, a jej związki z Gdańskiem zasługują na przypomnienie i naukowe opracowanie. Cieszymy się, że Gdańskie Towarzystwo Na-

ukowe może być częścią inicjatywy, która łączy pamięć, kulturę i badania nad historią naszego regionu – mówi prof. dr hab. Maria Mendel, reprezentująca Zarząd Gdańskiego Towarzystwa Naukowego.

Premiera w roku jubileuszu Teatru Wybrzeże

Premiera wystawy odbyła się w szczególnym momencie – w 2026 roku Teatr Wybrzeże obchodzi 80-lecie działalności. Scena Letnia w Pruszczu Gdańskim, największa tego typu scena teatralna w Polsce, może pomieścić około 2000 widzów.

Organizatorzy zapowiadają kolejne prezentacje ekspozycji, m.in.

w foyer Teatru Wybrzeże oraz w innych miejscach Gdańska i Gdyni. W przyszłym roku w „Roczniku Gdańskim” ma ukazać się obszerna publikacja naukowa poświęcona aktorce.

Historia Teresy Iżewskiej to opowieść o talencie, który zachwycił świat, lecz którego pełny rozwój zatrzymała polityka. To także historia artystki, która po utracie szansy na międzynarodową karierę odnalazła swoje miejsce na Wybrzeżu.

Przez lata pamiętano głównie jej „Stokrotkę” z „Kanału”. Wystawa przypominała Teresę Iżewską – aktorkę, artystkę i kobietę, której życie mogło potoczyć się zupełnie inaczej. ©©

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Zwykłe gospodarstwo skrywało niezwykły zabytek! Nashorn brał udział w walkach o Gdańsk

Kinga Furtak

● Sensacyjne znalezisko, uznawane za pierwszą od lat tak spektakularną pozostałość niemieckiego pojazdu pancernego broniącego Gdańska i okolic, trafiło do Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu. To odkrycie, które zelektryzowało zarówno pasjonatów historii, jak i ekspertów zajmujących się II wojną światową.

Mowa o komorze zamkowej oraz fragmentach działa samobieżnego Nashorn kaliber 88 mm - legendarnego niszczyciela na wyposażeniu czołgów III Rzeszy.

● Artefakty zostały odnalezione przez odkrywców z Pruszczańskiego Stowarzyszenia Historyczno-Poszukiwawczego Faktoria i należą dziś do absolutnie unikatowych śladów niemieckiej broni pancernej użytej podczas walk o Gdańsk w 1945 roku - podkreśla Sylwia Modzelewska, podinspektor Referatu Ekspozycji i Dziedzictwa Kulturowego w Urzędzie Miasta Pruszcza Gdański. - Jeszcze w kwietniu tego roku można je było oglądać na wystawie organizowanej przez Referat Ekspozycji i Dziedzictwa Kulturowego Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego.

Historyczne odkrycie z Pomorza w muzeum

Wśród przedmiotów wydobytych po dekadach z ziemi właśnie fragmenty Nashorna wzbudziły największe emocje. Teraz kierownik referatu dr Bartosz Gondek wraz z przedstawicielami stowarzyszenia przewieźli znalezisko do Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu, które jest wyspecjalizowanym oddziałem Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.

Decyzja o przekazaniu eksponatu zapadła po rozmowach pruszczańskich historyków i eksploratorów z kierownikiem placówki, pułkownikiem Tomaszem Ogrodnikiem.

● Mamy do czynienia z komorą zamkową oraz elementami działa samobieżnego Nashorn 88 mm, które brało udział w walkach w marcu 1945 roku na terenie powiatu gdańskiego. To prawdziwa sensacja historyczna. Tych niezwykle skutecznych niszczycieli czołgów wyprodukowano jedynie 494 egzemplarze - mówi dr Bartosz Gondek. - Biorąc pod uwagę unikatowość konstrukcji, wagę znaleziska można lokować nawet przy tak

Odkrycia dokonali członkowie Pruszczańskiego Stowarzyszenia Historyczno-Poszukiwawczego Faktoria

Komora zamkowa Nashorn kaliber 88 mm - legendarnego niszczyciela na wyposażeniu czołgów

spektakularnym wydarzeniu, jak wyciągnięcie z morza w 2007 roku niszczyciela czołgów Jagdpanzer.

Nashorn był jednym z najgroźniejszych pogromców czołgów II wojny światowej. Jego największym atutem było legendarne działo 8,8 cm PaK 43/1 L/71 - broń budząca postrach na wszystkich frontach Europy.

● Pojazd ten był zdolny do niszczenia alianckich czołgów z dystansu przekraczającego 4000 metrów, zanim przeciwnik znalazł się w zasięgu skutecznego ognia - wyjaśnia pułk. Tomasz Ogrodnik. - To niezwykle cenne znalezisko wzbogaci kolekcję poznańskiego muzeum, dysponującego jedną z największych w Polsce ekspozycji pojazdów opancerzonych i czołgów. Zbiory obejmują około 230 eksponatów, w tym 75 pojazdów pochodzących z różnych części świata, wśród których znajdują się liczne unikatowe i rzadko spotykane maszyny.

Walki o Pomorze i tajemnica spod stodoły

Wraz ze zbliżaniem się od wschodu frontem radzieckim Niemcy stra-

Historia. Spoczywały w ukryciu pod starą stodołą, skrywając jedną z najbardziej niezwykłych historii związanych z walkami o Trójmiasto.

tedzy podejmowali działania mające na celu zabezpieczenie tych terenów, a w ostateczności - utrudnienie przemieszczania się wojsk w kierunku Gdańska. W tym celu, na przełomie lutego i marca 1945 roku, podjęto decyzję o zalaniu znacznych obszarów Żuław. Podmokły i równinny charakter tego regionu już wcześniej utrudniał prowadzenie działań z użyciem ciężkiego sprzętu artyleryjskiego. W efekcie areną walk późnej zimy i wczesnej wiosny 1945 roku stały się przede wszystkim tereny położone w zachodniej, wyżynnej części dzisiejszego powiatu gdańskiego. To właśnie tam koncentrowały się również poszukiwania prowadzone przez grupę Faktoria.

● Z niemieckich przekazów wynika, że podczas walk o Pruszcza Gdański, w rejonie Mierzeszyna, operowały trzy Nashorny, prowadząc ostrzał sowieckich pojazdów z dystansu około 1200 metrów - mówi Adam Brzozowski, jeden z inicjatorów Pruszczańskiego Stowarzyszenia Historyczno-Poszukiwawczego Faktoria. - Sowieci wspominali nawet o pięciu takich pojazdach poruszających się na linii Juszkowo-Goszyn. Jeden z nich został porzucony na terenie gminy Kolbudy po nagłej awarii silnika, a po wojnie pocięto go na złom. W jednym z gospodarstw przez lata zachował się korpus zamka armaty przeciwpancernej 88 mm, wykorzystywany jako... kowadło. Zachowały się również drzwi i drobne elementy pojazdu.

Gdy ocalałe części trafiły w ręce eksploratorów, niemal od razu udało się ustalić ich pochodzenie. Świadomość, że mają do czynienia z wyjątkowym świadectwem historii walk o Pomorze, sprawiła, że zdecydowali się przekazać znalezisko do muzeum. To jedna z fundamentalnych zasad działalności stowarzyszenia, które powstało w marcu 2023 roku - wszystkie poszukiwania prowadzone są legalnie, a odkryte artefakty trafiają do instytucji zajmujących się ochroną dziedzictwa historycznego.

Skuteczność Nashorna oraz ich niewielka liczba sprawiły, że dziś uznawany jest przez pasjonatów militariów za pojazd równie legendarny jak Panther, Tiger czy Ferdinand/Elefant. Każdy odnaleziony fragment takiej maszyny traktowany jest jako bezcenny świadek historii. ©©

HPV można wyprzedzić - szczepienia i nowy test pomagają zapobiegać nowotworom

Kamila Kubik

Co zrobić, by skutecznie chronić się przed nowotworami związanymi z wirusem brodawczaka ludzkiego? Zdrowie, a nawet życie może uratować profilaktyka. Czym więc jest wirus HPV, dlaczego warto zaszczepić dzieci przeciw zakażeniu oraz jakie korzyści daje nowy, bezpłatny test HPV HR, mówiła podczas dyżuru w Strefie Porad „Dziennika Bałtyckiego” Monika Kierat, rzeczniczka prasowa Pomorskiego Oddziału NFZ.

Czym jest wirus HPV

HPV, czyli wirus brodawczaka ludzkiego, to jedna z najczęstszych infekcji przenoszonych drogą płciową. Niektóre jego typy mogą prowadzić do rozwoju raka szyjki macicy, a także nowotworów pochwy i sromu u kobiet, prącia u mężczyzn oraz odbytu, jamy ustnej, gardła i okolic głowy oraz szyi u obu płci.

Znanych jest ponad 200 typów wirusa HPV. Część z nich powoduje jedynie łagodne zmiany skórne i brodawki, natomiast typy wysokiego ryzyka mogą wywoływać zmiany przednowotworowe i nowotwory. Dlatego tak ważne są szczepienia oraz regularne badania profilaktyczne.

Rozmawiajmy z dziećmi o zagrożeniach i profilaktyce zdrowotnej

Dlaczego warto zaszczepić się przeciw HPV

- Szczepienie przeciw wirusowi HPV to najskuteczniejszy sposób ochrony przed zakażeniem i chorobami, które może ono wywołać. Wirus przenosi się głównie drogą płciową, a jego najbardziej niebezpieczne typy odpowiadają za rozwój wielu nowotworów - mówi Monika Kierat, rzeczniczka prasowa Pomorskiego Oddziału NFZ.

Zaszczepienie dziewcząt i chłopców najlepiej zaplanować jeszcze

przed rozpoczęciem przez młode osoby aktywności seksualnej.

Test HPV HR to nowy standard w profilaktyce raka szyjki macicy

Jednym z najczęściej diagnozowanych nowotworów związanych z zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) jest rak szyjki macicy. Dobra wiadomość jest taka, że chorobie można skutecznie zapobiegać dzięki regularnym badaniom profilaktycznym - im wcześniej wykryte zostaną

zmiany lub obecność wirusa, tym większa szansa na skuteczne leczenie i uniknięcie rozwoju nowotworu.

Od 1 sierpnia 2026 roku tradycyjną cytologię zastępuje nowoczesny test HPV HR, który pozwala wykryć obecność wirusa brodawczaka ludzkiego wysokiego ryzyka - odpowiedniego za większość przypadków raka szyjki macicy.

- Badanie jest bezpłatne dla kobiet w wieku od 25 do 64 lat i nie wymaga skierowania.

Znanych jest ponad 200 typów wirusa HPV. Typy wysokiego ryzyka mogą wywoływać zmiany przednowotworowe i nowotwory.

- Samo pobranie materiału trwa zaledwie kilka minut i przebiega podobnie jak podczas cytologii.

Największą zaletą testu HPV HR jest jego wysoka skuteczność. Badanie wykrywa obecność wirusa, zanim dojdzie do zmian nowotworowych w komórkach szyjki macicy. Dzięki temu możliwe jest wcześniejsze objęcie pacjentki odpowiednią opieką i zapobieganie rozwojowi choroby. W porównaniu z klasyczną cytologią test HPV HR cechuje się znacznie większą czułością. Oznacza to mniejsze ryzyko uzyskania wyniku fałszywie ujemnego, czyli sytuacji, w której badanie nie wykazuje zagrożenia mimo rozwijających się zmian.

- Dodatkowym atutem jest to, że z jednej pobranej próbki można wykonać dwa badania. Jeśli wynik testu HPV HR okaże się dodatni, laboratorium automatycznie przeprowadzi cytologię na podłożu płynnym (LBC). Pacjentka nie musi ponownie zgłaszać się na pobranie materiału - podpowiada Monika Kierat.

Regularna profilaktyka pozostaje najskuteczniejszym sposobem ochrony przed rakiem szyjki macicy. Kilka minut poświęconych na badanie może mieć ogromne znaczenie dla zdrowia i pozwala wykryć zagrożenie na etapie, gdy jest ono w pełni uleczalne. ©©

Pracujesz dłużej? Każdy kolejny rok pracy znacznie zwiększa emeryturę

Redakcja

Tylko w ciągu ostatnich 10 lat liczba pracujących emerytów wzrosła o niemal 53 proc. Każdy rok dłuższej aktywności zawodowej to wzrost przyszłego świadczenia średnio o ok. 8-12 proc.

W 2015 roku pracujących emerytów było 575,4 tys. Na koniec 2021 roku ich liczba wzrosła do 812,9 tys., na koniec grudnia 2023 roku osiągnęła 854 tys., a na koniec grudnia 2025 roku - 879,5 tys. Częściej dodatkowe zatrudnienie podejmują kobiety, które stanowią 58,2 proc. ogółu zatrudnionych seniorów. Województwo śląskie jest jedyne w Polsce, gdzie wśród pracujących emerytów przeważają mężczyźni - stanowią oni 51,5 proc. aktywnych zawodowo seniorów.

W tych branżach najczęściej pracują seniorzy

Co ciekawe, aż 17,2 proc. emerytów podejmuje zatrudnienie w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. To najpopularniejsza branża we wszystkich województwach.

Kolejne branże popularne wśród seniorów to:

- handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa samochodów,
- przetwórstwo przemysłowe,
- edukacja oraz
- działalność w zakresie usług administracyjnych i działalność wspierająca.

Pracujący emeryci najczęściej zatrudnieni są przez pracodawców na umowę o pracę, prowadzą działalność lub pracują na umowę zlecenie.

Prof. Witold Orłowski, główny doradca ekonomiczny PwC

w Polsce, zaznacza, że osoby zarabiające lepiej zazwyczaj mają ciekawszą pracę, mniej wyczerpującą fizycznie. Są więc skłonne dłużej pracować i zwiększyć swoją emeryturę. Natomiast ludzie z najniższymi dochodami liczą na to, że uzyskają gwarantowaną emeryturę minimalną. A to oznacza, że zupełnie nie opłaca im się dłużej pracować zwłaszcza, jeśli praca nie daje im satysfakcji.

Prof. Elżbieta Mączyńska, prezes honorowy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, dopowiada: - Podejmowaniu przez emerytów decyzji o dalszej pracy mogą sprzyjać też rosnące możliwości i popularność pracy zdalnej przynajmniej w niektórych przedsiębiorstwach, instytucjach czy branżach.

Aktywność zawodowa po przejściu na emeryturę pozwala zwiększyć dochody, ale też utrzymać kontakty społeczne

Liczy się każda składka

Z wyliczeń ZUS wynika, że każdy rok dłuższej aktywności zawodowej to wzrost przyszłego świadczenia średnio o ok. 8-12 proc. Zasadą jest, że dłuższa aktywność zawodowa, a tym samym dalsze opłacanie skła-

dek emerytalnych, powoduje, że wzrasta kwota składek zapisanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego. Dodatkowo kwota kapitału początkowego i składek zapisanych na indywidualnym koncie rośnie wskutek kolejnych waloryzacji. ©©

Archiwalne zdjęcia Pruszcza Gdańskiego. Tak wyglądało miasto

Historia. Pokazujemy Pruszcz Gdański na unikatowych fotografiach sprzed kilkudziesięciu lat. Najstarsze zdjęcie pochodzi z 1958 roku. Zobaczcie, jak wyglądało miasto 40, 50 i 60 lat temu - to budynki m.in. z ulic: Wojska Polskiego, Grunwaldzkiej, Krótkiej, Dworcowej, Chopina (cukrownia), Armii Krajowej i Kochanowskiego.

Dom przy ul. Grunwaldzkiej 12 z 1904 r. Fotografia z 1988 r.

Budynek mieszkalny przy ul. Grunwaldzkiej 21 z 1900 roku. Zdjęcie z 1986 r.

Dom przy ul. Krótkiej 6 z pierwszej połowy XIX wieku. Zdjęcie z 1988 r. Obecnie Dom Wiedemanna

Cukrownia - budynek pakowni z 1898 r. Fotografia z 1992 r.

Dom przy ulicy Wojska Polskiego 10 z początku XIX wieku. Fotografia z 1959 r.

SPRAWDŹ >>

poznaj-ibo.polskapress.pl

NADAJ OGŁOSZENIE

W TWOJEJ LOKALNEJ GAZECIE
BEZ WYCHODZENIA Z DOMU!

ibo
INTERNETOWE
BIURO OGŁOSZEŃ

DZIENNIK
BAŁTYCKI

oraz
ponad 100
innych gazet!

CARTER - CHODZEN

URODZINOWE OFERTY W TOYOTA CARTER - CHODZEN

KORZYŚCI NAWET DO 53 000 ZŁ

WYGRAJ TOYOTĘ AYGO X NA ROK

OFERTA NA WYBRANE MODELE TOYOTA

AKCJA TRWA DO 30 WRZEŚNIA

SPRAWDŹ ILE DOPŁACISZ DO NOWEJ TOYOTY!

UMÓW BEZPŁATNĄ WYCENĘ.
OTRZYMASZ OD NAS INDYWIDUALNĄ OFERTĘ WYMIANY.

ZESKANUJ KOD
LUB ZADZWOŃ: 58 575 55 50

WYDANIE BEZPŁATNE | SIERPIEŃ 2026

PARTNER WYDANIA

akademik
collegia

TABLICE MATEMATYCZNE

Wybrane wzory
matematyczne
na egzamin
maturalny

Drodzy maturzyści!

Tablice matematyczne to nic innego, jak zbiór najważniejszych, a zarazem najczęściej stosowanych wzorów, twierdzeń i własności matematycznych. Nie oszukujmy się, jest ich sporo. Dlatego cieszymy się, że mamy możliwość przygotowania ich dla Was w wygodnym formacie, dzięki czemu będziecie mogli z nich korzystać aż do matury. Wszystkie wzory zebrała i opracowała Centralna Komisja Edukacyjna. Mamy nadzieję, że dobrze je wykorzystacie i zdobędziecie wymarzone wyniki.

Trzymamy za Was kciuki.

Redakcja
naszemiasto.pl

Adres redakcji:

Wydawca: Polska Press Sp. z o.o., 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Spis treści

1. Wartość bezwzględna liczby	4
2. Potęgi i pierwiastki	4
3. Logarytmy	4, 6
4. Silnia. Współczynnik dwumianowy	6
5. Wzór dwumianowy Newtona	6
6. Wzory skróconego mnożenia	6
7. Funkcja kwadratowa	6, 8
8. Ciągi	8, 10
9. Trygonometria	10, 12, 14
10. Planimetria	14, 16, 17, 18, 20
11. Geometria analityczna na płaszczyźnie kartezjańskiej	20, 22, 24
12. Stereometria	24, 26
13. Kombinatoryka	26
14. Rachunek prawdopodobieństwa	26, 28
15. Parametry danych statystycznych	28, 30
16. Pochodna funkcji	30

PLANT TECHNOLOGY

FRESH PRODUCE

HATCHERY SOLUTIONS

(NON)-FOOD
WAREHOUSING
& INTRALOGISTICS

AUTOMATION | ROBOTICS | SOFTWARE

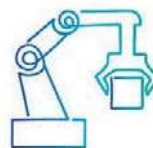
for a thriving tomorrow.

W Viscon Group dostarczamy innowacyjne rozwiązania o globalnym zasięgu w ponad 77 krajach, z centralą w Holandii i oddziałem w Słupsku.

Tworzymy świat, w którym ludzie, rośliny i zwierzęta mogą się rozwijać. Dzięki ponad 60-letniemu doświadczeniu na rynku rolno-spożywczym oraz najnowocześniejszym technologiom sprawiamy, że procesy produkcji żywności i rolnictwa są zrównoważone, opłacalne, skalowalne i przyjazne dla użytkownika.

Wspieramy naszych klientów w skalowaniu procesu produkcyjnego poprzez integrację inteligentnej automatyzacji, robotyki, rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji oraz śledzenia całego łańcucha dostaw. Naszym celem jest pomoc w uzyskaniu pełnej kontroli nad operacjami, przekształcając złożone wyzwania w inteligentne, przyszłościowe systemy produkcyjne.

**Projektujemy
Budujemy
Integrujemy**

Automatyzacja

Specjalizujemy się w rozwiązaniach automatyzacji, procesów obsługi i intralogistyki.

Oprogramowanie

Oferujemy pełną gamę modułów pomagających kontrolować, zarządzać i optymalizować produkcję.

Obsługa serwisowa

Wspieramy w całym cyklu życia produktu za pomocą szerokiej gamy rozwiązań serwisowych.

Viscon Twoje miejsce do rozwoju!

INŻYNIER PLC | INŻYNIER PROJEKTU

INŻYNIER PROJEKTANT | ELEKTROMONTER | MONTER

#thrivetogether

www.viscon.eu | www.viscon.pl

1. WARTOŚĆ BEZWZGLĘDNA LICZBY

- Wartość bezwzględną liczby rzeczywistej x definiujemy wzorem:

$$|x| = \begin{cases} x & \text{dla } x \geq 0 \\ -x & \text{dla } x < 0 \end{cases}$$

Liczba $|x|$ jest to odległość na osi liczbowej punktu x od punktu 0.

- Dla dowolnej liczby x mamy:

$$|x| \geq 0 \quad |x| = 0 \text{ wtedy i tylko wtedy, gdy } x = 0 \quad |-x| = |x|$$

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y mamy:

$$|x + y| \leq |x| + |y| \quad |x - y| \leq |x| + |y| \quad |x \cdot y| = |x| \cdot |y|$$

Ponadto, jeśli $y \neq 0$, to:

$$\left| \frac{x}{y} \right| = \frac{|x|}{|y|}$$

- Dla dowolnych liczb rzeczywistych a oraz $r \geq 0$ mamy:

$$\begin{aligned} |x - a| \leq r & \text{ wtedy i tylko wtedy, gdy } a - r \leq x \leq a + r \\ |x - a| \geq r & \text{ wtedy i tylko wtedy, gdy } x \leq a - r \text{ lub } x \geq a + r \end{aligned}$$

2. POTĘGI I PIERWIĄTKI

- Niech n będzie liczbą całkowitą dodatnią. Dla dowolnej liczby rzeczywistej a definiujemy jej n -tą potęgę:

$$a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ razy}}$$

- Pierwiastkiem arytmetycznym $\sqrt[n]{a}$ stopnia n z liczby $a \geq 0$ nazywamy liczbę $b \geq 0$ taką, że $b^n = a$.

W szczególności, dla każdej liczby rzeczywistej a prawdziwa jest równość:

$$\sqrt{a^2} = |a|$$

Jeżeli $a < 0$ oraz liczba n jest nieparzysta, to $\sqrt[n]{a}$ oznacza liczbę $b < 0$ taką, że $b^n = a$.

W zbiorze liczb rzeczywistych pierwiastki stopni parzystych z liczb ujemnych nie istnieją.

- Niech m, n będą liczbami całkowitymi dodatnimi. Definiujemy:

$$\text{– dla } a \neq 0: \quad a^{-n} = \frac{1}{a^n} \quad \text{oraz} \quad a^0 = 1$$

$$\text{– dla } a \geq 0: \quad a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$$

$$\text{– dla } a > 0: \quad a^{-\frac{m}{n}} = \frac{1}{\sqrt[n]{a^m}}$$

- Niech r, s będą dowolnymi liczbami rzeczywistymi. Jeśli $a > 0$ i $b > 0$, to:

$$\begin{aligned} a^r \cdot a^s &= a^{r+s} & (a^r)^s &= a^{r \cdot s} & \frac{a^r}{a^s} &= a^{r-s} \\ (a \cdot b)^r &= a^r \cdot b^r & \left(\frac{a}{b}\right)^r &= \frac{a^r}{b^r} \end{aligned}$$

Jeżeli wykładniki r, s są liczbami całkowitymi, to powyższe wzory obowiązują dla wszystkich liczb $a \neq 0$ i $b \neq 0$.

- Niech x, y będą dowolnymi liczbami rzeczywistymi.
Jeżeli $a \in (0, 1)$, to nierówność $a^x < a^y$ jest równoważna nierówności $x > y$.
Jeżeli $a \in (1, +\infty)$, to nierówność $a^x < a^y$ jest równoważna nierówności $x < y$.

3. LOGARYTMY

- Niech $a > 0$ i $a \neq 1$. Logarytmem $\log_a b$ liczby $b > 0$ przy podstawie a nazywamy wykładnik c potęgi, do której należy podnieść a , aby otrzymać b :

$$\log_a b = c \quad \text{wtedy i tylko wtedy, gdy} \quad a^c = b$$

Równoważnie:

$$a^{\log_a b} = b$$

- Dla dowolnych liczb rzeczywistych $x > 0, y > 0$ oraz r prawdziwe są równości:

$$\begin{aligned} \log_a (x \cdot y) &= \log_a x + \log_a y & \log_a x^r &= r \cdot \log_a x \\ \log_a \left(\frac{x}{y}\right) &= \log_a x - \log_a y \end{aligned}$$

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

Kurs przygotowawczy z matematyki

MATURA 2027

w Centrum Matematyki Politechniki Gdańskiej

Zapisy na kurs/
przydatne wzory:

#CentrumMatematyki

cm@pg.edu.pl

tel. 662 229 035

Wzór na zamianę podstawy logarytmu:

jeżeli $a > 0$, $a \neq 1$, $b > 0$, $b \neq 1$ oraz $c > 0$, to

$$\log_b c = \frac{\log_a c}{\log_a b}$$

W szczególności:

$$\log_a b = \frac{1}{\log_b a}$$

Zapisy $\log x$ oraz $\lg x$ oznaczają $\log_{10} x$.

4. SILNIA. WSPÓŁCZYNNIK DWUMIANOWY

- Silnią liczby całkowitej dodatniej n nazywamy iloczyn kolejnych liczb całkowitych od 1 do n włącznie:

$$n! = 1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot n$$

Ponadto przyjmujemy umowę, że $0! = 1$.

Dla dowolnej liczby całkowitej $n \geq 0$ prawdziwa jest równość:

$$(n+1)! = n! \cdot (n+1)$$

- Dla liczb całkowitych n, k spełniających warunki $0 \leq k \leq n$ definiujemy współczynnik dwumianowy $\binom{n}{k}$ (symbol Newtona):

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Prawdziwe są równości:

$$\binom{n}{k} = \frac{n(n-1)(n-2) \cdot \dots \cdot (n-k+1)}{k!}$$

$$\binom{n}{0} = 1 \quad \binom{n}{1} = n \quad \binom{n}{n-1} = n \quad \binom{n}{n} = 1$$

$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k} \quad \binom{n}{k} + \binom{n}{k+1} = \binom{n+1}{k+1}$$

5. WZÓR DWUMIANOWY NEWTONA

Dla dowolnej liczby całkowitej dodatniej n oraz dla dowolnych liczb rzeczywistych a, b mamy:

$$(a+b)^n = \binom{n}{0}a^n + \binom{n}{1}a^{n-1}b + \dots + \binom{n}{k}a^{n-k}b^k + \dots + \binom{n}{n-1}ab^{n-1} + \binom{n}{n}b^n$$

Dla dowolnej liczby całkowitej dodatniej n oraz dla dowolnych liczb rzeczywistych a, b :

$$(a-b)^n = \binom{n}{0}a^n - \binom{n}{1}a^{n-1}b + \dots + (-1)^k \binom{n}{k}a^{n-k}b^k + \dots + (-1)^n \binom{n}{n}b^n$$

6. WZORY SKRÓCONEGO MNOŻENIA

Dla dowolnych liczb rzeczywistych a, b :

$$\begin{aligned} (a+b)^2 &= a^2 + 2ab + b^2 & (a+b)^3 &= a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3 \\ (a-b)^2 &= a^2 - 2ab + b^2 & (a-b)^3 &= a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3 \end{aligned}$$

Dla dowolnej liczby całkowitej dodatniej n oraz dowolnych liczb rzeczywistych a, b mamy:

$$a^n - b^n = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + \dots + a^{n-k}b^{k-1} + \dots + ab^{n-2} + b^{n-1})$$

W szczególności:

$$\begin{aligned} a^2 - b^2 &= (a-b)(a+b) & a^2 - 1 &= (a-1)(a+1) \\ a^3 - b^3 &= (a-b)(a^2 + ab + b^2) & a^3 - 1 &= (a-1)(a^2 + a + 1) \\ a^3 + b^3 &= (a+b)(a^2 - ab + b^2) & a^3 + 1 &= (a+1)(a^2 - a + 1) \\ a^n - 1 &= (a-1)(a^{n-1} + a^{n-2} + \dots + a + 1) \end{aligned}$$

7. FUNKCJA KWADRATOWA

- Wyróżnikiem Δ trójmianu kwadratowego $ax^2 + bx + c$ ($a \neq 0$, $b, c \in \mathbb{R}$) zmiennej rzeczywistej x nazywamy liczbę

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

- Postać ogólna funkcji kwadratowej: $f(x) = ax^2 + bx + c$, $a \neq 0$, $b, c \in \mathbb{R}$, $x \in \mathbb{R}$.

Tu się po prostu dobrze studiuje

WYBIERZ UNIWERSYTET MORSKI W GDYNI

umg.edu.pl

**WYDZIAŁ
ELEKTRYCZNY**
we.umg.edu.pl

**WYDZIAŁ
INFORMATYKI**
wi.umg.edu.pl

**WYDZIAŁ
MECHANICZNY**
wm.umg.edu.pl

**WYDZIAŁ
NAWIGACYJNY**
wn.umg.edu.pl

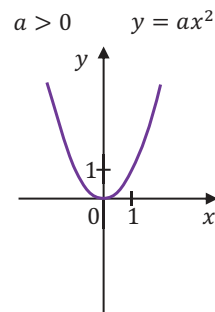
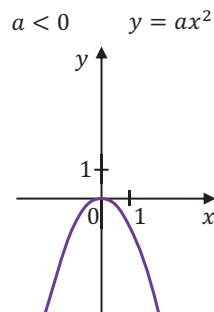

**WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA
I NAUK O JAKOŚCI**
wznj.umg.edu.pl

- Wykresem funkcji kwadratowej jest parabola o wierzchołku w punkcie

$$W = (p, q) \text{ gdzie } p = -\frac{b}{2a}, \quad q = -\frac{\Delta}{4a}$$

Gdy $a < 0$, to ramiona paraboli skierowane są ku dołowi. Gdy $a > 0$, to ramiona paraboli skierowane są ku górze.

- Liczba miejsc zerowych funkcji kwadratowej $f(x) = ax^2 + bx + c$

(liczba pierwiastków trójmianu kwadratowego, liczba rzeczywistych rozwiązań równania kwadratowego $ax^2 + bx + c = 0$) zależy od wyróżnika Δ :

- jeżeli $\Delta > 0$, to funkcja kwadratowa ma dwa miejsca zerowe (trójmian kwadratowy ma dwa różne pierwiastki rzeczywiste, równanie kwadratowe ma dwa rozwiązania rzeczywiste):

$$x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \quad x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$$

- jeżeli $\Delta = 0$, to funkcja kwadratowa ma dokładnie jedno miejsce zerowe (trójmian kwadratowy ma jeden pierwiastek, równanie kwadratowe ma dokładnie jedno rozwiązanie rzeczywiste):

$$x_1 = x_2 = -\frac{b}{2a}$$

- jeżeli $\Delta < 0$, to funkcja kwadratowa nie ma miejsc zerowych (trójmian kwadratowy nie ma pierwiastków rzeczywistych, równanie kwadratowe nie ma rozwiązań rzeczywistych).

- Postać kanoniczna funkcji kwadratowej:

$$f(x) = a(x - p)^2 + q$$

- Jeżeli $\Delta \geq 0$, to funkcję kwadratową można przestawić w postaci iloczynowej

$$f(x) = a(x - x_1)(x - x_2)$$

- Wzory Viète'a

Jeżeli $\Delta \geq 0$, to

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} \quad x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$$

8. CIĄGI

- Wzór na n -ty wyraz ciągu arytmetycznego (a_n), określonego dla $n \geq 1$, o pierwszym wyrazie a_1 i różnicy r :

$$a_n = a_1 + (n - 1)r$$

- Wzory na sumę S_n początkowych n wyrazów ciągu arytmetycznego:

$$S_n = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n \quad S_n = \frac{2a_1 + (n - 1)r}{2} \cdot n$$

- Dla sąsiednich wyrazów ciągu arytmetycznego (a_n) prawdziwa jest równość:

$$a_n = \frac{a_{n-1} + a_{n+1}}{2} \text{ dla } n \geq 2$$

- Wzór na n -ty wyraz ciągu geometrycznego (a_n), określonego dla $n \geq 1$, o pierwszym wyrazie a_1 i ilorazie q :

$$a_n = a_1 \cdot q^{n-1} \text{ dla } n \geq 2$$

- Wzory na sumę S_n początkowych n wyrazów ciągu geometrycznego:

$$S_n = a_1 \cdot \frac{1 - q^n}{1 - q} \text{ dla } q \neq 1 \quad S_n = n \cdot a_1 \text{ dla } q = 1$$

Pierwsza wizyta u lekarza ginekologa

jest ważnym etapem w rozwoju dziewczynki. To początek jej drogi do samodzielnego dbania o swoje zdrowie i okazja do zweryfikowania wiedzy u profesjonalisty.

Kiedy?

Dziewczyna powinna odbyć swoją pierwszą rutynową wizytę u lekarza ginekologa dziecięcego w wieku 11-13 lat. Jest to wiek, w którym zazwyczaj rozpoczyna się miesiączkowanie.

Prawa pacjentki w wieku 16-17 lat.

Jeśli pacjentka jest niepełnoletnia, ale ma skończone 16 lat, ma prawo decydować o swoim leczeniu. Decyzja nie należy już tylko do jej opiekuna prawnego. Pacjentka w tym wieku (16-17 lat) powinna otrzymać informacje o swoim stanie zdrowia w sposób przystępny i zrozumiały. Lekarz zarówno jej, jak i jej przedstawicielowi ustawowemu (rodzic, opiekun), przedstawia informacje o badaniu, działaniach profilaktycznych i ewentualnym leczeniu.

Zapamiętaj!

Do lekarza ginekologa nie potrzeba skierowania. Dziewczyna zgłasza się do poradni z opiekunem prawnym, który musi się wylegitymować.

PORADNIA GINEKOLOGICZNA

Umów wizytę u wybranego specjalisty

lek. Krzysztof Mieczkowski

lek. Paulina Piliszczuk

W poradniach przyjmują również:

SŁUPSK, UL. 11 LISTOPADA 7: lek. Dariusz Kuś, lek. Sławomir Kaliński, lek. Jacek Święch

SŁUPSK, UL. W. ŁOKIETKA 6: lek. Marek Piliszczuk, lek. Jacek Piliszczuk

Numery telefonów i harmonogramy dostępne na www.spmzoz-slupsk.pl

- USŁUGI FINANSOWANE PRZEZ NFZ
- BEZPŁATNY, OGÓLNODOSTĘPNY PARKING
- POPOŁUDNIOWE GODZINY WIZYT
- NOWOCZESNE WYPOSAŻENIE
- DOGODNY DOJAZD KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ

 /spmzozwslupsku

Poradnia
ul. 11 Listopada 7

Poradnia
ul. W. Łokietka 6

- Dla sąsiednich wyrazów ciągu geometrycznego (a_n) prawdziwa jest równość:

$$(a_n)^2 = a_{n-1} \cdot a_{n+1} \quad \text{dla } n \geq 2$$

- Suma wyrazów nieskończonego ciągu geometrycznego

Dany jest nieskończony ciąg geometryczny (a_n) , określony dla $n \geq 1$, o ilorazie q . Niech (S_n) oznacza ciąg sum początkowych wyrazów ciągu (a_n) , to znaczy ciąg określony wzorem $S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ dla $n \geq 1$.

Jeżeli $|q| < 1$, to ciąg (S_n) ma granicę równą

$$S = \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1 - q}$$

Granicę tę nazywamy sumą wszystkich wyrazów ciągu (a_n) .

- Twierdzenie o granicy sumy, różnicy, iloczynu i ilorazu ciągów zbieżnych

Jeżeli ciągi (a_n) i (b_n) , określone dla każdej liczby naturalnej $n \geq 1$, są zbieżne i $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$ oraz $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$, to ciągi $(a_n + b_n)$, $(a_n - b_n)$, $(a_n \cdot b_n)$ są zbieżne, a ponadto

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = a + b \quad \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - b_n) = a - b \quad \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = a \cdot b$$

Jeżeli ponadto $b_n \neq 0$ dla $n \geq 1$ oraz $b \neq 0$, to ciąg $(\frac{a_n}{b_n})$ jest zbieżny i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a_n}{b_n} \right) = \frac{a}{b}$$

- Twierdzenie o trzech ciągach

Jeżeli wyrazy ciągów (a_n) , (b_n) i (c_n) , określonych dla $n \geq 1$, spełniają nierówność $a_n \leq b_n \leq c_n$ dla $n \geq 1$, a ciągi (a_n) i (c_n) są zbieżne do wspólnej granicy

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = g$, to ciąg (b_n) jest zbieżny, a ponadto $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = g$.

- Procent składany

Jeżeli kapitał początkowy K_0 złożymy na okres n lat na lokacie bankowej, której oprocentowanie wynosi $p\%$ w skali rocznej, a kapitalizacja odsetek następuje po upływie każdego roku trwania lokaty, to kapitał końcowy K_n jest określony wzorem:

$$K_n = K_0 \cdot \left(1 + \frac{p}{100}\right)^n$$

- Wybrane granice

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a} = 1 \quad \text{dla każdego } a > 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} q^n = 0 \quad \text{dla każdego } q \in (-1, 1)$$

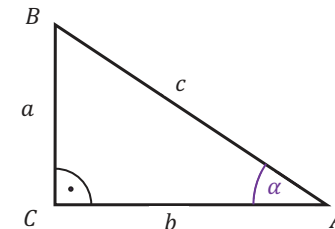
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^k} = 0 \quad \text{dla każdego } k > 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^k = +\infty \quad \text{dla każdego } k > 0$$

9. TRYGNOMETRIA

- Definicje funkcji trygonometrycznych kąta ostrego w trójkącie prostokątnym

$$\begin{aligned} \sin \alpha &= \frac{a}{c} \\ \cos \alpha &= \frac{b}{c} \\ \operatorname{tg} \alpha &= \frac{a}{b} \end{aligned}$$

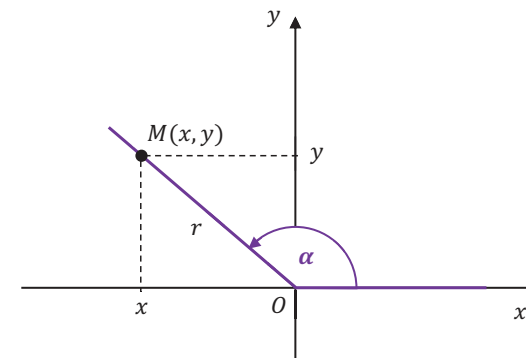

- Definicje funkcji trygonometrycznych dowolnego kąta

$$\begin{aligned} \sin \alpha &= \frac{y}{r} \\ \cos \alpha &= \frac{x}{r} \\ \operatorname{tg} \alpha &= \frac{y}{x}, \quad \text{o ile } x \neq 0 \end{aligned}$$

gdzie

$$r = |OM| = \sqrt{x^2 + y^2} > 0$$

POLSKO-JAPANESE AKADEMIA
TECHNIK KOMPUTEROWYCH
FILIA W GDAŃSKU

Nr 1 wśród
niepublicznych
uczelni
technicznych
wg Rankingu
Perspektywy 2026

Absolwenci
informatyki
w PJATK należą
do najlepiej
zarabiających
wg ELA

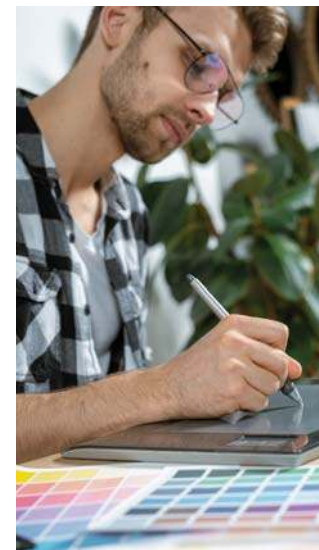
DOŁĄCZ DO NAS!

STUDIUM
W PJATK
W GDAŃSKU!

- pracuj w zawodzie już podczas studiów!
- bądź AI-ready
- osiągnij sukces w świecie IT | sztuki | biznesu

Studiuuj w PJATK Gdańsk! ↓

- ◇ Praktyczne podejście do zajęć – nasi wykładowcy łączą akademicką wiedzę z doświadczeniem biznesowym.
- ◇ Ściśle współpracujemy z firmami z sektora IT i kreatywnego.
- ◇ Wsparcie w rozwoju kariery już na studiach – warsztaty i webinary z ekspertami, wizyty studyjne, targi pracy.
- ◇ Nowocześnie wyposażone laboratoria komputerowe oraz pracownie warsztatowe.
- ◇ Koła Naukowe, dzięki którym możesz rozwijać swoje zainteresowania i tworzyć niesamowite projekty razem z innymi pasjonatami.
- ◇ Kultura Japonii – język japoński dla chętnych, wykłady z historii i kultury Japonii, coroczny festiwal Japoński.

INFORMATYKA

Studia: I stopnia, profil praktyczny

Tryb: stacjonarny, niestacjonarny

GRAFIKA

Studia: I stopnia, profil ogólnoakademicki

Tryb: stacjonarny, niestacjonarny

PROJEKTOWANIE GRAFICZNE I SZTUKA MULTIMEDIÓW

Studia: II stopnia, profil ogólnoakademicki

Tryb: stacjonarny

@pjatkgdansk

POLSKO-JAPANESE AKADEMIA
TECHNIK KOMPUTEROWYCH
FILIA W GDAŃSKU (PJATK)

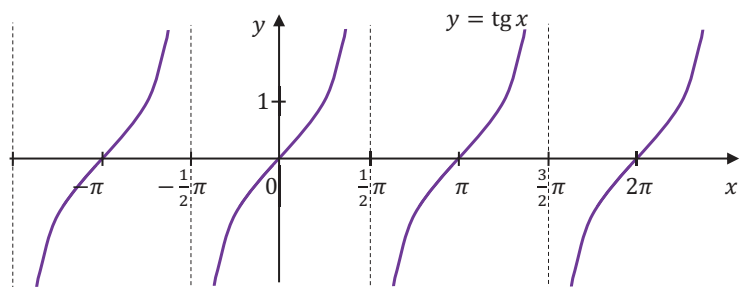
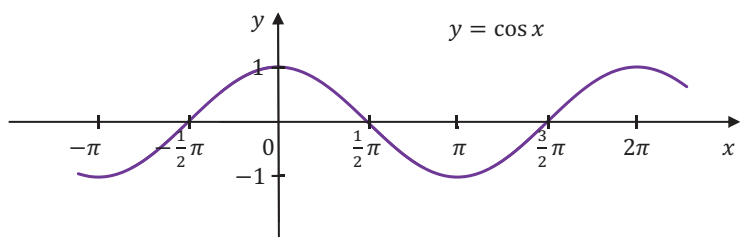
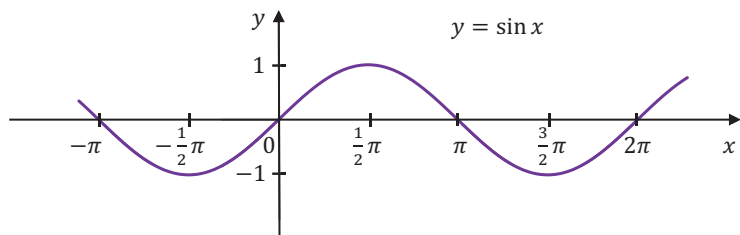
UL. TARG DRZEWNY 9/11
80-894 GDAŃSK

(+48) 516 023 661
DZIAŁ REKRUTACJI PJATK
W GDAŃSKU
POKÓJ A5, BUD. A, PARTER

GDAŃSK@PJA.EDU.PL

• Wykresy funkcji trygonometrycznych

• Związki między funkcjami trygonometrycznymi tego samego kąta

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} \quad \text{dla } \alpha \neq \frac{1}{2}\pi + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

• Wartości funkcji trygonometrycznych dla wybranych kątów

α	0°	30°	45°	60°	90°
	0	$\frac{1}{6}\pi$	$\frac{1}{4}\pi$	$\frac{1}{3}\pi$	$\frac{1}{2}\pi$
$\sin \alpha$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
$\cos \alpha$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
$\operatorname{tg} \alpha$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	nie istnieje

• Funkcje trygonometryczne sumy i różnicy kątów

Dla dowolnych kątów α oraz β prawdziwe są równości:

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta$$

$$\sin(\alpha - \beta) = \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta$$

$$\cos(\alpha + \beta) = \cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta$$

$$\cos(\alpha - \beta) = \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta$$

Ponadto

$$\operatorname{tg}(\alpha + \beta) = \frac{\operatorname{tg} \alpha + \operatorname{tg} \beta}{1 - \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{tg} \beta} \quad \text{gdy } \alpha, \beta, \alpha + \beta \neq \frac{\pi}{2} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\operatorname{tg}(\alpha - \beta) = \frac{\operatorname{tg} \alpha - \operatorname{tg} \beta}{1 + \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{tg} \beta} \quad \text{gdy } \alpha, \beta, \alpha - \beta \neq \frac{\pi}{2} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

• Funkcje trygonometryczne podwojonego kąta

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

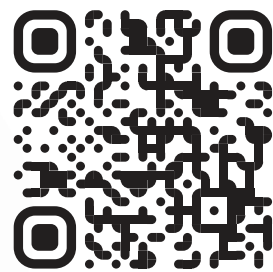
$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$$

$$\cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1$$

$$\cos 2\alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha$$

$$\operatorname{tg} 2\alpha = \frac{2 \operatorname{tg} \alpha}{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha} \quad \text{o ile } \operatorname{tg} \alpha \text{ istnieje i } \operatorname{tg}^2 \alpha \neq 1$$

Instalacje Termicznego Przekształcania Odpadów

ekoemka.com.pl/nasze-instalacje/

„W dzisiejszych czasach odpady to surowce, które idealnie nadają się do odzysku energetycznego”

Krzysztof Rdest

Prezes zarządu EMKA S.A.

Mając na uwadze troskę o przyszłość naszej planety oraz potrzebę kształtowania postaw proekologicznych już od najmłodszych lat, serdecznie zapraszamy placówki edukacyjne do odwiedzenia naszej Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów (ITPO) w Redzikowie – jednej z najnowocześniejszych tego typu instalacji w Polsce.

Zapraszamy zorganizowane grupy, w tym dzieci i młodzież szkolną, studentów oraz osoby zainteresowane tematyką gospodarki odpadami, do bezpłatnego zwiedzania obiektu. Celem wizyt jest przybliżenie zasad funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami medycznymi oraz pokazanie, jak nowoczesne technologie wspierają ochronę środowiska i zdrowie publiczne. Program zwiedzania każdorazowo dostosowujemy do wieku i charakteru grupy, a wszystkie wizyty odbywają się z zachowaniem najwyższych standardów bezpieczeństwa. Wierzymy, że edukacja ekologiczna jest jednym z najważniejszych elementów budowania odpowiedzialnego społeczeństwa. Od lat angażujemy się w działania, które zwiększają świadomość ekologiczną i pokazują, jak codzienne decyzje wpływają na środowisko. Podczas wycieczki uczestnicy poznają proces termicznego przekształcania odpadów medycznych oraz dowiedzą się, dlaczego ich właściwe zagospodarowanie ma kluczowe znaczenie dla ochrony zdrowia ludzi i środowiska. To także okazja do rozmowy o odpowiedzialnym korzystaniu z zasobów naturalnych, zasadach gospodarki o obiegu zamkniętym oraz roli recyklingu i nowoczesnych technologii w zrównoważonym rozwoju.

- Wybrane wzory redukcyjne

$$\begin{aligned}\sin(90^\circ - \alpha) &= \cos \alpha & \cos(90^\circ - \alpha) &= \sin \alpha \\ \sin(90^\circ + \alpha) &= \cos \alpha & \cos(90^\circ + \alpha) &= -\sin \alpha \\ \sin(180^\circ - \alpha) &= \sin \alpha & \cos(180^\circ - \alpha) &= -\cos \alpha & \operatorname{tg}(180^\circ - \alpha) &= -\operatorname{tg} \alpha \\ \sin(180^\circ + \alpha) &= -\sin \alpha & \cos(180^\circ + \alpha) &= -\cos \alpha & \operatorname{tg}(180^\circ + \alpha) &= \operatorname{tg} \alpha\end{aligned}$$

- Sumy, różnice i iloczyny funkcji trygonometrycznych

$$\begin{aligned}\sin \alpha + \sin \beta &= 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2} & \cos \alpha + \cos \beta &= 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2} \\ \sin \alpha - \sin \beta &= 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2} & \cos \alpha - \cos \beta &= -2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2} \\ \sin \alpha \cdot \sin \beta &= -\frac{1}{2} [\cos(\alpha + \beta) - \cos(\alpha - \beta)] \\ \cos \alpha \cdot \cos \beta &= \frac{1}{2} [\cos(\alpha + \beta) + \cos(\alpha - \beta)] \\ \sin \alpha \cdot \cos \beta &= \frac{1}{2} [\sin(\alpha + \beta) + \sin(\alpha - \beta)]\end{aligned}$$

- Okresowość funkcji trygonometrycznych

Dla każdego kąta α i liczby całkowitej k prawdziwe są związki:

$$\sin(\alpha + k \cdot 360^\circ) = \sin \alpha \qquad \cos(\alpha + k \cdot 360^\circ) = \cos \alpha$$

Ponadto jeżeli $\alpha \neq 90^\circ + m \cdot 180^\circ$ (gdzie $m \in \mathbb{Z}$), to:

$$\operatorname{tg}(\alpha + k \cdot 180^\circ) = \operatorname{tg} \alpha$$

10. PLANIMETRIA

Przyjmujemy następujące oznaczenia w trójkącie ABC :

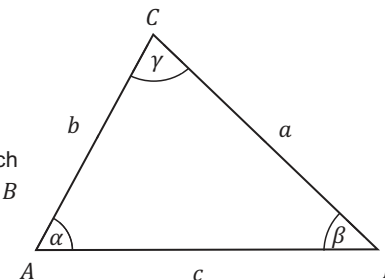
a, b, c – długości boków w trójkącie ABC

α, β, γ – miary kątów wewnętrznych trójkąta leżących – odpowiednio – przy wierzchołkach A, B oraz C

R, r – długości promieni okręgów opisanego i wpisanego w trójkąt ABC

h_a, h_b, h_c – wysokości trójkąta opuszczone – odpowiednio – z wierzchołków A, B i C .

p – połowa obwodu trójkąta ABC , tj.

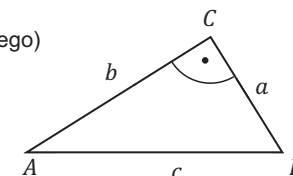

$$p = \frac{a + b + c}{2}$$

- Twierdzenie Pitagorasa (wraz z twierdzeniem odwrotnym do niego)

Jeżeli w trójkącie ABC kąt γ jest kątem prostym, to

$$a^2 + b^2 = c^2$$

Jeżeli w trójkącie ABC długości boków spełniają równość $a^2 + b^2 = c^2$, to kąt γ jest kątem prostym.

- Twierdzenie sinusów

$$\frac{a}{\sin \alpha} = 2R \qquad \frac{b}{\sin \beta} = 2R \qquad \frac{c}{\sin \gamma} = 2R$$

- Twierdzenie cosinusów

$$\begin{aligned}a^2 &= b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos \alpha \\ b^2 &= a^2 + c^2 - 2ac \cdot \cos \beta \\ c^2 &= a^2 + b^2 - 2ab \cdot \cos \gamma\end{aligned}$$

Twórz z nami przestrzeń, w której żyje się wygodniej!

Dołącz do Zespołu Keter!

Dlaczego warto do nas dołączyć?

- **Pewność i stabilność** – oferujemy bezpieczne zatrudnienie w firmie o ugruntowanej pozycji na rynku.
- **Zgrany zespół i dobra atmosfera** – stawiamy na wzajemny szacunek, wsparcie na co dzień i otwartą komunikację.
- **Rozwój i praktyka** – dajemy przestrzeń do zdobywania nowych umiejętności i doskonalenia tego, w czym jesteś najlepszy.
- **Komfort i bezpieczeństwo** – dbamy o nowoczesne standardy pracy i kompleksowy pakiet wsparcia dla pracowników i ich rodzin.

Chcesz wiedzieć więcej?

Wyślij swoje CV na adres:
rekrutacja@keter.com
lub zadzwoń pod numer
+48 532 792 392.

Keter Poland Sp. z o.o.
ul. Wrocławska 34, Słupsk

**Dołącz do Keter i rozwijaj się
razem z nami.**

Tworzymy rozwiązania, które trafiają do milionów domów na całym świecie.

W Keter wierzymy, że dobra atmosfera w pracy przekłada się na świetne efekty. Od funkcjonalnych mebli ogrodowych, przez stylowe skrzynie, po praktyczne akcesoria do organizacji – projektujemy i produkujemy rzeczy, które po prostu ułatwiają życie.

Nasza fabryka w Słupsku to zgrany zespół, wysokie standardy pracy i pewne miejsce pracy. Szukamy ludzi z dobrą energią, którzy chcą rozwijać swoje umiejętności i budować z nami markę znaną i cenioną na świecie.

Benefity

Umowa o pracę
od pierwszego
dnia

Prywatna opieka
medyczna
oraz wsparcie
psychologiczne

Dofinansowanie
do sportu
(np. Karta multisport)

Świadczenia socjalne
i dofinansowanie
do wypoczynku
 („wczasy pod gruszą”)

Paczki świąteczne
oraz bony
okazjonalne

Ubezpieczenie
na życie na
preferencyjnych
warunkach

Dofinansowanie
nauki języków
oraz szkoleń

Spotkania
i wyjazdy
integracyjne

• Wzory na pole trójkąta ABC :

$$P_{\Delta ABC} = \frac{1}{2}a \cdot h_a = \frac{1}{2}b \cdot h_b = \frac{1}{2}c \cdot h_c$$

$$P_{\Delta ABC} = \frac{1}{2}ab \cdot \sin \gamma = \frac{1}{2}bc \cdot \sin \alpha = \frac{1}{2}ca \cdot \sin \beta$$

$$P_{\Delta ABC} = \frac{abc}{4R} \quad P_{\Delta ABC} = p \cdot r$$

$$P_{\Delta ABC} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

$$P_{\Delta ABC} = \frac{1}{2}a^2 \cdot \frac{\sin \beta \cdot \sin \gamma}{\sin \alpha} = \frac{1}{2}b^2 \cdot \frac{\sin \gamma \cdot \sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{1}{2}c^2 \cdot \frac{\sin \alpha \cdot \sin \beta}{\sin \gamma}$$

$$P_{\Delta ABC} = 2R^2 \cdot \sin \alpha \cdot \sin \beta \cdot \sin \gamma$$

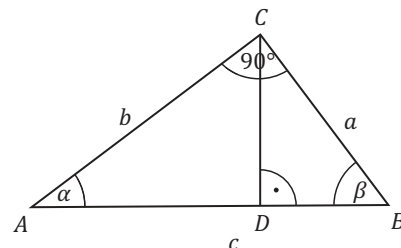
• Związki miarowe w trójkącie prostokątnym

Przyjmijmy, że w trójkącie ABC kąt przy wierzchołku C jest kątem prostym. Niech D będzie spodkiem wysokości opuszczonej z wierzchołka C na podstawę AB trójkąta. Wówczas:

$$h_c = \sqrt{|AD| \cdot |DB|} \quad h_c = \frac{ab}{c}$$

$$r = \frac{a+b-c}{2} \quad R = \frac{1}{2}c$$

$$a = c \cdot \sin \alpha = c \cdot \cos \beta = b \cdot \operatorname{tg} \alpha = b \cdot \frac{1}{\operatorname{tg} \beta}$$

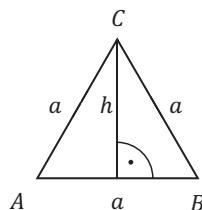
• Związki miarowe w trójkącie równobocznym

a – długość boku trójkąta równobocznego

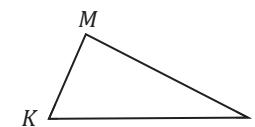
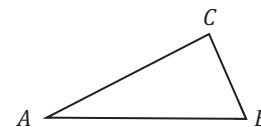
h – wysokość trójkąta równobocznego

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2} \quad P_{\Delta} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

$$r = \frac{1}{3}h \quad R = \frac{2}{3}h$$

• Cechy przystawiania trójkątów

a) cecha przystawiania „**bok–bok–bok**” dla trójkątów ABC i KLM :

długości boków trójkąta ABC są równe odpowiednim długościom boków trójkąta KLM , np.: $|AB| = |KL|$, $|BC| = |KM|$, $|CA| = |ML|$.

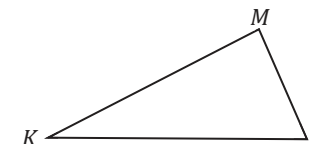
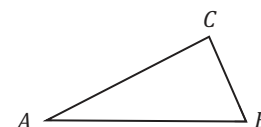
b) cecha przystawiania „**bok–kąt–bok**” dla trójkątów ABC i KLM :

długości dwóch boków trójkąta ABC są równe odpowiednim długościom dwóch boków trójkąta KLM i kąty między tymi parami boków są przystające, np.: $|AB| = |KL|$, $|BC| = |KM|$ i $|\sphericalangle ABC| = |\sphericalangle LKM|$.

c) cecha przystawiania „**kąt–bok–kąt**” dla trójkątów ABC i KLM :

długość jednego boku trójkąta ABC jest równa długości jednego boku trójkąta KLM i kąty przyległe do tego boku trójkąta ABC są przystające do odpowiednich kątów przyległych do odpowiedniego boku trójkąta KLM , np.: $|\sphericalangle BAC| = |\sphericalangle KLM|$ i $|\sphericalangle ABC| = |\sphericalangle LKM|$ i $|AB| = |KL|$.

• Cechy podobieństwa trójkątów

a) cecha podobieństwa „**bok–bok–bok**” dla trójkątów ABC i KLM :

długości boków trójkąta ABC są proporcjonalne do odpowiednich długości boków trójkąta KLM , np.: $\frac{|AB|}{|KL|} = \frac{|BC|}{|LM|} = \frac{|CA|}{|MK|}$.

b) cecha podobieństwa „**bok–kąt–bok**” dla trójkątów ABC i KLM :

długości dwóch boków trójkąta ABC są proporcjonalne do odpowiednich długości dwóch boków trójkąta KLM i kąty między tymi parami boków są przystające, np.: $\frac{|AB|}{|KL|} = \frac{|AC|}{|KM|}$ i $|\sphericalangle BAC| = |\sphericalangle LKM|$.

c) cecha podobieństwa „**kąt–kąt–kąt**” dla trójkątów ABC i KLM :

kąty trójkąta ABC są przystające do odpowiednich kątów trójkąta KLM , np.: $|\sphericalangle BAC| = |\sphericalangle LKM|$ i $|\sphericalangle ABC| = |\sphericalangle LKM|$ i $|\sphericalangle ACB| = |\sphericalangle KML|$.

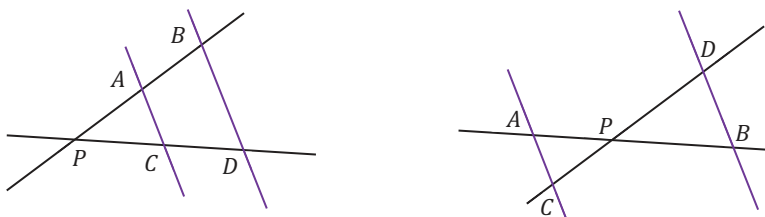
• Twierdzenie Talesa (wraz z twierdzeniem odwrotnym do niego)

Różne proste AB i CD przecinają się w punkcie P , przy czym spełniony jest jeden z warunków:

- punkt A leży wewnątrz odcinka PB oraz punkt C leży wewnątrz odcinka PD
LUB
- punkt A leży na zewnątrz odcinka PB oraz punkt C leży na zewnątrz odcinka PD .

Jeżeli $\frac{|AB|}{|PA|} = \frac{|CD|}{|PC|}$, to proste AC i BD są równoległe.

Jeżeli proste AC i BD są równoległe, to $\frac{|AB|}{|PA|} = \frac{|CD|}{|PC|}$.

• Twierdzenie o dwusiecznej kąta

Jeżeli dwusieczna kąta wewnętrznego (zewnątrznego) trójkąta ABC poprowadzona z wierzchołka C przecina prostą zawierającą odcinek AB w punkcie D , to

$$\frac{|AD|}{|BD|} = \frac{|AC|}{|BC|}$$

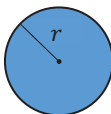
• Koło

Pole P koła o promieniu r jest równe:

$$P = \pi r^2$$

Obwód L koła o promieniu r jest równy:

$$L = 2\pi r$$

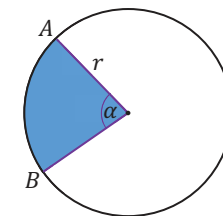
• Wycinek koła

Pole P wycinka koła o promieniu r i kącie środkowym α wyrażonym w stopniach jest równe:

$$P = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot \pi r^2$$

Długość L łuku AB wycinka koła o promieniu r i kącie środkowym α wyrażonym w stopniach jest równa:

$$L = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r$$

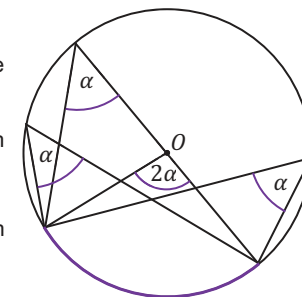

• Kąty w okręgu

Miara kąta wpisanego w okrąg o środku O jest równa połowie miary kąta środkowego, opartego na tym samym łuku.

W szczególności kąt wpisany oparty na półokręgu jest kątem prostym.

Miary kątów wpisanych w okrąg o środku O , opartych na tym samym łuku, są równe.

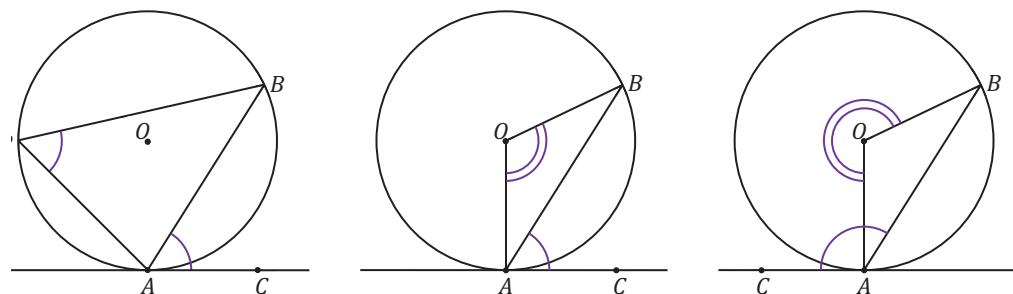

• Twierdzenie o kącie między styczną i cięciwą

Dany jest okrąg o środku w punkcie O i cięciwa AB tego okręgu. Prosta AC jest styczna do tego okręgu w punkcie A , natomiast punkt P leży na tym okręgu i nie należy do kąta CAB . Wtedy

$$|\angle APB| = |\angle CAB| \quad \text{ i } \quad |\angle AOB| = 2 \cdot |\angle CAB|$$

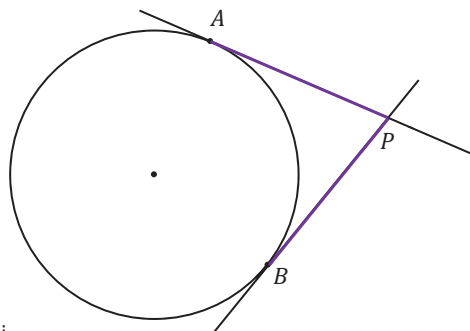
przy czym wybieramy ten z kątów środkowych AOB , który jest oparty na łuku znajdującym się wewnątrz kąta CAB .

- Twierdzenie o odcinkach stycznych

Jeżeli styczne do okręgu w punktach A i B przecinają się w punkcie P , to

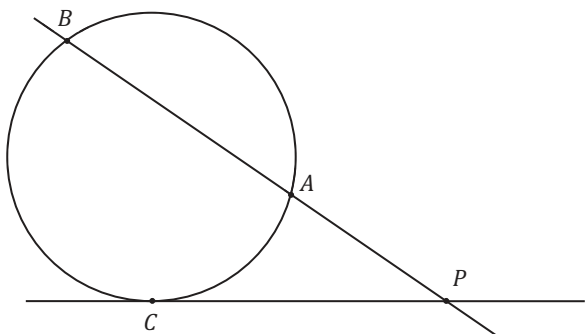
$$|PA| = |PB|$$

- Twierdzenie o odcinkach siecznej i stycznej

Dane są: prosta przecinająca okrąg w punktach A i B oraz prosta styczna do tego okręgu w punkcie C . Jeżeli proste te przecinają się w punkcie P , to

$$|PA| \cdot |PB| = |PC|^2$$

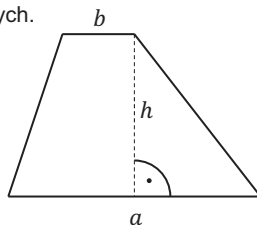

- Czworokąty

Trapez – czworokąt, który ma co najmniej jedną parę boków równoległych.

Wzór na pole P trapezu:

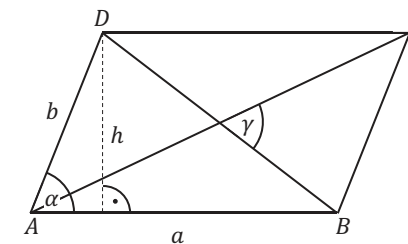
$$P = \frac{a+b}{2} \cdot h$$

Równoległobok – czworokąt, który ma dwie pary boków równoległych.

Wzory na pole P równoległoboku:

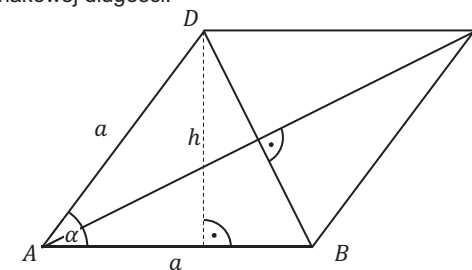
$$\begin{aligned} P &= ah & P &= a \cdot b \cdot \sin \alpha \\ P &= \frac{1}{2} \cdot |AC| \cdot |BD| \cdot \sin \gamma \end{aligned}$$

Romb – czworokąt, który ma wszystkie boki jednakowej długości.

Wzory na pole P rombu:

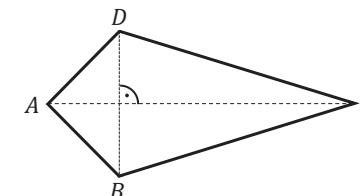
$$\begin{aligned} P &= ah & P &= a^2 \cdot \sin \alpha \\ P &= \frac{1}{2} \cdot |AC| \cdot |BD| \end{aligned}$$

Deltoid – czworokąt wypukły, który ma oś symetrii zawierającą jedną z przekątnych.

Wzór na pole P deltoidu:

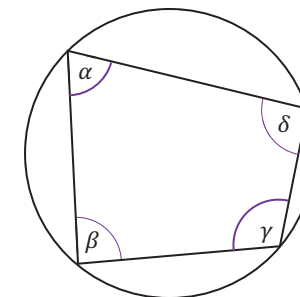
$$P = \frac{1}{2} \cdot |AC| \cdot |BD|$$

- Okrąg opisany na czworokącie

Na czworokącie można opisać okrąg wtedy i tylko wtedy, gdy sumy miar jego przeciwległych kątów wewnętrznych są równe 180° .

$$\begin{aligned} \alpha + \gamma &= \beta + \delta \\ \alpha + \gamma &= 180^\circ & \beta + \delta &= 180^\circ \end{aligned}$$

ROZWIJAJ SIĘ Z NAMI!

OFERUJEMY: PRACĘ, PRAKTYKI I STAŻE

Jeśli chcesz pracować w firmie, która tworzy nowoczesne technologie i ma realny wpływ na przyszłość

DOŁĄCZ DO NAS!

Zdobywaj
wiedzę

Pracuj
z ekspertami

Rozwijaj
swoje pasje

Poznaj realia
pracy w branży
nowoczesnych
technologii

CO MOŻESZ ZYSKAĆ W APATOR TELEMETRIA?

**Praktyczną wiedzę
i doświadczenie**
pracuj przy ciekawych
projektach i poznaj
nowoczesne
technologie

**Opiekę
doświadczonych
specjalistów**
otrzymasz wsparcie
i wskazówki od
najlepszych z branży

Realny wpływ
będziesz
współtworzyć
technologie,
które mają
znaczenie

NIE CZEKAJ!

Wyślij do nas swoje CV i dołącz do zespołu,
który tworzy technologie jutra.

**NAUKA
DOŚWIADCZENIE
PRZYSZŁOŚĆ**

**ZESKANUJ KOD QR
I DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
O FIRMIE APATOR TELEMETRIA**

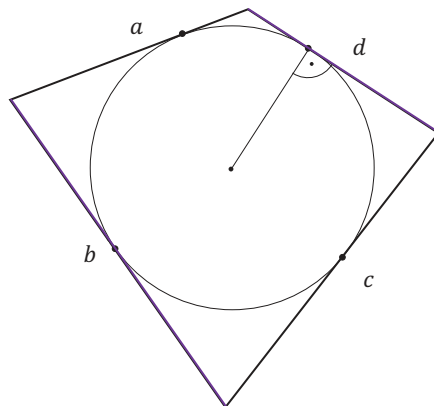

Twoja przyszłość zaczyna się tutaj!

- Okrąg wpisany w czworokąt

W czworokąt wypukły można wpisać okrąg wtedy i tylko wtedy, gdy sumy długości jego przeciwległych boków są równe.

$$a + c = b + d$$

- Pola figur podobnych

Jeżeli figura B o polu P_B jest podobna do figury A o polu P_A (różnym od zera) w skali k , to stosunek pól tych figur jest równy kwadratowi skali podobieństwa.

$$\frac{P_B}{P_A} = k^2$$

11. GEOMETRIA ANALITYCZNA NA PŁASZCZYŹNIE KARTEZJAŃSKIEJ

- Długość odcinka

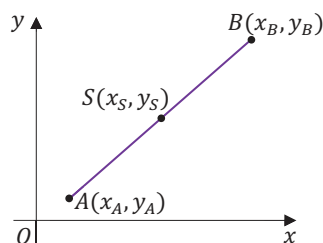
Długość odcinka AB o końcach w punktach $A = (x_A, y_A)$ oraz $B = (x_B, y_B)$ jest równa:

$$|AB| = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$$

- Współrzędne środka odcinka

Współrzędne środka $S = (x_S, y_S)$ odcinka AB o końcach w punktach $A = (x_A, y_A)$ oraz $B = (x_B, y_B)$ są równe:

$$x_S = \frac{x_A + x_B}{2} \quad y_S = \frac{y_A + y_B}{2}$$

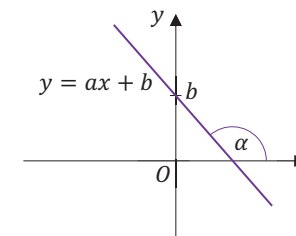
- Równanie kierunkowe prostej

Jeżeli prosta nie jest równoległa do osi Oy , to można opisać ją równaniem kierunkowym:

$$y = ax + b$$

Liczba a to współczynnik kierunkowy prostej.

$$a = \tan \alpha$$

Prosta o równaniu $y = ax + b$ przecina oś Oy w punkcie $(0, b)$.

- Równanie kierunkowe prostej o danym współczynniku kierunkowym a , która przechodzi przez punkt $P = (x_0, y_0)$:

$$y = a(x - x_0) + y_0$$

- Równanie kierunkowe prostej, która przechodzi przez dwa dane punkty $A = (x_A, y_A)$ oraz $B = (x_B, y_B)$:

$$\text{gdzie} \quad y - y_A = a(x - x_A) \\ a = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \quad \text{gdy} \quad x_B \neq x_A$$

- Równanie ogólne prostej

$$Ax + By + C = 0, \quad \text{gdzie} \quad A, B, C \in \mathbb{R} \text{ i } A^2 + B^2 \neq 0$$

Jeżeli $A = 0$, to prosta jest równoległa do osi Ox ; jeżeli $B = 0$, to prosta jest równoległa do osi Oy ; jeżeli $C = 0$, to prosta przechodzi przez początek układu współrzędnych.

- Równanie ogólne prostej, która przechodzi przez dwa dane punkty $A = (x_A, y_A)$ oraz $B = (x_B, y_B)$:

$$(y - y_A)(x_B - x_A) - (y_B - y_A)(x - x_A) = 0$$

**OŚRODEK SZKOLENIA
KIEROWCÓW
ZAPRASZA NA KURSY:**

SŁUPSK (76-200), Artura Grottgera 19 ☎ 59 848 62 75, 669 055 038, 669 055 039 ✉ biuro.oskslupsk@lok.org.pl
ŁĘBORK (84-300), Wyczółkowskiego 1 ☎ 669 055 028, 669 055 029, 598 621 869 ✉ biuro.osklebork@lok.org.pl

- Prawo jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B, BE, C, CE, D
- szkolenia okresowe (przewóz osób i rzeczy)
- Kwalifikacje (przewóz osób i rzeczy)
- Kierowca - operator wózków jezdniowych z bezpieczną wymianą butli
- HDS
- ADR (przewóz towarów niebezpiecznych)
- Kursy dla kandydatów na instruktora nauki jazdy

**OPŁATĘ ZA SZKOLENIA
ROZKŁADAMY NA
raty 0%**

Pomorska Medyczna Szkoła Policealna w Słupsku

Instytucja Samorządu
Województwa Pomorskiego

Słupsk, ul. Bałtycka 29
tel. 59 842 23 47, 508 309 640
www.medyk.slupsk.pl

Zajęcia dydaktyczne odbywają się w pracowniach zawodowych wyposażonych w najnowocześniejszy sprzęt specjalistyczny pozyskany z funduszy unijnych.

OFERTA EDUKACYJNA:

- terapeuta zajęciowy
- technik masażysta
- podolog
- technik elektroradiolog
- technik sterylizacji medycznej
- opiekunka dziecięca
- opiekunka środowiskowa
- opiekun medyczny
- opiekun osoby starszej
- opiekun w domu pomocy społecznej
- asystent osoby niepełnosprawnej
- protetyk słuchu
- technik usług kosmetycznych
- asystentka stomatologiczna
- higienistka stomatologiczna

Kandydaci do zawodu powinni mieć ukończoną szkołę średnią (niekoniecznie matura)

**NAUKA
BEZPŁATNA**

- Proste równoległe

Dwie proste o równaniach kierunkowych $y = a_1x + b_1$ oraz $y = a_2x + b_2$ są równoległe wtedy i tylko wtedy, gdy:

$$a_1 = a_2$$

Dwie proste o równaniach ogólnych $A_1x + B_1y + C_1 = 0$ oraz $A_2x + B_2y + C_2 = 0$ są równoległe wtedy i tylko wtedy, gdy:

$$A_1 \cdot B_2 - A_2 \cdot B_1 = 0$$

- Proste prostopadłe

Dwie proste o równaniach kierunkowych $y = a_1x + b_1$ oraz $y = a_2x + b_2$ są prostopadłe wtedy i tylko wtedy, gdy:

$$a_1 \cdot a_2 = -1$$

Dwie proste o równaniach ogólnych $A_1x + B_1y + C_1 = 0$ oraz $A_2x + B_2y + C_2 = 0$ są prostopadłe wtedy i tylko wtedy, gdy:

$$A_1 \cdot A_2 + B_1 \cdot B_2 = 0$$

- Odległość punktu od prostej

Odległość d punktu $P(x_0, y_0)$ od prostej o równaniu ogólnym $Ax + By + C = 0$ jest równa:

$$d = \frac{|A \cdot x_0 + B \cdot y_0 + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$$

- Równanie okręgu

Równanie okręgu o środku $S = (a, b)$ i promieniu $r > 0$ w postaci kanonicznej:

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 = r^2$$

Równanie okręgu o środku $S = (a, b)$ i promieniu $r > 0$ w postaci ogólnej:

$$x^2 + y^2 - 2ax - 2by + c = 0$$

gdzie $c = a^2 + b^2 - r^2$.

- Współrzędne wektora, długość wektora, działania na wektorach

Dane są punkty $A = (x_A, y_A)$ oraz $B = (x_B, y_B)$. Współrzędne wektora $\overrightarrow{AB}$ w kartezjańskim układzie współrzędnych zaczepionego w punkcie A :

$$\overrightarrow{AB} = [x_B - x_A, y_B - y_A]$$

Jeżeli $\vec{u} = [u_1, u_2]$ oraz $\vec{v} = [v_1, v_2]$ są wektorami oraz $a \in \mathbb{R}$, to:

$$\vec{u} + \vec{v} = [u_1 + v_1, u_2 + v_2] \quad a \cdot \vec{u} = [a \cdot u_1, a \cdot u_2]$$

Długością $|\vec{u}|$ wektora $\vec{u} = [u_1, u_2]$ nazywamy liczbę

$$|\vec{u}| = \sqrt{(u_1)^2 + (u_2)^2}$$

- Przekształcenia geometryczne

Przesunięcie o wektor $\vec{u} = [a, b]$ przekształca punkt $P = (x, y)$ na punkt $P' = (x + a, y + b)$.

Symetria osiowa S_{Ox} względem osi Ox przekształca punkt $P = (x, y)$ na punkt $P' = (x, -y)$.

Symetria osiowa S_{Oy} względem osi Oy przekształca punkt $P = (x, y)$ na punkt $P' = (-x, y)$.

Symetria środkowa S_K względem punktu $K = (a, b)$ przekształca punkt $P = (x, y)$ na punkt $P' = (2a - x, 2b - y)$.

W szczególności symetria środkowa względem początku układu współrzędnych przekształca punkt $P = (x, y)$ na punkt $P' = (-x, -y)$.

- Pole trójkąta

Pole trójkąta ABC o wierzchołkach $A = (x_A, y_A)$, $B = (x_B, y_B)$ oraz $C = (x_C, y_C)$ jest równe:

$$P_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \cdot |(x_B - x_A)(y_C - y_A) - (y_B - y_A)(x_C - x_A)|$$

ZAPRASZAMY MATURZYSTÓW
DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NASZĄ KOLEKCJĄ

PRODUCENT ODZIEŻY MĘSKIEJ

Ciekawe wzornictwo, bogata kolorystyka, staranne wykonanie,
dobre jakościowo materiały i dodatki oraz atrakcyjne ceny - to NASZE ATUTY.
Poprawki i dopasowanie do sylwetki w cenie garnituru!

Ceny producenta

Sklep firmowy → Słupsk, ul. Słowackiego 42
tel. 59 841 43 35
www.elegant-man.com.pl

- Współrzędne środka masy trójkąta

Współrzędne środka masy $S = (x_S, y_S)$ trójkąta ABC o wierzchołkach $A = (x_A, y_A)$, $B = (x_B, y_B)$ oraz $C = (x_C, y_C)$, czyli punktu przecięcia jego środkowych:

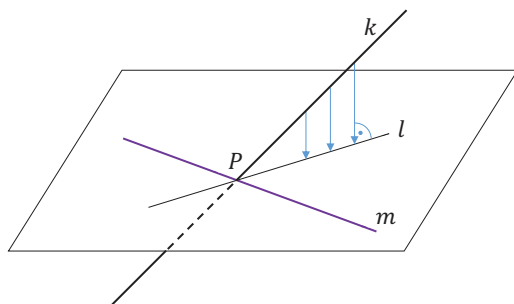
$$x_S = \frac{x_A + x_B + x_C}{3} \quad y_S = \frac{y_A + y_B + y_C}{3}$$

12. STEREOMETRIA

- Twierdzenie o trzech prostych prostopadłych

Prosta k przebija płaszczyznę w punkcie P pod kątem ostrym. Prosta l jest rzutem prostokątnym prostej k na tę płaszczyznę. Prosta m leży na tej płaszczyźnie i przechodzi przez punkt P .

Wówczas prosta m jest prostopadła do prostej k wtedy i tylko wtedy, gdy m jest prostopadła do prostej l .

Przyjmujemy oznaczenia:

P_c – pole powierzchni całkowitej
 P_p – pole podstawy

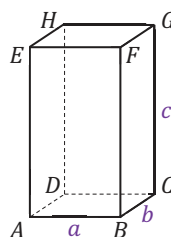
P_b – pole powierzchni bocznej
 V – objętość

- Prostopadłościan

$$P_c = 2(ab + bc + ca)$$

$$V = abc$$

gdzie a , b , c są długościami krawędzi prostopadłościanu

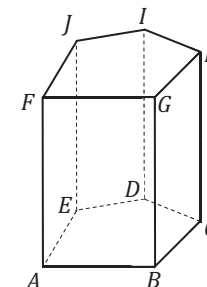

- Gnaniastosłup prosty

$$P_b = Ob \cdot h$$

$$V = P_p \cdot h$$

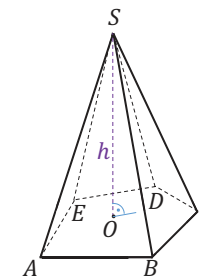
gdzie Ob jest obwodem podstawy graniastosłupa, natomiast h – wysokością graniastosłupa.

- Ostrosłup

$$V = \frac{1}{3} \cdot P_p \cdot h$$

gdzie h jest wysokością ostrosłupa.

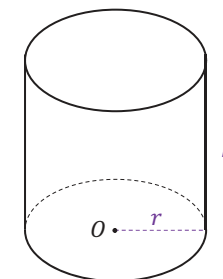
- Walec

$$P_b = 2\pi r h$$

$$P_c = 2\pi r(r + h)$$

$$V = \pi r^2 h$$

gdzie h jest wysokością walca, O – środkiem symetrii podstawy walca, r – promieniem podstawy walca.

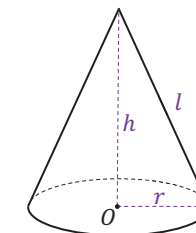
- Stożek

$$P_b = \pi r l$$

$$P_c = \pi r(r + l)$$

$$V = \frac{1}{3} \pi r^2 h$$

gdzie r jest promieniem podstawy stożka, h – jego wysokością, natomiast l – tworzącą stożka. Punkt O jest środkiem symetrii podstawy stożka.

STREFA
360 KREĞIELNIA
PARK REDZIKÓWO

Cyk, pyk **strike** i myk

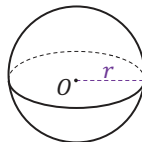
ROZRYWKA I INTEGRACJA FIRMOWA/SZKOLNA
kontakt: eventy@osirredzikowo.pl

- Kula

$$P_c = 4\pi r^2$$

$$V = \frac{4}{3}\pi r^3$$

gdzie r jest promieniem kuli, natomiast O – środkiem symetrii kuli.

13. KOMBINATORYKA

- Permutacje

Liczba wszystkich sposobów, na które n różnych elementów można ustawić w ciąg, jest równa $n!$.

- Kombinacje

Liczba wszystkich sposobów, na które spośród n różnych elementów można wybrać k elementów ($0 \leq k \leq n$), jest równa $\binom{n}{k}$.

- Wariacje z powtórzeniami

Liczba wszystkich sposobów, na które z n różnych elementów można utworzyć ciąg, składający się z k (niekoniecznie różnych) wyrazów, jest równa n^k .

- Wariacje bez powtórzeń

Liczba wszystkich sposobów, na które z n różnych elementów można utworzyć ciąg, składający się z k różnych wyrazów ($1 \leq k \leq n$), jest równa

$$\frac{n!}{(n-k)!} = n \cdot (n-1) \cdot \dots \cdot (n-k+1)$$

14. RACHUNEK PRAWDOPODOBIEŃSTWA

- Własności prawdopodobieństwa

$$0 \leq P(A) \leq 1 \quad \text{dla każdego zdarzenia } A \subset \Omega$$

$$P(\emptyset) = 0$$

$$P(\Omega) = 1$$

$$P(A) \leq P(B) \quad \text{dla każdego zdarzeń } A \text{ oraz } B \text{ takich, że } A \subset B \subset \Omega$$

$$P(A') = 1 - P(A) \quad \text{gdzie } A' \text{ oznacza zdarzenie przeciwne do zdarzenia } A \subset \Omega$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \quad \text{dla dowolnych zdarzeń } A, B \subset \Omega$$

$$P(A \cup B) \leq P(A) + P(B) \quad \text{dla dowolnych zdarzeń } A, B \subset \Omega$$

- Twierdzenie (klasyczna definicja prawdopodobieństwa)

Niech Ω będzie skończonym zbiorem wszystkich zdarzeń elementarnych doświadczenia losowego. Jeżeli wszystkie zdarzenia jednoelementowe są jednakowo prawdopodobne, to prawdopodobieństwo zdarzenia losowego A jest równe

$$P(A) = \frac{|A|}{|\Omega|}$$

gdzie $|A|$ oznacza liczbę zdarzeń elementarnych sprzyjających zdarzeniu losowemu A , natomiast $|\Omega|$ – liczbę elementów zbioru Ω .

- Schemat Bernoullego

Próbą Bernoullego nazywamy doświadczenie losowe, w którym otrzymujemy jeden z dwóch możliwych wyników. Jeden z nich nazywamy sukcesem, a drugi – porażką. Jeżeli prawdopodobieństwo sukcesu jest równe p , to prawdopodobieństwo porażki jest równe $q = 1 - p$.

Schematem Bernoullego nazywamy ciąg niezależnych powtórzeń prób Bernoullego. W schemacie Bernoullego prawdopodobieństwo $P_n(k)$ uzyskania w n próbach dokładnie k sukcesów ($0 \leq k \leq n$) jest równe

$$P_n(k) = \binom{n}{k} \cdot p^k \cdot q^{n-k}$$

AKADEMIK
cølegia
Grunwaldzka

STUDIUM W GDAŃSKU **MIESZKAJ W COLLEGI**

www.collegia.pl

AKADEMIK
cølegia
Sobieskiego

- Prawdopodobieństwo warunkowe

Niech A, B będą zdarzeniami losowymi zawartymi w Ω , przy czym $P(B) > 0$.
Prawdopodobieństwem warunkowym $P(A|B)$ zdarzenia A pod warunkiem zaistnienia zdarzenia B nazywamy liczbę

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

- Twierdzenie o prawdopodobieństwie całkowitym

Jeżeli zdarzenia losowe $B_1, B_2, \dots, B_n$ zawarte w Ω spełniają warunki:

1. $B_1, B_2, \dots, B_n$ są parami rozłączne, tzn. $B_i \cap B_j = \emptyset$ dla $i \neq j, 1 \leq i \leq n, 1 \leq j \leq n$
2. $B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_n = \Omega$
3. $P(B_i) > 0$ dla $1 \leq i \leq n$

to dla każdego zdarzenia losowego $A \subset \Omega$ prawdziwa jest równość

$$P(A) = P(A|B_1) \cdot P(B_1) + P(A|B_2) \cdot P(B_2) + \dots + P(A|B_n) \cdot P(B_n)$$

- Twierdzenie Bayesa

Jeżeli zdarzenia losowe $A, B_1, B_2, \dots, B_n$ zawarte w Ω spełniają warunki:

1. $B_1, B_2, \dots, B_n$ są parami rozłączne, tzn. $B_i \cap B_j = \emptyset$ dla $i \neq j, 1 \leq i \leq n, 1 \leq j \leq n$
2. $B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_n = \Omega$
3. $P(B_i) > 0$ dla $1 \leq i \leq n$
4. $P(A) > 0$

to dla każdego k ($1 \leq k \leq n$) prawdziwa jest równość

$$P(B_k|A) = \frac{P(B_k) \cdot P(A|B_k)}{P(A|B_1) \cdot P(B_1) + P(A|B_2) \cdot P(B_2) + \dots + P(A|B_n) \cdot P(B_n)}$$

- Wartość oczekiwana zmiennej losowej

Niech X będzie zmienną losową o wartościach $x_1, x_2, \dots, x_n \in \mathbb{R}$, określoną na zbiorze Ω , przy czym $P(\{\omega: \omega \in \Omega \text{ oraz } X(\omega) = x_i\}) = p_i$ dla $1 \leq i \leq n$. Wartością oczekiwaną zmiennej losowej X nazywamy liczbę

$$E(X) = x_1 \cdot p_1 + x_2 \cdot p_2 + \dots + x_n \cdot p_n$$

15. PARAMETRY DANYCH STATYSTYCZNYCH

- Średnia arytmetyczna

Średnia arytmetyczna $\bar{a}$ z liczb $a_1, a_2, \dots, a_n$ jest równa:

$$\bar{a} = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n}$$

- Średnia geometryczna

Średnia geometryczna $\bar{g}$ z liczb nieujemnych $a_1, a_2, \dots, a_n$ jest równa:

$$\bar{g} = \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n}$$

- Średnia kwadratowa

Średnia kwadratowa $\bar{k}$ z liczb $a_1, a_2, \dots, a_n$ jest równa

$$\bar{k} = \sqrt{\frac{(a_1)^2 + (a_2)^2 + \dots + (a_n)^2}{n}}$$

- Nierówności między średnimi liczbowymi

Niech $a_1, a_2, \dots, a_n$ będą liczbami nieujemnymi. Wtedy (przy powyższych oznaczeniach) prawdziwe są nierówności:

$$\bar{k} \geq \bar{a} \geq \bar{g}$$

Ponadto równość pomiędzy tymi średnimi liczbowymi zachodzi wtedy i tylko wtedy, gdy $a_1 = a_2 = \dots = a_n$.

- Średnia ważona

Średnia ważona $\bar{s}$ z liczb $a_1, a_2, \dots, a_n$, którym przypisano dodatnie wagi – odpowiednio: $w_1, w_2, \dots, w_n$, jest równa:

$$\bar{s} = \frac{w_1 \cdot a_1 + w_2 \cdot a_2 + \dots + w_n \cdot a_n}{w_1 + w_2 + \dots + w_n}$$

20 CZASEM
26 ZAWODOWCÓW

SERWIS EDUKACYJNY DLA MATURZYSTÓW i STUDENTÓW

Zeskanuj kod QR
i poznaj swoje możliwości
po maturze

PARTNERZY:

- Mediana

Medianą uporządkowanego w kolejności niemalejącej zbioru n danych liczbowych $a_1, a_2, \dots, a_n$ jest:

- dla n nieparzystych: $a_{\frac{n+1}{2}}$ (środkowy wyraz ciągu)
- dla n parzystych: $\frac{1}{2} \cdot (a_{\frac{n}{2}} + a_{\frac{n}{2}+1})$ (średnia arytmetyczna dwóch środkowych wyrazów ciągu)

- Wariancja i odchylenie standardowe

Wariancja σ^2 danych liczbowych $a_1, a_2, \dots, a_n$ o średniej arytmetycznej $\bar{a}$ jest równa:

$$\sigma^2 = \frac{(a_1 - \bar{a})^2 + (a_2 - \bar{a})^2 + \dots + (a_n - \bar{a})^2}{n}$$

Prawdziwa jest też równość:

$$\sigma^2 = \frac{(a_1)^2 + (a_2)^2 + \dots + (a_n)^2}{n} - (\bar{a})^2$$

Odchylenie standardowe σ jest pierwiastkiem kwadratowym z wariancji:

$$\sigma = \sqrt{\frac{(a_1 - \bar{a})^2 + (a_2 - \bar{a})^2 + \dots + (a_n - \bar{a})^2}{n}}$$

16. POCHODNA FUNKCJI

- Pochodna sumy, różnicy, iloczynu i ilorazu funkcji. Pochodna funkcji złożonej

$$[c \cdot f(x)]' = c \cdot f'(x) \quad \text{dla } c \in \mathbb{R}$$

$$[f(x) + g(x)]' = f'(x) + g'(x)$$

$$[f(x) - g(x)]' = f'(x) - g'(x)$$

$$[f(x) \cdot g(x)]' = f'(x) \cdot g(x) + f(x) \cdot g'(x)$$

$$\left[\frac{f(x)}{g(x)} \right]' = \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{[g(x)]^2} \quad \text{gdy } g(x) \neq 0$$

$$[g(f(x))]' = g'(f(x)) \cdot f'(x)$$

- Pochodne wybranych funkcji

Niech a, b, c, r będą dowolnymi liczbami rzeczywistymi.

funkcja	pochodna funkcji
$f(x) = c$	$f'(x) = 0$
$f(x) = ax + b$	$f'(x) = a$
$f(x) = ax^2 + bx + c$	$f'(x) = 2ax + b$
$f(x) = x^r$	$f'(x) = r \cdot x^{r-1}$
$f(x) = \frac{a}{x}$	$f'(x) = -\frac{a}{x^2}$
$f(x) = \sqrt{x}$	$f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}}$
$f(x) = \sin x$	$f'(x) = \cos x$
$f(x) = \cos x$	$f'(x) = -\sin x$
$f(x) = \operatorname{tg} x$	$f'(x) = \frac{1}{(\cos x)^2}$
$f(x) = e^x$	$f'(x) = e^x$

gdzie e jest liczbą Eulera; $e \approx 2,72$

- Równanie stycznej

Jeżeli funkcja f ma pochodną w punkcie x_0 , to równanie stycznej do wykresu funkcji f w punkcie $(x_0, f(x_0))$ dane jest wzorem

$$y = a(x - x_0) + f(x_0)$$

gdzie

$$a = f'(x_0)$$

Notatki

Politechnika Koszalińska

tu.koszalin.pl

#TU
ROZWINIESZ
SKRZYDŁA

IRK.POLITECHNIKA.KOSZALIN.PL

- STUDIA TECHNICZNE
- STUDIA PRZYRODNICZO-ROLNICZE
- STUDIA EKONOMICZNE
- STUDIA HUMANISTYCZNE
- STUDIA SPOŁECZNE
- STUDIA ARTYSTYCZNE

Studiuj **na kierunkach:**

tu.koszalin.pl

TU.KOSZALIN.PL/WIMIE

WYDZIAŁ INŻYNIERII MECHANICZNEJ I ENERGETYKI

- BIOANALITYKA CHEMICZNA
- ELEKTROENERGETYKA
- ENERGETYKA
- INŻYNIERIA BIOMEDYCZNA
- JAKOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI
- MECHANIKA I BUDOWA MASZYN
- MECHATRONIKA
- TECHNOLOGIA ŻYWNOSCI I ŻYWIENIE CZŁOWIEKA
- TRANSPORT
- ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PRODUKCJI
- SZTUCZNA INTELIGENCJA W PRZEMYŚLE
- DIGITAL AND SUSTAINABLE MANUFACTURING ENGINEERING

TU.KOSZALIN.PL/WNE

WYDZIAŁ NAUK EKONOMICZNYCH

- ANALITYKA BIZNESOWA
- EKONOMIA
- FINanse I RACHUNKOWOŚĆ
- INTERNATIONAL BUSINESS
- LOGISTYKA
- TURYSTYKA I REKREACJA
- ZARZĄDZANIE

TU.KOSZALIN.PL/WLSIG

WYDZIAŁ INŻYNIERII ŁĄDOWEJ, ŚRODOWISKA I GEODEZJI

- BUDOWNICTWO
- GEODEZJA I KARTOGRAFIA
- GEOINFORMATYKA
- INŻYNIERIA ŚRODOWISKA
- OCHRONA KLIMATU
- SIECI I INSTALACJE BUDOWLANE

Politechnika Koszalińska

ul. Śniadeckich 2, 75-453 Koszalin

tel. 94 34 78 600

FB.COM/POLITECHNIKAKOSZALIN

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I WZORNICTWA

- ARCHITEKTURA WNĘTRZ
- WZORNICTWO
- GRAFIKA PROJEKTOWA
- ARCHITEKTURA **nowość***

Kierunek prowadzony przez Wydział Architektury i Wzornictwa oraz Wydział Inżynierii Łądowej, Środowiska i Geodezji.

TU.KOSZALIN.PL/WH

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

- DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA
- EUROPEISTYKA
- FILOLOGIA ANGIELSKA / GERMAŃSKA
- PEDAGOGIKA
- PSYCHOLOGIA **nowość***

TU.KOSZALIN.PL/WEII

WYDZIAŁ ELEKTRONIKI I INFORMATYKI

- ELEKTRONIKA I TELEKOMUNIKACJA
- INFORMATYKA
- APPLIED COMPUTER SCIENCE
- INŻYNIERIA DRONÓW I SYSTEMÓW AUTONOMICZNYCH **nowość**

TU.KOSZALIN.PL/FILIA

FILIA W SZCZECINKU

- INŻYNIERIA I AUTOMATYZACJA W PRZEMYŚLE DRZEWNYM
- EKONOMIA MENEDŻERSKA **nowość**

*Kierunki zostaną uruchomione po uzyskaniu zgody Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

REKRUTACJA NA STUDIA:
IRK.POLITECHNIKA.KOSZALIN.PL

INSTAGRAM.COM/
POLITECHNIKAKOSZALIN

